

مروری بر اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی گابن

دکتر بیژن بیدآباد روح‌الله محمدی

بهار ۱۳۸۹

فهرست مطالب

۵.....	مقدمه
۷.....	وضعیت سیاسی - اجتماعی گابن
۷.....	موقعیت جغرافیایی
۸.....	تاریخ
۹.....	ساختار اجتماعی
۱۱.....	ساختار سیاسی گابن
۱۳.....	فساد اداری در گابن
۱۶.....	جرم و کارهای غیر رسمی در گابن
۱۹.....	توزیع شرکتها در گابن
۱۹.....	نقش زنان در مدیریت و مالکیت شرکتها
۲۰.....	ساختار مالکیت شرکتها در گابن:
۲۱.....	قوانین، مالیاتها و مجوزهای قانونی
۲۳.....	استفاده از تکنولوژی در شرکتها
۲۴.....	ترکیب نیروی کار گابن
۲۶.....	وضعیت کلان اقتصادی گابن
۲۶.....	تولید ناخالص ملی در گابن
۲۹.....	توزیع درآمد
۳۰.....	رشد اقتصادی گابن
۳۱.....	موقعیت خارجی گابن
۳۳.....	تجارت

۳۴ تولیدات معدنی گابن
۳۴ تولیدات کشاورزی گابن
۳۶ روابط تجاری دو جانبه جمهوری اسلامی ایران و گابن
۳۷ مبادلات بازرگانی گابن با جهان
۳۹ شرکتهای صادراتی گابن و ویژگیهای آن
۴۱ سرمایه گذاری خارجی در گابن
	رتبه بندی وضعیت سرمایه گذاری و فعالیت های اقتصادی (کسب و کار) در گابن و
۴۲ برخی کشورهای جهان
۴۴ نرخ مالیات در گابن
۴۴ نیروی انسانی
۴۴ توسعه انسانی
۴۵ شاخص توسعه انسانی (HDI)
۴۹ امید به زندگی
۴۹ پیشرفت آموزشی
۴۹ فقر
۵۱ برابری پول محلی، شرایط بانکهای فعال و جابجائی پول
۵۱ نظام بانکی در قاره آفریقا
۵۵ وضعیت برابری پول محلی
۵۶ ساختار بازار مالی گابن
۵۶ سیاست مالی گابن در سالهای اخیر
۵۷ توسعه بازارهای مالی در گابن
۵۹ سیاست پولی گابن در سالهای اخیر
۵۹ بانکهای فعال گابن

۶۲ پروژہ های زیرساختی انجام شده و در دست احداث گابن
۶۲ ساختار حمل و نقل گابن
۶۸ ساختار مخابراتی گابن
۷۵ ارتباطات سیاسی - اقتصادی با سایر کشورها
۷۹ سازمان های بین المللی
	برنامه کمکهای بین المللی برای توسعه زیر ساختها و شرایط عمومی کمک کنندهها
۸۳ برای پیمانکاران
۸۳ کمک های بین المللی به گابن
۸۵ آرمان های توسعه هزاره
۸۶ عهدنامه جهانی (Global Compact)
۸۸ سرمایه گذاری در یک محیط سالم و نوین برای فعالیت بخش خصوصی
۸۸ مدیریت مستقیم هزینه و خطر
۸۹ فراهم آوردن فرصتهای جدید داد و ستد
۹۱ سهم شرکتها در توسعه
۹۲ فعالیت های اصلی شرکت ها
۹۳ گفتمان های سیاسی و ترویجی
۹۴ تشویق به سرمایه گذاری در کشورهای با حداقل توسعه یافتگی به ویژه در آفریقا
	پشتیبانی از کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه بخاطر افزایش
۹۴ دسترسی به بازار، همکاری رسمی برای توسعه، و معافیت بدهی ها
۹۵ کار مناسب و سازنده برای جوانان
۹۶ دسترسی به فن آوری به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات
۹۸ منابع و مراجع
۱۰۸ پیوست

مقدمه

تحقق توسعه اقتصادی در یک جامعه بدون تقبل انجام سرمایه گذاری های زیربنایی و زیرساخت های لازم امکانپذیر نیست. این سرمایه گذاری ها که عمدتاً در راستای تسهیل جریان سرمایه گذاری و تکمیل طرح های زیربنایی صورت می گیرد، بخش جداناپذیری از توسعه اقتصادی را دربرمی گیرد. پیشگامی دولت ها در فراهم آوردن این زیرساخت ها و برنامه ریزی برای تکمیل حلقه های مفقوده، فرآیند توسعه اقتصادی را تسریع می کند. بنابراین، آگاهی از تناسب و کفایت سرمایه های زیرساختی در هر کشور می تواند خود شاخصی در راستای سنجش درجه توسعه یافتگی تلقی گردد.

شواهد مختلف به لحاظ بررسی تئوری های سرمایه گذاری مستقیم خارجی و بررسی تجربی کشورها نشان می دهد که در اقتصادهایی که حاکمیت مطلقه قانون به رسمیت شناخته نمی شود تلاش برای جذب سرمایه گذاری خارجی با وجود اعطای امتیازات و تسهیلات بیشتر، همیشه با شکست و ناکامی مواجه بوده است. از این رو تلاش برای افزایش امنیت سرمایه گذاری از طریق ثبات در سیاست های دولت و عدم تغییر مداوم قوانین مربوطه می تواند از اولین اولویت ها برای تشویق سرمایه گذاری خارجی قلمداد گردد. شایان ذکر است با افزایش امنیت سرمایه گذاری نه تنها زمینه برای جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی، بلکه افزایش سرمایه گذاری داخلی نیز فراهم می شود.

به طور کلی با توجه به امکان سرمایه گذاری مستقیم خارجی در کشورهای مختلف جهان، به ویژه در سال های اخیر که اغلب کشورها اقدامات اساسی در راستای جلب بیشتر سرمایه گذاری مستقیم خارجی انجام می دهند، مطلوبیت تنها یک یا چند متغیر از انگیزه های اقتصادی مالی و فنی و یا عوامل حمایتی، سیاسی و جغرافیائی برای اقدام شرکت های مذکور برای سرمایه گذاری در یک پروژه

خاص در یک کشور کافی نخواهد بود، بلکه ارزیابی تمام عوامل به صورت یک مجموعه، منجر به

اتخاذ تصمیم انجام سرمایه گذاری یا عدم انجام سرمایه گذاری می گردد.

بدین منظور در این پروژه به طور اجمالی وضعیت کشور گابن از جنبه های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی

و... مورد بررسی قرار گرفته است.

وضعیت سیاسی - اجتماعی گابن

موقعیت جغرافیایی

جمهوری گابن (Republic of Gabon) کشوری است واقع در غرب آفریقا، در کنار خلیج گینه، بین جمهوری کنگو و گینه ی استوایی، پایتخت این کشور شهر لیبرویل (Libreville) با ۴۲۰ هزار نفر جمعیت می باشد. مساحت گابن ۲۶۷.۶۶۷ کیلومتر مربع و جمعیت آن ۱ میلیون و ۳۸۴ هزار نفر است. از مهمترین شهرهای گابون، پورژانتی ۸۸ هزار نفر، فرانس ویل ۳۰ هزار نفر، اویم ۲۳ هزار نفر و موآندا ۲۱ هزار نفر را می توان نام برد. گابون از سال ۱۸۸۶ از مستعمرات استوایی فرانسه در آفریقا بوده است، این کشور در روز ۱۷ آگوست ۱۹۶۰ از فرانسه مستقل شد. آلبرت برنارد بونگو معروف به (حاج عمر بونگو) از سال ۱۹۶۷ تا کنون رئیس جمهور گابون بوده است. حزب دموکراتیک گابون تنها حزب سیاسی گابون طی سالهای ۱۹۶۹ تا ۱۹۹۰ بوده است، از آن پس به بعد احزاب سیاسی به رسمیت شناخته شدند، از سال ۲۰۰۶ نیز ژان ایگه اندونگ نخست وزیر گابون شد. ۲۸٪ نژاد گابون را قبایل فانگ، ۱۰٪ را پونو، ۹٪ را نژی و ۶٪ را فرانسوی و بقیه را سایر قبایل بومی تشکیل می دهند، همچنین دین ۹۰٪ گابونی ها مسیحی و ۳٪ مسلمان است. زبان رسمی مردم گابون فرانسوی می باشد، زبانهای بومی و قبیله ای نیز در این کشور رایج است.

کل طول خط مرزی گابن ۲۵۵۱ کیلومتر است که بیشترین طول خط مرزی آن ۲۹۸ کیلومتر با کامرون، ۱۹۰۳ کیلومتر با جمهوری کنگو و ۳۵۰ کیلومتر با گینه استوایی می باشد. از لحاظ آب و هوایی گابن دارای آب و هوای گرمسیری عمدتاً گرم و مرطوب است. بلندترین نقطه کشور گابن، کوه Iboundji با ۱۵۷۵ متر ارتفاع و پست ترین نقطه، اقیانوس اطلس با ۰ متر عمق است.

تاریخ

پرتقال در قرن پانزدهم میلادی آن را کشف نمود و تحت سیطره گرفت ولی نفوذ سایر اروپائیان در آن بدلیل انبوهی جنگل‌ها و ارتفاع زیاد تا اواسط قرن نوزدهم به تاخیر افتاد. در سال ۱۸۳۹ میلادی قوای فرانسه در آن پایگاهی بدست آوردند. مدتها پیش از چیرگی فرانسویان بر این ناحیه در سال ۱۸۳۹، قبیله ای به نام مپونگوه در آنجا زندگی می کرد. در سال ۱۸۴۳ شهری با نام گابن به عنوان یک ایستگاه تجاری در این مکان بنیاد شد. بردگان آزادشده از کشتی للیزیا (L'Elizia) را به این شهر می فرستادند و به این خاطر لیبرویل یعنی «آزادشهر» نام گرفت. این شهر از سال ۱۹۳۴ تا ۱۹۴۶ بندر اصلی آفریقای استوایی فرانسه بود. در سال ۱۹۹۰ م گابون جزئی از کنگو فرانسه شد و در سال ۱۹۱۰ گابن و سه عضو سابق آفریقای استوایی فرانسه یعنی کنگو، چاد و آفریقای مرکزی یک اتحادیه و یک سازمان اداری مشترک برای حمل و نقل و ارتباطات تشکیل دادند و بالاخره در سال ۱۹۶۰ م این کشور به استقلال دست یافت. مرکز حکومت آن شهر لیبرویل است و تنها پایتخت جهان می باشد که بر روی خط استوا قرار گرفته است.

در سال ۱۹۶۷ پس از مرگ لئومبا (اولین رئیس جمهور گابن) آلبرت برنارد بونگو به ریاست جمهوری رسید وی پس از مدتی کیش مسیحی را تغییر داد و اسلام را اختیار نمود و نام خود را به عمر تبدیل نمود و راهی سفر حج شد. با وجود آنکه ۳۰٪ مردم گابن مسلمان هستند این کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی می باشد. مسلمانان در برپائی مراسم مذهبی و تبلیغات اسلامی از آزادی خوبی برخوردارند و در امور سیاسی، اداری و نظامی نفوذ خوبی دارند.

ساختار اجتماعی

جمهوری گابن در ساحل غربی آفریقا قرار دارد و مساحتش ۲۶۷۶۶۷ کیلومتر مربع می‌باشد. این کشور از شمال به کامرون و گینه استوایی، از غرب به اقیانوس اطلس و از جنوب به جمهوری کنگو محدود می‌شود. خط استوا و نصف النهار ۱۰ درجه شرقی نیز از این کشور می‌گذرد و موجب گرم و مرطوب بودن آب و هوای این کشور گردیده است. یکی از حیاتی‌ترین منابع گابن، وجود منابع غنی نفت و سایر کانی‌های فلزی و غیرفلزی می‌باشد. جنگل‌های انبوه گابن یکی از مناطق عمده استحصال چوب حاره‌ای در دنیا به شمار می‌رود و از نظر اقتصادی اهمیت فراوانی دارد. به همین دلیل، کشورهای مختلف از دیر باز به آن چشم دوخته بودند و این کشور تا سال ۱۹۶۰ میلادی زیر استعمار فرانسه قرار داشت.

نخستین خارجیانی که در سال ۱۸۴۴م وارد گابن شدند، یک گروه میسیونر مسیحی بودند. تا این زمان، مردم این کشور مذهب نداشتند. پس از آن، مسیحیت رشد کرد و براساس آمار غیررسمی، نزدیک به ۶۰٪ مردم این کشور مسیحی می‌باشند.

به دلیل همسایگی این کشور با نیجریه و کامرون و مهاجرت مسلمانان آفریقایی و همچنین حضور شخصیت‌هایی چون شیخ احمد بامبوای سنگالی، مردم گابن با اسلام آشنا شدند و دین اسلام در این کشور ترویج یافت.

در سال ۱۹۷۳م نیز «آلبرت برنارد بنگو»، رئیس جمهور گابن، به اسلام گروید و پس از سفر حج، نام خود را به «الحاج عمر بنگو» تغییر داد. پس از وی نیز بسیاری از شخصیت‌های نظامی و سیاسی این کشور مسلمان شدند و اسلام در این کشور گسترش یافت.

به دلیل شکوفایی اقتصادی گابن و ثروت سرشار آن، سیل مهاجران مسلمان آفریقایی به عنوان کارگر از سنگال، مالی، نیجریه، کامرون، بورکینافاسو و سایر کشورهای مسلمان‌نشین، به گابن سرازیر شده است، به گونه‌ای که بیشتر مسلمانان گابن را آفریقایی‌های خارجی تشکیل می‌دهند.

دلیل همسایگی گابن با نیجریه و کامرون و مهاجرت مسلمانان آفریقایی و همچنین حضور شخصیت‌هایی چون شیخ احمد بامبوای سنگالی، مردم گابن با اسلام آشنا شدند و دین اسلام در این کشور ترویج یافت. بیشتر مسلمانان این کشور از اهل تسنن و دارای مذهب مالکی می‌باشند. پیروان فرقه‌های دیگر مانند قادریه، مریدیه و تیجانیه نیز در این کشور حضور دارند. شیعیان مهاجر لبنانی نیز با جمعیت چند هزار نفری خود، یکی از مذاهب اسلامی را در گابن تشکیل می‌دهند. البته تعدادی از مردم در روستاهای دور افتاده گابن، آلیمیست (بی دین) هستند و هر از چند گاهی، گروهی از مبلغان به آن مناطق می‌روند و به تبلیغ اسلام می‌پردازند.

قانون اساسی گابن با تأثیر از فرانسه و براساس جدایی دین از سیاست تنظیم شده است. در این کشور، رهبران مذهبی - مسیحی و مسلمان - غیرگابنی می‌باشند و به همین دلیل، در سیاست دخالت نمی‌کنند. از این رو، در کلیساها و مساجد مسائل سیاسی مطرح نمی‌گردد.

طبق قانون اساسی گابن، اسلام و مسیحیت، ادیان رسمی این کشور می‌باشند. مسلمانان در اقلیت هستند، ولی به خاطر نفوذ رئیس جمهور گابن، اعیاد رسمی اسلامی تعطیل می‌باشند.

گابن یکی از اعضای سازمان کنفرانس اسلامی است. دولت به دلیل توجه به اخلاقیات، پشتیبان مذاهب می‌باشد، ولی به آنها اجازه نمی‌دهد در امور سیاسی دخالت نمایند. تلویزیون این کشور نیز روزهای جمعه برنامه تبلیغاتی مسلمانان و در روزهای یکشنبه برنامه‌های تبلیغاتی مسیحیان را پخش می‌کند.

در بیشتر مستعمرات سابق فرانسه و انگلیس در آفریقا، مانند گابن، کامرون، نیجریه و... مردم روابط بسیار نزدیکی با هم دارند و ریشه این امر نیز فرهنگ و آداب و سنن قبیله‌ای است که آنان را به هم پیوند می‌دهد. در این کشورها، پیروان مذاهب با یکدیگر ازدواج می‌کنند. البته بیشتر مسلمانان پس از ازدواج با پیروان ادیان دیگر، از آنان می‌خواهند مسلمان شوند.

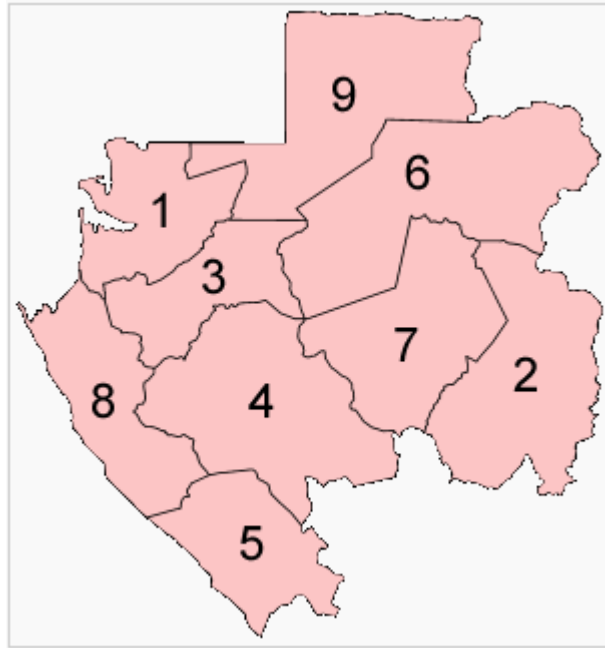
اسلام در این چند سال در گابن بیشتر شده و موج جدید اسلامی بسیاری از جوانان این کشور را به شدت متأثر ساخته است. با توجه به رشد اسلام در سال‌های اخیر، در گابن، خانواده‌های زیادی دیده می‌شوند که تنی چند از آنان مسلمان و بقیه مسیحی هستند. مذاهب در آفریقا، همیشه، رنگ و بوی سنتی قاره سیاه را حفظ کرده و مسلمانان نیز اعتقادات آفریقایی خود را به طور کامل کنار نگذاشته‌اند. در مجموع می‌توان گفت مذاهب گوناگون در گابن، همچون اسلام و مسیحیت، ترکیبی از باورهای قبیله‌ای، آنیمیستی، توتم پرستی و آموزه‌های مذهبی می‌باشند.

ساختار سیاسی گابن

نوع حکومت گابن جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانون گذاری است. رئیس جمهور این کشور از سال ۱۹۶۷ عمر بونگو است. و نخست وزیر این کشور هم از سال ۲۰۰۶ ژان ایگه اندونگ است. آلبرت برنارد بونگو معروف به (حاج عمر بونگو) از سال ۱۹۶۷ تا ۲۰۰۹ رئیس جمهور گابون بوده است.

حزب دموکراتیک گابون تنها حزب سیاسی گابون طی سالهای ۱۹۶۹ تا ۱۹۹۰ بوده است، از آن پس به بعد احزاب سیاسی به رسمیت شناخته شدند، از سال ۲۰۰۶ نیز ژان ایگه اندونگ نخست وزیر گابون شد.

• تقسیمات کشوری:

کشور گابن دارای ۹ استان به شرح زیر می باشد:

۱ - استواير (Estuaire)

۲ - اوگووئه ُعلیا (Haute-Ogooue)

۳ - موین اوگووئه (Moyen-Ogooue)

۴ - انگونیه (Ngounie)

۵ - نیانگا (Nyanga)

۶ - اوگووئه ایویندو (Ogooue-Ivindo)

۷ - اوگووئه لولو (Ogooue-Lolo)

۸ - اوگووئه ماریتیم (Ogooue-Maritime)

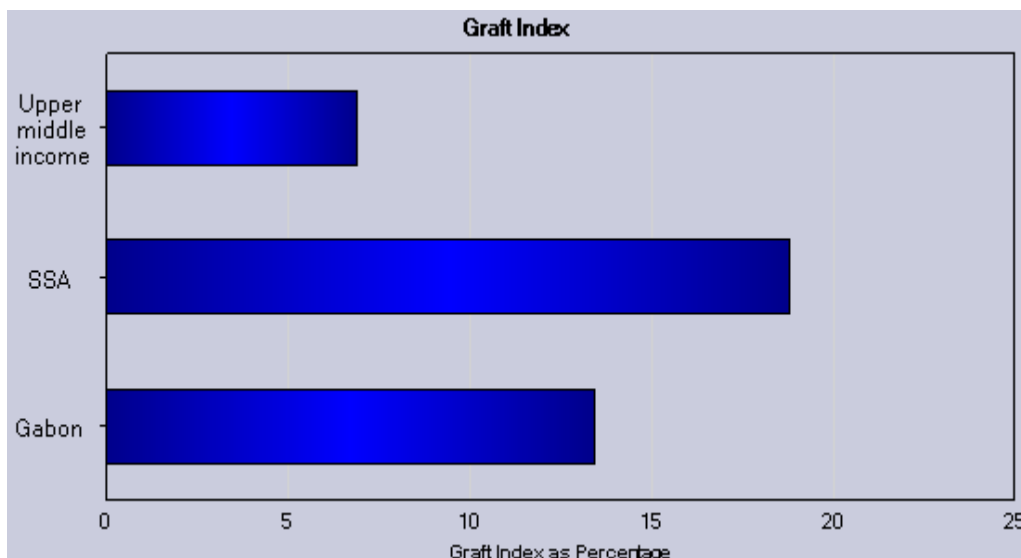
۹ - وولو اتم (Woleu-Ntem)

فساد اداری در گابن

در بیشتر کشورهای آفریقایی مبارزه علیه فساد بسیار مهم تلقی می‌شود و این مسئله دغدغه اصلی سیاستمداران و سران این کشورهاست. فساد اداری توسط کارمندان دولت، فشارهای مالی و مدیریتی بزرگی روی شرکتها برجای می‌گذارد. فساد اداری منجر به نامناسب شدن فضای کسب و کار شده و کارایی شرکتها را تحت تاثیر قرار داده و هزینه های شرکت را افزایش می‌دهد.

در نمودار زیر شاخص ترکیبی فساد (Graft Index) اندازه گیری شده است. این شاخص منعکس کننده درصد زمانی است که شرکتها انتظار دارند جهت خدمات عمومی، اخذ مجوز و یا پروانه فعالیت بایستی رشوه بپردازند. از نمودار زیر چنین برمی آید که در گابن در ۱۴ درصد موارد شرکتها جهت انجام خدمات دولتی و عمومی انتظار دارند که از آنها رشوه دریافت گردد. این شاخص در گابن، در مقایسه با کشورهای آفریقایی مرکزی پائین تر بوده ولی نسبت به کشورهای با درآمد بالای متوسط، قابل توجه است.

نمودار شماره (۱) شاخص فساد اداری در گابن

شاخص فساد اداری ترکیبی از شاخصهای زیر می باشد:

- درصد انتظار شرکتها برای دادن رشوه در ملاقات با کارکنان مالیاتی
- درصد انتظار شرکتها برای دادن رشوه جهت بستن قرارداد امن دولتی
- درصد انتظار شرکتها برای دادن رشوه برای گرفتن اجازه ساخت و ساز
- درصد انتظار شرکتها برای دادن رشوه برای گرفتن مجوز واردات
- درصد انتظار شرکتها برای دادن رشوه برای گرفتن مجوز کسب و کار

مقدار هر یک از شاخص ها در جدول زیر آورده شده است:

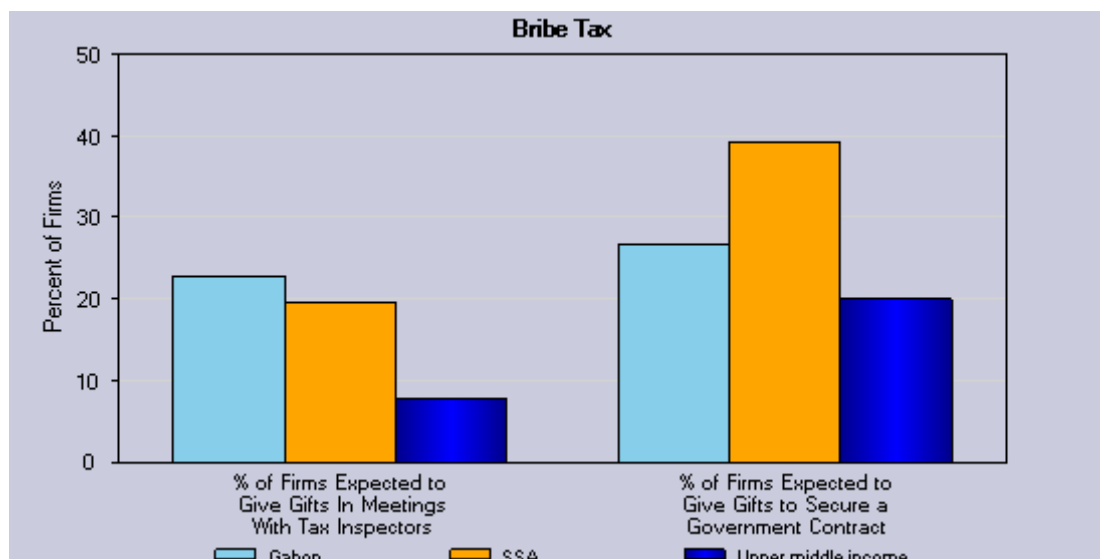
جدول شماره (۱) درصد هر یک از شاخصهای فوق در گابن و مقایسه آن با سایر کشورها

	Gabon	Small (1-19 employees)	Medium (20-99 employees)	Large (100+ employees)	Sub-Saharan Africa	Upper middle income
Corruption Indicators						
Incidence of Graft index	13.4	13.4	13.4	13.4	18.8	6.9
% of Firms Expected to Give Gifts In Meetings With Tax Inspectors	22.8	25.0	22.9	5.4	19.5	7.7
% of Firms Expected to Give Gifts to Secure a Government Contract	26.6	19.8	39.6	38.2	39.3	19.9
% of Firms Expected to Give Gifts to Get a Construction Permit	20.0	0.0	42.3	100.0	27.3	14.6
% of Firms Expected to Give Gifts to Get an Import License	0.0	0.0	0.0	0.0	17.7	9.1
% of Firms Expected to Give Gifts to Get an Operating License	0.0	0.0	0.0	0.0	19.8	9.6

نمودار زیر نیز بیان می کند که در طول جلسات با بازرسان مالیاتی و یا به منظور عقد یک قرارداد

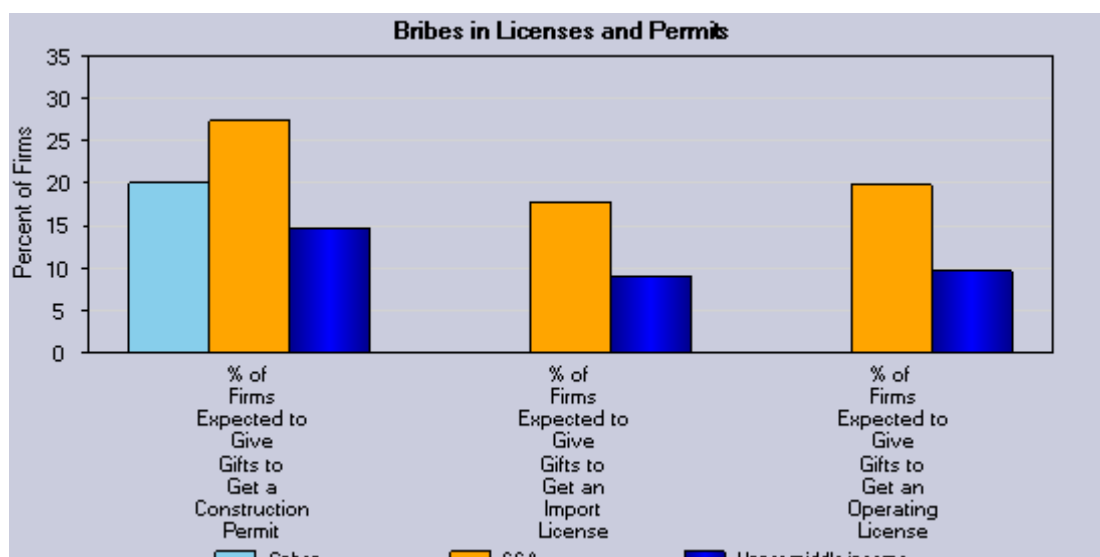
دولتی امن تا چه حد شرکتها انتظار دارند که از آنها رشوه دریافت شود:

نمودار شماره (۲) درصد انتظار شرکتها برای دادن رشوه در بخشهای مختلف گابن

شاخص زیر نیز درصد رشوه برای بدست آوردن مجوزهای خاص را در گابن منعکس می کند.

نمودار شماره (۳) رشوه از بابت دریافت مجوزهای خاص در گابن

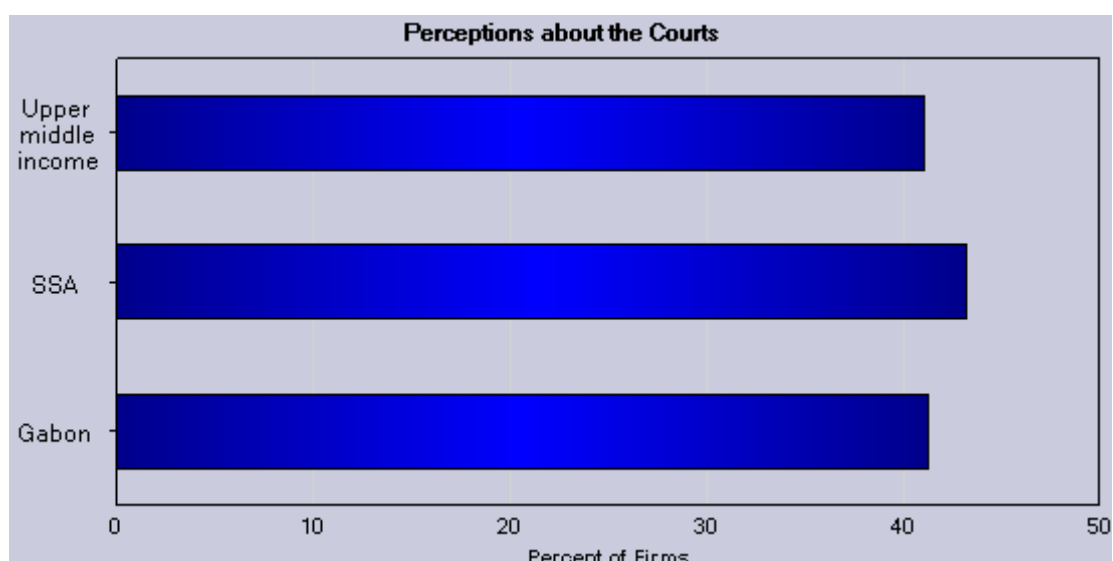
جرم و کارهای غیر رسمی در گابن

شرکتها مجبور به استفاده از منابع، برای پوشش هزینه های امنیتی خود می باشند که هزینه هائی بر شرکتها تحمیل می کند. از منظر سرمایه گذاران داخلی و خارجی، جرم و جنایت نشانه ای از بی ثباتی اجتماعی است و هزینه های کسب و کار را افزایش می دهد.

همچنین وجود نهادهای قانونی ضعیف و در برخی موارد عدم وجود چنین نهادهائی، نشانه دیگری از بی ثباتی اجتماعی است. به طور مثال اختلافات تجاری که بین شرکتها و مشتریان آنها به طور مرتب رخ می دهد، حل این اختلاف موقعی که نهادهای قانونی ضعیف باشند و یا وجود نداشته باشند، باعث ایجاد مشکل می شود.

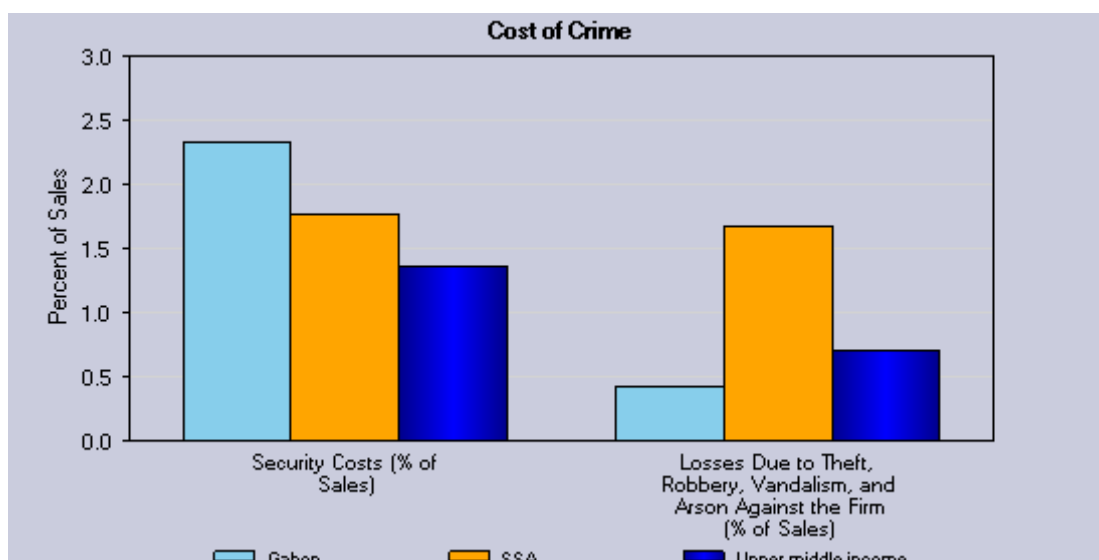
در نمودار زیر، درک شرکتها از عملکرد نهادهای قانونی در گابن (به عنوان نهادی عادلانه و بی طرف) به تصویر کشیده شده است.

نمودار شماره (۴) درک شرکتها از نهادهای قانونی و دادگاهها در گابن

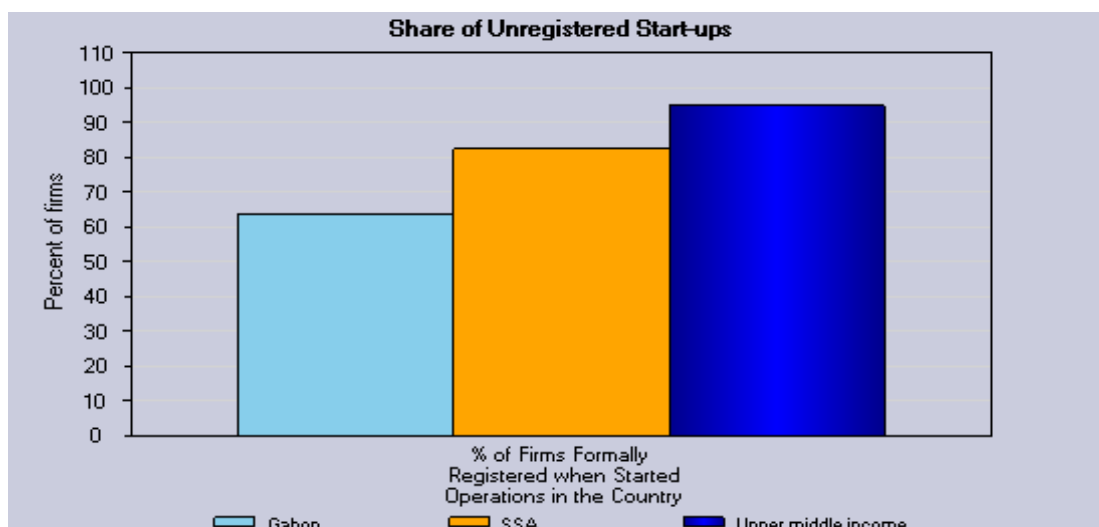
نمودار زیر نیز هزینه های مستقیم امنیتی در گابن را نشان می دهد. منابعی که به صورت هزینه صرف شده، می توانند به صورت موثر در فعالیت های اثربخش استفاده شود.

نمودار شماره (۵) هزینه های جرم در گابن

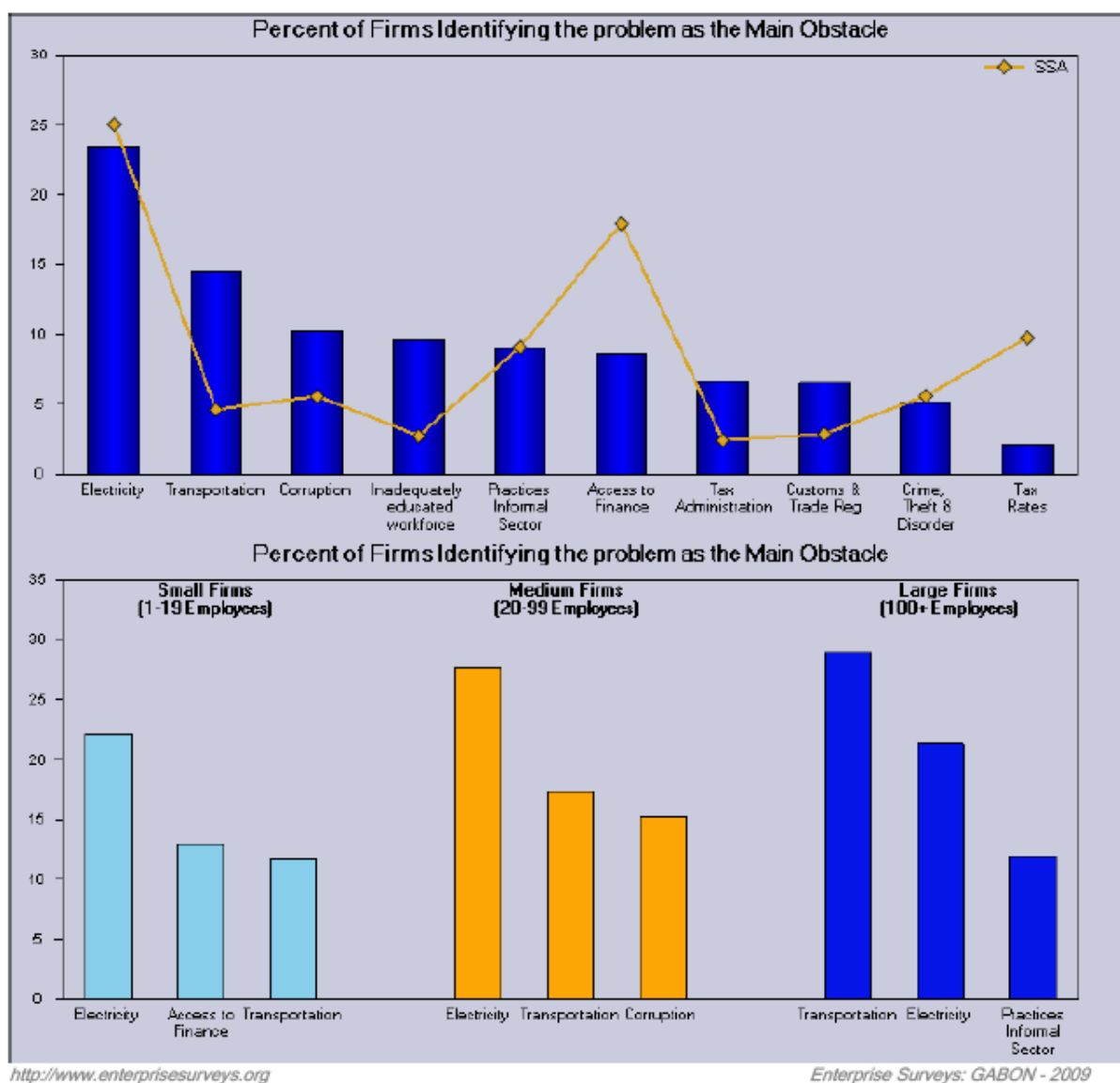
شاخص زیر نیز درصد شرکت‌هایی که به طور رسمی ثبت نشده اند ولی فعالیت دارند را نشان می دهد. که در واقع معیاری برای میزان شیوع بازار غیر رسمی در بخش خصوصی گابن است.

نمودار شماره (۶) سهم شرکت‌های ثبت نشده در گابن

بر اساس گزارش IFC در سال ۲۰۰۹، بزرگترین موانع موجود بر سر راه شرکتها در گابن شناسایی شده است. این موانع شامل، برق، حمل و نقل، فساد، تخصص ناکافی کارگران، فعالیت بخش غیر رسمی، عدم دسترسی به منابع مالی، مدیریت مالیات و... ذکر شده است. در نمودار زیر، نمودار اول ۱۰ محدودیت شناسایی شده توسط کشورها را نشان می دهد. نمودار دوم نیز ۳ محدودیت اصلی را از دید شرکت های بزرگ، شرکت های متوسط و شرکت های کوچک گابن به تصویر کشیده است:

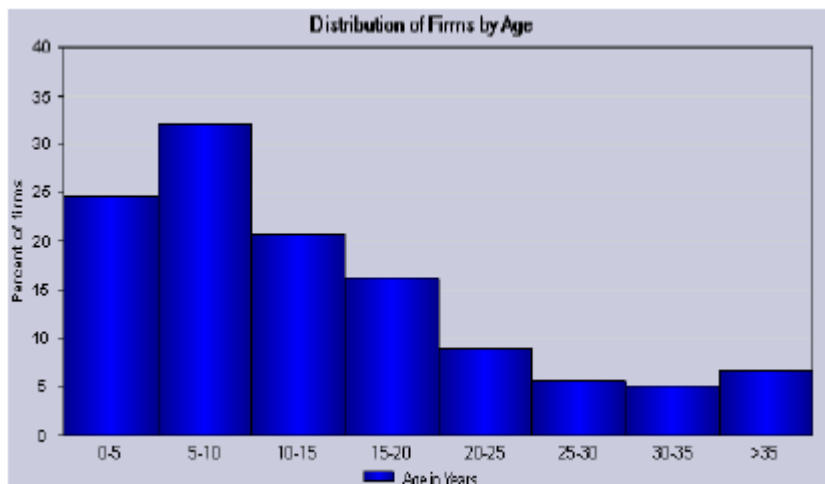
نمودار شماره (۷) مشکلات و محدودیت های اصلی شرکتها در گابن

توزیع شرکتها در گابن

نمودار زیر توزیع شرکتها بر اساس سال تاسیس را در گابن نشان می دهد. همانطور که انتظار می رود با افزایش عمر شرکتها، تعداد آنها کم می شود.

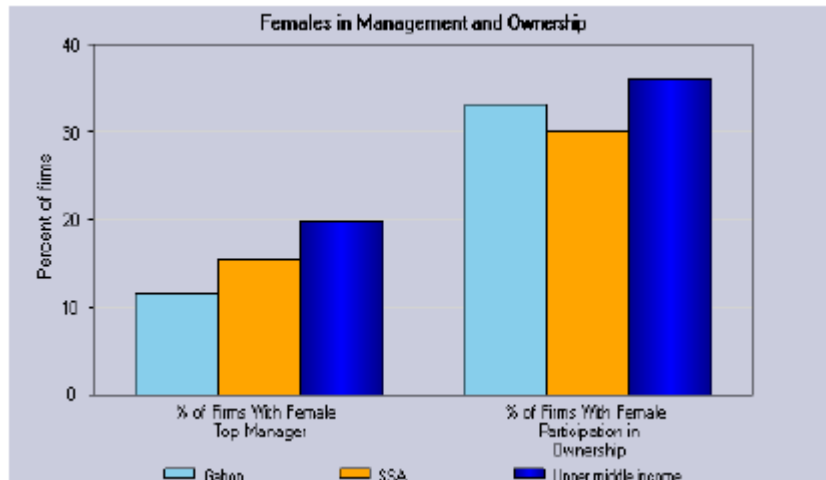
نمودار شماره (۸) توزیع شرکتها در گابن بر اساس سال تاسیس

نقش زنان در مدیریت و مالکیت شرکتها

این شاخص می تواند برای ارزیابی تاثیر زنان در وضع مقررات شرکتها بکار گرفته شود. نمودار زیر درصد مشارکت زنان در مدیریت شرکتها و همچنین درصد مشارکت زنان در مالکیت شرکتها را در کشور گابن به تصویر کشیده و آن را با آفریقای مرکزی و همچنین کشورهای با سطح درآمد بالاتر از متوسط مقایسه می کند:

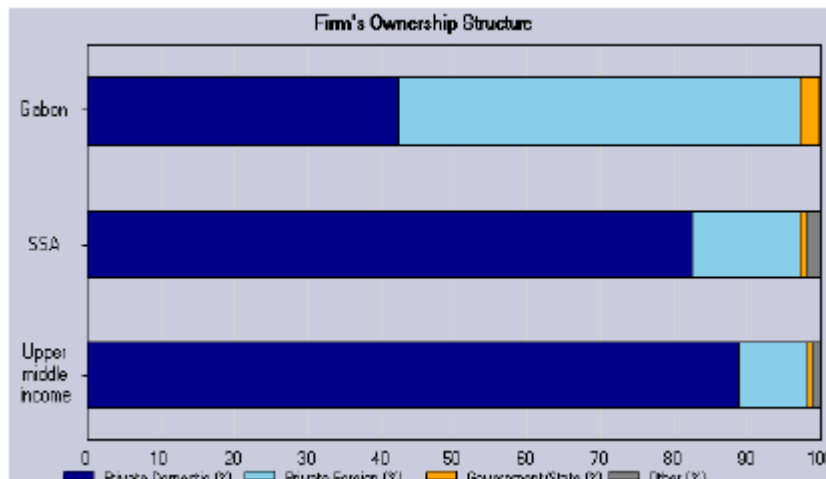
نمودار شماره (۹) زنان در مدیریت و مالکیت شرکتها

ساختار مالکیت شرکتها در گابن:

این شاخص درصد مشارکت بخش خصوصی، بخش دولتی، سرمایه گذار خارجی را در مالکیت شرکتها در گابن به تصویر کشیده و با آفریقای مرکزی و همچنین کشورهای با سطح درآمد بالاتر از متوسط مقایسه می‌کند. بر اساس نمودارهای زیر، مشارکت بخش خصوصی در گابن در مقایسه با آفریقای مرکزی پائین بوده و بالای ۵۰ درصد شرکتها در این کشور به صورت دولتی اداره می‌شوند.

نمودار شماره (۱۰) ساختار مالکیت شرکتها در گابن

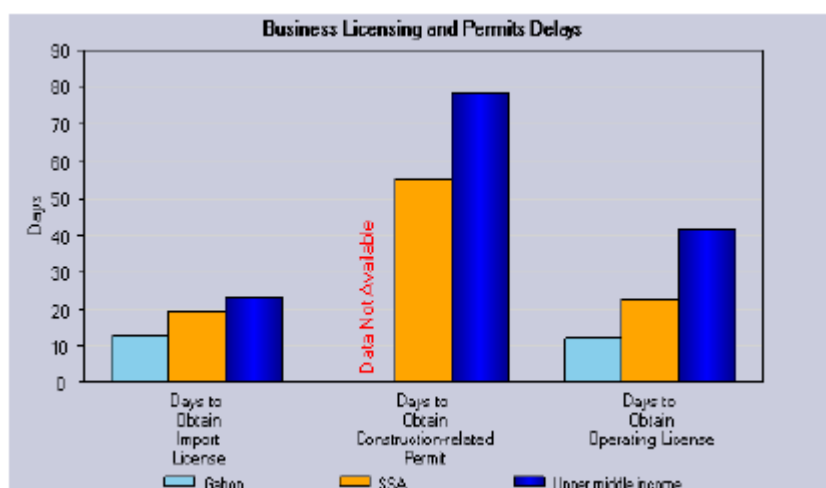

قوانین، مالیاتها و مجوزهای قانونی

صحت مالکیت اقتصادی، در زمینه هائی همچون مالیات، مقررات و مجوز کسب و کار، رکن اساسی در ایجاد یک محیط مطلوب کسب و کار است.

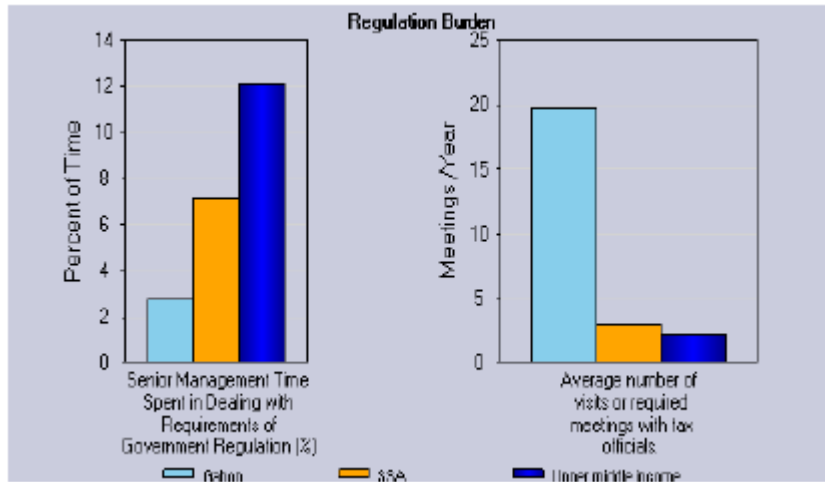
نمودارهای زیر اثربخشی مجوزهای کسب و کار در گابن را نشان می دهد. در نمودار اول، میزان تاخیرات اتفاق افتاده در جریان تقاضا برای چنین مجوزهایی، نشان داده شده است.

نمودار شماره (۱۱) تاخیر در ارائه مجوز کسب و کار در گابن

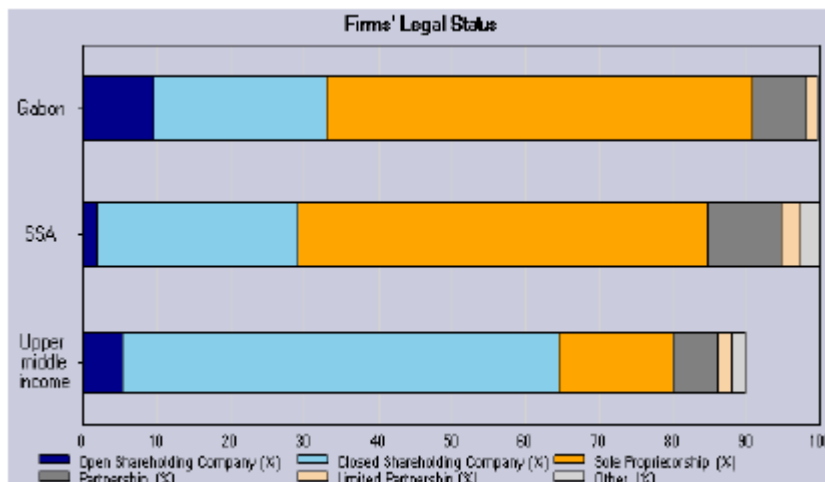
نمودار زیر نیز زمان صرف شده توسط مدیران شرکتها برای دیدار با مقامات دولتی را نشان می دهد. در بخش دیگری از نمودار، مقدار متوسط بازرسی های مالیاتی و یا دیدار با بازرسان مالیاتی در طول یک سال مالی آورده شده است.

نمودار شماره (۱۲) هزینه سربار شرکتها بابت مقررات در گابن

نمودار زیر نیز اشکال مختلف حقوقی شرکتهای تاسیس شده توسط بخش خصوصی را به تصویر کشیده است. بیشتر شرکتهای حقوقی در سراسر جهان به صورت شرکتهای سهامی طبقه بندی می شوند.

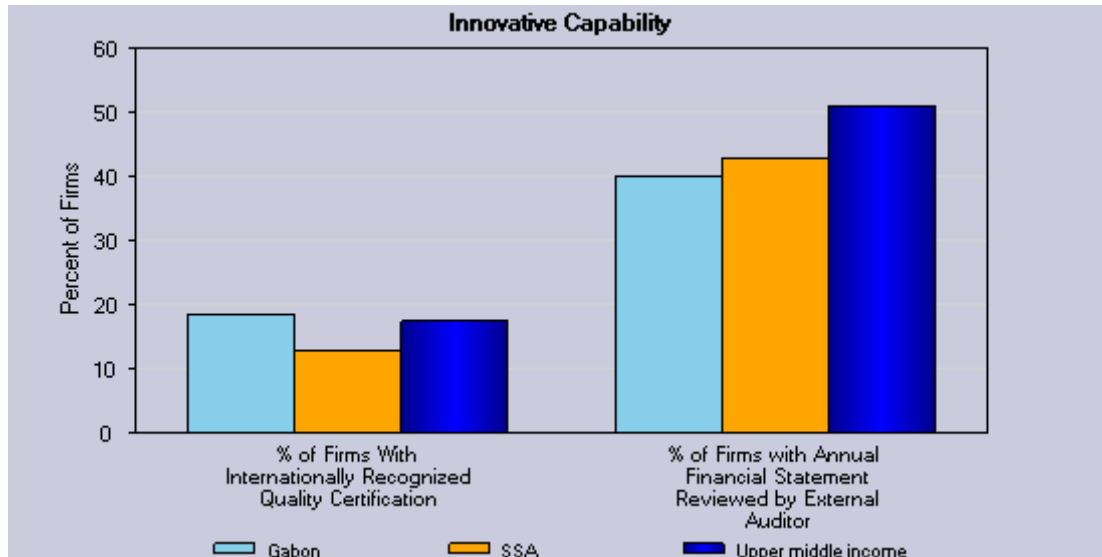
نمودار شماره (۱۳) ترکیب قانونی شرکتهای در گابن

استفاده از تکنولوژی در شرکتها

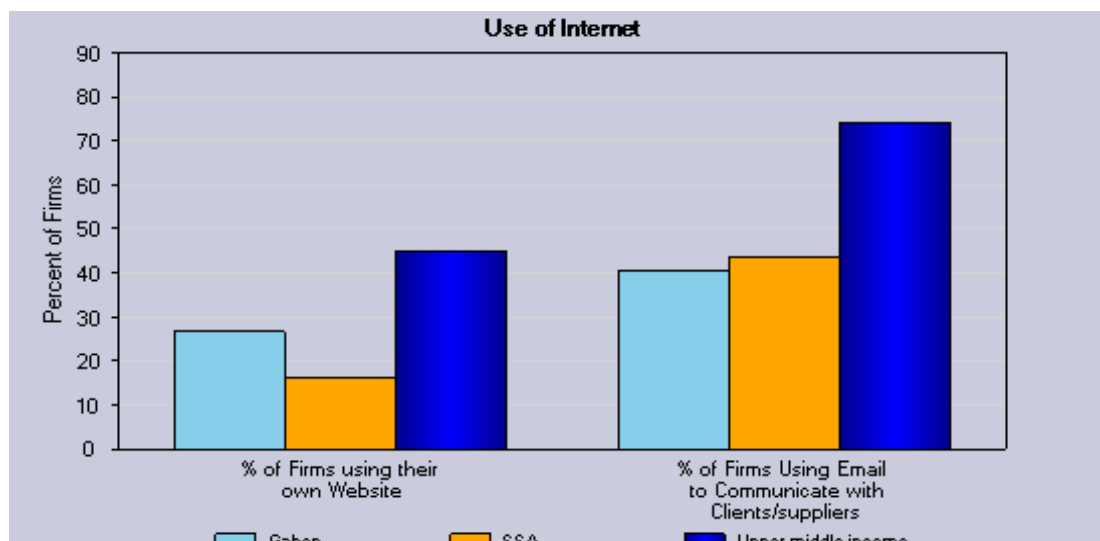
اخذ گواهینامه های بین المللی توسط شرکتها، درب فن آوری و نوآوری را به شرکتها باز کرده و کیفیت بالای کالاها را تضمین می کند. در نمودار زیر درصد شرکتتهائی که جهت اخذ گواهینامه های شناخته شده تولید و شیوه های حسابداری سرمایه گذاری کرده اند، آورده شده است.

نمودار شماره (۱۴) ظرفیت نوآوری شرکتها در گابن

نمودار زیر نیز میزان استفاده از اطلاعات و فن آوری ارتباطات را در معاملات تجاری نشان می دهد. فن آوری اطلاعات و ارتباطات مانند اینترنت، ابزار مهمی برای تمام شرکتهاست زیرا ابزاری جهت رسیدن به بازارهای مالی و بین المللی با هزینه کم است.

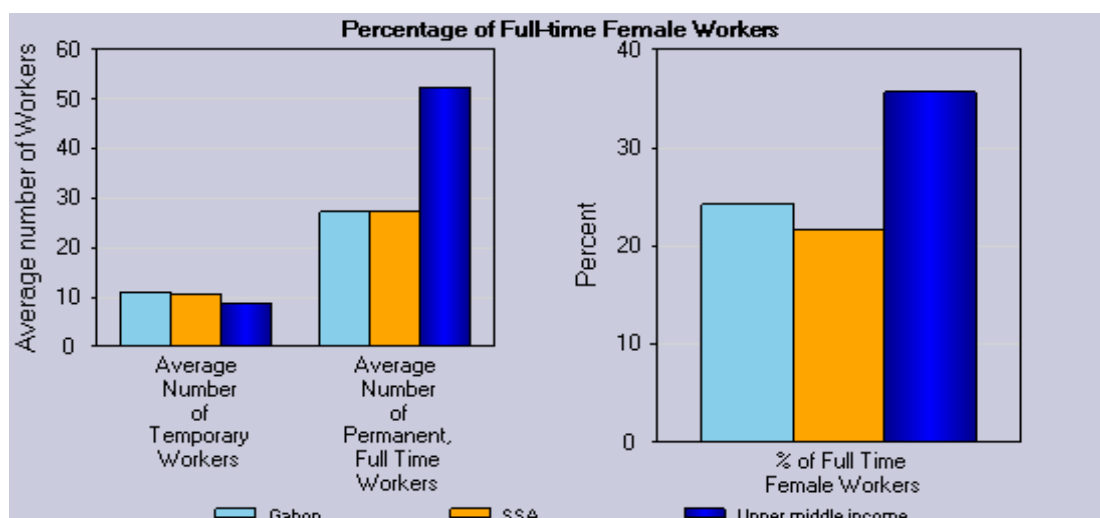
نمودار شماره (۱۵) میزان استفاده از اینترنت توسط شرکتها در گابن

ترکیب نیروی کار گابن

مقررات نیروی کار همواره تاثیر مستقیم و معنی داری روی استخدام نیروی کار توسط شرکتها دارد. در نمودار زیر ترکیب نیروی کار موقت و دائم در گابن آورده شده است. همچنین نمودار شاخصی جهت سنجش میزان مشارکت زنان در کارهای تمام وقت را نشان می دهد.

نمودار شماره (۱۶) مشکلات و محدودیت های اصلی شرکتها در گابن

جدول شماره (۲) گابن در یک نگاه

لیرویل 0°23' N 9°27' E	پایتخت - مختصات جغرافیایی
لیرویل	بزرگ‌ترین شهر
زبان فرانسوی	زبان رسمی
جمهوری ژان ایگه اندونگ	نوع حکومت رئیس جمهور نخست وزیر
۱۷ اوت ۱۹۶۰	استقلال از فرانسه
۲۶۷,۷۴۵ km ² ۵/۳	مساحت - کل - آبها(%)
۱,۴۵۴,۸۶۷ ۵.۴/km ²	جمعیت - برآورد ۲۰۰۵ - تراکم جمعیت
CFA (XAF) فرانک	واحد پول
WAT (UTC= +1) DAS	منطقه زمانی - در تابستان (DST)
.ga	دامنه اینترنتی
+241	پیش شماره تلفن

وضعیت کلان اقتصادی گابن

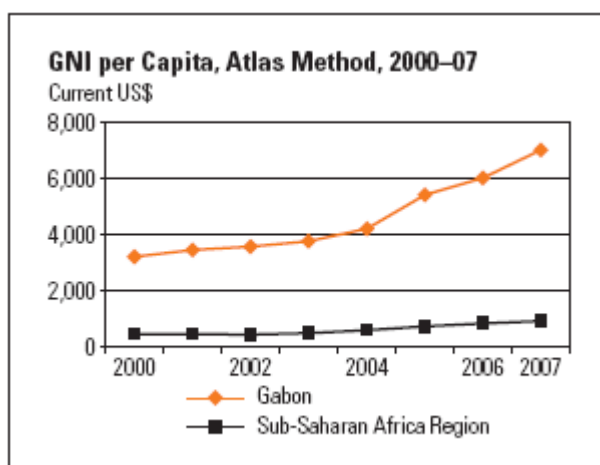
در این بخش، به منظور ارائه تصویر کلی از شاخص ها و نمودهای وضعیت کلان اقتصادی در کشور گابن، مهمترین شاخص های اقتصاد کلان مورد بررسی قرار گرفته است:

تولید ناخالص ملی در گابن

تولید ناخالص ملی (GNP) عبارت است از مجموع ارزش کالاها و خدمات تولید شده نهایی در یک جامعه در طول یک سال معین. این شاخص برجسته ترین متغیر نشان دهنده وضعیت کلان اقتصادی است. به نظر می رسد کشوری که تولید ناخالص ملی بیشتری دارد، از ثروت، قدرت و مکنت بیشتری برخوردار بوده و می تواند نیازمندی های آحاد جامعه را به نحو مطلوب تری تأمین نماید. مزیت عمده مفهوم تولید ناخالص ملی در آن است که تمام فعالیت های اقتصادی یک کشور را تنها در قالب آمار متقابلاً سازگار دربرمی گیرد. این شاخص اگرچه می تواند تا حدودی قدرت اقتصادی و به عنوان معیاری برای سنجش رشد اقتصادی و وضعیت اقتصادی یک جامعه در نظر قرار گیرد، اما تعریف دقیق تری نیز وجود دارد که رشد اقتصادی را افزایش درآمد ملی واقعی سرانه در نظر می گیرد. براین اساس درآمد ملی (NI) عبارت است از ارزش نهایی کلیه کالاها و خدمات تولید شده در یک کشور در طی یکسال مالی که سنجش آن از طریق درآمد عوامل تولید و یا پرداخت هایی است که به عوامل مختلف درگیر در یک کشور به دست می آید. شاخص درآمد ملی سرانه نیز از تقسیم شاخص فوق بر جمعیت کشورها تعیین می شود. براساس شاخص فوق، بانک جهانی از لحاظ سطح درآمدی، کشورها را به چهار گروه دارای درآمد پائین، درآمد متوسط به پائین، درآمد متوسط به بالا و کشورهای با درآمد بالا تقسیم بندی کرده است. به لحاظ منطقی، رشد اقتصادی شرط لازم و نه کافی برای بهبود سطح زندگی

شمار زیادی از ساکنان کشورهای این است که سطح محصول ناخالص سرانه آنها اندک است. این رشد ضروری است، ولی شرط کافی برای بهبود سطح زندگی توده مردم نیست.

نمودار شماره (۱۷) سرانه درآمد ملی خالص گابن

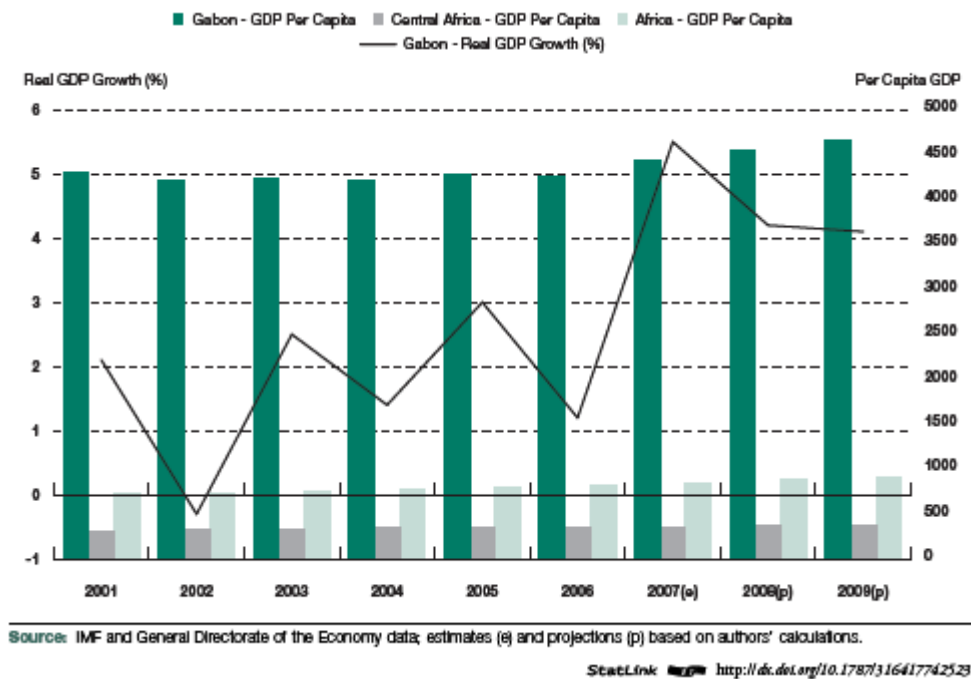

بر اساس تقسیم بندی بانک جهانی، گابن با تولید ناخالص داخلی ۱۴/۵ میلیارد دلار (به قیمت جاری)، جزء کشورهای با سطح درآمدی متوسط به بالا طبقه بندی می شود.

تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری در گابن نیز در سالهای اخیر شیب ملایم داشته است. جدول و نمودار زیر روند تولید ناخالص داخلی در گابن را در سالهای اخیر نشان می دهد.

نمودار شماره (۱۸) نرخ رشد تولید ناخالص داخلی گابن و سرانه آن در سالهای مختلف (به قیمت ثابت

سال ۲۰۰۰)

جدول زیر نیز سهم هر یک از بخشهای مختلف اقتصادی را از تولید ناخالص داخلی این کشور نشان می دهد:

جدول شماره (۳) سهم هر یک از بخشهای اقتصادی از GDP

سهم به درصد از GDP	نام بخش	سهم به درصد از GDP	نام بخش
۱/۴	جنگلداری	۵۱/۱	نفت
۳/۵	کشاورزی و شیلات	۱۰/۸	خدمات دولتی
۲/۵	معادن	۲۳/۱	سایر خدمات
۳	ساختمان، آب و برق	۴/۵	صنعت

توزیع درآمد

یکی از معیارهای مهم در سنجش درجه توسعه یافتگی یک اقتصاد، بررسی و تحلیل الگوی توزیع درآمد میان این کشورهاست. به عبارت بهتر، بیشتر بودن درآمد یا تولید ناخالص ملی سرانه یک کشور، الزاماً مؤید بر خورداری بیشتر اکثر جامعه مزبور از مواهب مادی نیست. بنابراین لازم است مشخص سازیم درآمد فوق چگونه بین افراد جامعه و گروه های مختلف درآمدی توزیع شده است. این معیار علاوه بر جنبه مطلق توسعه یافتگی (میزان درآمد سرانه) به جنبه های نسبی (نسبت بهره مندی اقشار گوناگون) نیز توجه می کند. به طور کلی ایده اساسی توزیع مجدد درآمد همراه رشد آن است که سیاست های دولتی باید سعی کند که الگوی توسعه را طوری شکل دهد که تولیدکنندگان کم درآمد، فرصت های کسب درآمد بهبود یافته را بیابند و همزمان منابع لازم را دریافت کنند تا از آنها منتفع شوند. در طی چند دهه گذشته، رهیافت توزیع مجدد همراه با رشد در میان کسانی که می خواهند رفاه جهان توسعه نیافته فقیر را بدون انقلاب شدید اجتماعی بهبود بخشند، توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. از تلفیق دو معیار فوق (درآمد ملی سرانه و توزیع درآمد) می توان شاخص وسعت فقر را که شاخصی مهم در درجه توسعه یافتگی یک کشور محسوب می شود، استخراج نمود. به طور کلی، در هر سطح از درآمد ملی سرانه، هرچه توزیع درآمد ناعادلانه تر باشد، میزان فقر نیز بیشتر است.

ضریب جینی یک واحد اندازه گیری پراکندگی آماری است که معمولاً برای سنجش میزان نابرابری در توزیع درآمد یا ثروت در یک جامعه آماری استفاده می شود. این ضریب با نسبتی تعریف می شود که ارزشی بین صفر و یک دارد: یک ضریب جینی پایین برابری بیشتر در توزیع درآمد یا ثروت را نشان می دهد در حالیکه ضریب جینی بالاتر توزیع نابرابر را مشخص می کند.

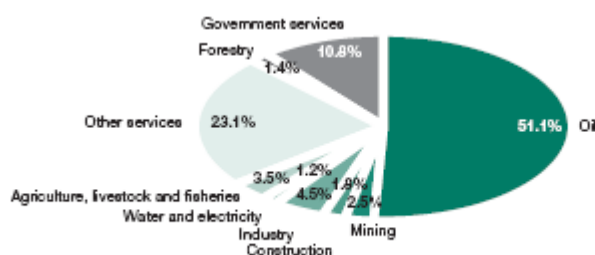
در حال حاضر، ضریب جینی بین ۰/۲۴ در دانمارک تا ۰/۷۴ در نامیبیا متغیر است البته تمامی کشورها در این ارزیابی وارد نشده اند. در خصوص گابن نیز این کشور با ضریب جینی ۰/۴۲ در بین ۱۸۲ کشور جهان رتبه ۱۰۳ را داراست که نشان از توزیع نسبتاً عادلانه درآمد در این کشور دارد. جمهوری اسلامی ایران نیز در این رتبه بندی رده ۸۸ را به خود اختصاص داده است. ضریب جینی نشانه درآمد بالا نیست و فقط نشانه توزیع عادلانه تر درآمد جامعه بین افراد آن است.

رشد اقتصادی گابن

در سال ۲۰۰۷ نرخ رشد اقتصادی گابن به ۵/۵ درصد رسیده این در حالی است که این رشد در سال ۲۰۰۶، ۱/۲ درصد بوده است. این بهترین میزان رشد از سال ۲۰۰۰ به بعد محسوب می شود. نرخ رشد اقتصادی گابن به شدت تحت تاثیر عملکرد بخش نفت می باشد. نرخ تورم نیز در سال ۲۰۰۷، ۴/۸ درصد بوده که در مقایسه با سال قبل از آن ۰/۸ درصد افزایش داشته است.

سهم بخش های مختلف اقتصادی در سال ۲۰۰۷ تغییر معنی داری نسبت به سال قبل از آن نداشته و سهم نفت در GDP کماکان بالای ۵۰ درصد باقی مانده است. نمودار زیر سهم بخشهای مختلف را از تولید ناخالص داخلی گابن در سالهای مختلف نشان می دهد:

نمودار شماره (۱۹) سهم بخشهای مختلف در GDP به درصد در سال ۲۰۰۶

Source: Authors' estimates based on national data.

در سال ۲۰۰۷، تقاضای داخلی (شامل سرمایه گذاری داخلی و مصرف بخصوص مصرف خانوارها) و صادرات منجر به ثبات رشد GDP شده است. ترکیب تقاضا در سالهای اخیر در جدول زیر آورده شده است:

جدول شماره (۴) ترکیب تقاضا

	Percentage of GDP (current prices)		Percentage changes, volume			Contribution to real GDP growth		
	1999	2006	2007(e)	2008(p)	2009(p)	2007(e)	2008(p)	2009(p)
Gross capital formation	24.3	24.2	10.8	4.6	3.3	3.6	1.6	1.1
Public	6.8	6.5	2.0	3.0	1.0	0.2	0.3	0.1
Private	17.5	17.7	14.0	5.1	4.0	3.4	1.3	1.1
Consumption	55.6	42.9	4.8	5.3	5.2	3.1	3.4	3.4
Public	16.8	11.5	2.5	2.0	2.0	0.4	0.3	0.3
Private	38.8	31.4	5.6	6.3	6.2	2.7	3.1	3.1
External demand	20.1	32.9				-1.2	-0.8	-0.5
Exports	56.4	65.4	4.3	1.9	1.8	2.1	0.9	0.9
Imports	-36.3	-32.5	7.2	3.6	2.8	-3.3	-1.7	-1.3
Real GDP growth						5.5	4.2	4.1

Source: General Directorate of the Economy data; estimates (e) and projections (p) based on authors' calculations.

موقعیت خارجی گابن

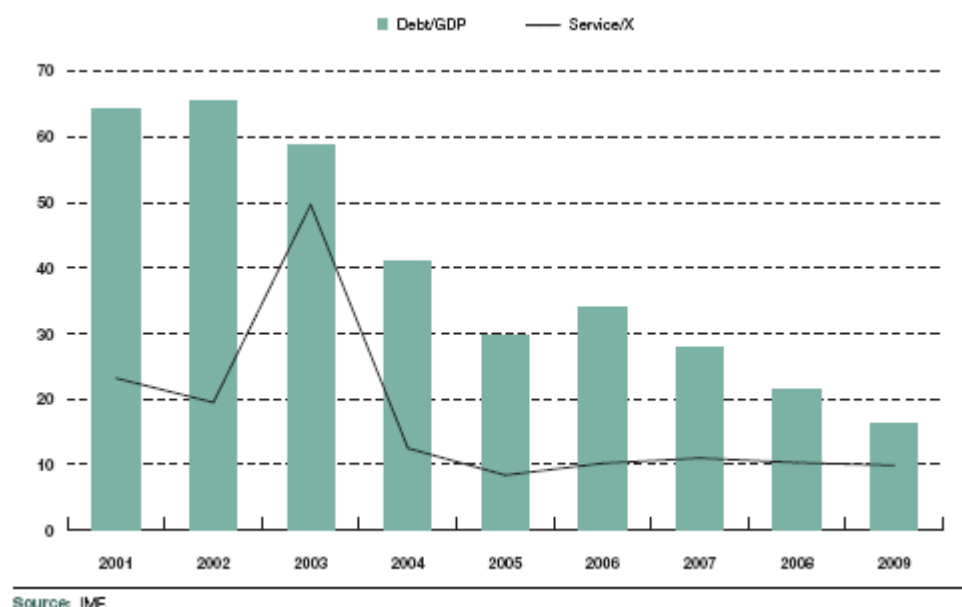
در سال ۲۰۰۷ تراز پرداختها با کاهش اندکی در مازاد حساب جاری، حدود ۱۷/۴ درصد از GDP را تشکیل داده است. این در حالی است که این رقم در سال ۲۰۰۶ حدود ۱۹/۴ درصد بوده است. جدول و نمودار زیر حسابهای جاری و بدهی های خارجی را به صورت درصدی از GDP نشان می دهد.

جدول شماره (۵) حسابهای جاری گابن به صورت درصدی از GDP

	1999	2004	2005	2006	2007(e)	2008(p)	2009(p)
Trade balance	34.3	41.3	49.7	46.8	45.0	47.1	45.6
Exports of goods (f.o.b.)	53.8	56.3	65.4	63.4	61.4	62.8	61.2
Imports of goods (f.o.b.)	19.5	16.9	15.7	16.6	16.4	15.7	15.6
Services	-12.6	-13.6	-10.9	-11.9	-12.8	-12.5	-12.7
Factor income	-12.2	-13.3	-16.4	-13.7	-13.2	-14.2	-15.5
Current transfers	-0.9	-2.7	-1.7	-1.8	-1.7	-1.8	-0.9
Current account balance	8.6	11.7	20.8	19.4	17.4	18.6	16.4

Source: General Directorate of the Economy data; estimates (e) and projections (p) based on authors' calculations.

نمودار شماره (۲۰) سهم بدهیهای خارجی گابن به صورت درصدی از GDP

ساختار صادرات گابن عمدتاً نفتی است به طوری که در سال ۲۰۰۷ حدود ۸۲ درصد کل صادرات گابن را صادرات نفتی تشکیل می دهد. چوب با ۱۰/۶ درصد و منگنز با ۳/۶ درصد به ترتیب پس از نفت عمده ترین محصولات صادراتی گابن را تشکیل می دهد.

آمریکا با ۵۳ درصد، مقصد اصلی صادرات گابن می باشد. چهار کشور آمریکا، فرانسه، چین و ژاپن، ۸۰ درصد صادرات گابن را به خود اختصاص داده اند. واردات گابن را نیز عمدتاً کالاهای واسطه ای تشکیل می دهد.

مواد لازم برای ساخت و ساز شرکتها با ۱۹/۵ درصد، تجهیزات مکانیکی با ۱۶ درصد و محصولات غذایی با ۱۵ درصد، عمده ترین کالاهای واسطه ای می باشند.

کشورهای اصلی صادر کننده مواد به گابن نیز عبارتند از فرانسه با ۲۸ درصد، بلژیک ۱۱ درصد و آمریکا ۵ درصد.

تجارت

- بر اساس گزارش سازمان جهانی تجارت، کشورهای عمده وارد کننده کالا از گابن در سال ۲۰۰۸ عبارت است از: آمریکا، چین، فرانسه، سنگاپور، سوئیس، هند، تایلند، آفریقای جنوبی، اسپانیا و انگلیس
- بر اساس همین گزارش در سال ۲۰۰۸ کشورهای فرانسه، آمریکا، بلژیک، کامرون، ژاپن، هلند، چین، اسپانیا، آلمان و انگلیس، عمده ترین کشورهای صادرکننده کالا به گابن محسوب می شوند.
- عمده ترین اقلام صادراتی گابن به جهان شامل نفت خام و مشتقات آن، چوب و محصولات چوبی، سنگ های فلزی، کائوچوی و محصولات آن، آهن و فولاد، پلاستیک و قطعات آن، وسائط نقلیه هوایی و قطعات آن، توربینهای گازی و قطعات آن، وسائط نقلیه غیرریلی، فلزات گرانبها و جواهرات می باشد.
- عمده ترین اقلام وارداتی گابن از دنیا شامل ماشین آلات و تجهیزات، کشتی و شناور، وسایل حمل و نقل غیر ریلی، تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی، مصنوعات فلزی و فولادی، غلات، گوشت و احشاء خوراکی، محصولات دارویی، لوازم پلاستیکی و دستگاه عکاسی و دقت سنجی می باشند.
- اقلام عمده صادراتی ایران به گابن در سال ۲۰۰۸ شامل اشیاء و لوازم آشپزخانه و مصنوعات آلومینیومی می باشند.
- اقلام عمده وارداتی ایران از گابن در سال ۲۰۰۸ شامل تجهیزات سرد کننده و یا منجمد کننده می باشند.

توليدات معدنی گابن

قاره آفریقا به لحاظ مواد معدنی قاره ای غنی محسوب می شود. گابن نیز همانند سایر کشورهای آفریقائی جاذبه های زیادی برای سرمایه گذاری در این بخش دارد. محصولات عمده معدنی گابن شامل: اکسیدمنگنز، سنگ آهن، اورانیوم نفت، گاز طبیعی، الماس، طلا می باشند.

توليدات کشاورزی گابن

محصولات عمده کشاورزی گابن شامل: روغن نخل، نارگیل، قهوه، شکر، کائوچوی، الوار، کاکائو، احشام و چوب نرم استوایی می باشند.

جدول شماره (۶) اطلاعات تجاری جمهوری گابن

کشورهای عمده واردکننده از گابن	۱/۵	جمعیت (میلیون نفر)
	۲۶۷۶۶۷	مساحت (کیلومتر مربع)
	لیبرویل	پایتخت
	فرانسه و زبان های بومی	زبان رسمی
کشورهای عمده صادرکننده به گابن	مسیحی ۷۵٪، مسلمان ۱٪	دین و مذهب
	پورتوئنتی، جامبا، کانگو	شهرهای مهم
	۱۴/۵	تولید ناخالص داخلی (GDP) (میلیارد دلار)
اقلام عمده صادراتی به جهان	۲	درصد رشد GDP
	۵/۳٪	نرخ تورم (درصد)
اقلام عمده وارداتی از جهان	۱۴۲۰۰	درآمد سرانه (دلار)
	۱/۹	ذخایر ارزی و ذخایر طلا (میلیارد دلار)
اقلام عمده صادراتی ایران به گابن	۴۹۶ فرانک (CFA-XAF)	نوع پول و برابری با دلار
	۱ = دلار آمریکا	بدهی خارجی (میلیارد دلار)
اقلام عمده وارداتی ایران از گابن	سازمان تجارت جهانی، بانک جهانی، صندوق بین المللی پول، بانک توسعه آفریقا، جامعه اقتصادی کشورهای آفریقای مرکزی، اتحادیه گمرکی کشورهای آفریقای مرکزی، جامعه اقتصادی کشورهای آفریقای غربی، سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد	عضویت در سازمانهای تجاری بین المللی و منطقه ای
تجهیزات سرد کننده و یا منجمد کننده		

موازنه	صادرات	واردات	مبادلات بازرگانی با جهان (میلیارد دلار)	روغن نخل، نارگیل، قهوه، شکر، کائوچوی، الوار، کاکائو، احشام و چوب نرم استوایی	محصولات عمده کشاورزی
۲۰۰۸	۲۰۰۸	۲۰۰۸			
۵	۷/۴	۲/۸			
۹ ماهه ۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	صادرات غیر نفتی ایران (هزار دلار)	محصولات نفتی، مواد شیمیایی، محصولات نساجی، طلا، تعمیر کشتی، مواد غذایی و تخته سهلایی و سیمان	محصولات عمده صنعتی
۳۸۵	۱۵۰	۲۶۹			
-	۱۵	۰	واردات ایران (هزار دلار)	اکسید منگنز، سنگ آهن، اورانیوم نفت، گاز طبیعی، الماس، طلا	محصولات عمده معدنی
+۳۸۵	(+)۱۳۵	(+)۲۶۹	تراز بازرگانی (هزار دلار)		
-	-	-	تعداد و تاریخ آخرین اجلاس		

ماخذ: دفتر بازرگانی کشورهای عربی - آفریقایی

روابط تجاری دو جانبه جمهوری اسلامی ایران و گابن

جدول شماره (۷) تراز بازرگانی از سال ۱۳۸۱ لغایت ۱۳۸۸ ارزش: هزار دلار

سال	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۹ ماهه ۱۳۸۸
صادرات	۶۹۵	۵۱۵	۳۰۵	۵۹۶	۵۷۰	۲۶۹	۱۵۰	۳۸۵
واردات	۰	۰	۰	-	۰	۰	۱۵	-
تراز تجاری	(+)۶۹۵	(+)۵۱۵	(+)۳۰۵	۵۹۶	(+)۵۷۰	(+)۲۶۹	(+)۱۳۵	+۳۸۵

* آمار کارشناسی نشده گمرک جمهوری اسلامی ایران

جدول شماره (۸) مهمترین اقلام صادراتی ایران به گابن

ارزش	نام کالا
۱۲۵	اشیاء لوازم آشپزخانه
۲۳	مصنوعات آلومینیومی

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

جدول شماره (۹) مهمترین اقلام وارداتی ایران از گابن

ارزش	نام کالا
۱۵	تجهیزات سرد کننده و منجمد کننده
-	-

گمرک جمهوری اسلامی ایران

مبادلات بازرگانی گابن با جهان

جدول شماره (۱۰) تراز تجاری گابن با جهان در سالهای اخیر واحد ارزش: میلیارد دلار

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
صادرات	۰/۳	۲/۸	۵	۶	۶	۷/۴
واردات	۰/۸	۱	۱/۵	۱/۷	۲/۳	۲/۴
تراز تجاری	(-)۰/۵	(+)۱/۸	(+)۳/۵	(+)۴/۳	(+)۳/۷	(+)۵

ماخذ: ITC

جدول شماره (۱۱) مهمترین اقلام صادراتی به جهان در سال ۲۰۰۸ ارزش: میلیون دلار

ارزش	نام کالا
۵۱۷۴	ساخت معدنی و مشتقات آن
۱۲۲۲	سنگ فلز و خاکستر
۹۴۲	چوب و اشیاء چوبی
۳۴	کافوچو و محصولات آن
۱۲	آهن و فولاد
۱۰	پلاستیک و قطعات آن
۹	وسایل نقلیه هوایی و قطعات آن
۹	توربین های گازی ، ماشین آلات و قطعات
۵	وسائط نقلیه غیر ریلی
۴	فلزات گرانبها، طلا و جواهرات

ماخذ: ITC

جدول شماره (۱۲) مهمترین اقلام وارداتی از جهان در سال ۲۰۰۸ ارزش: میلیون دلار

ارزش	نام کالا
۶۵۴	پمپ های هوا، ماشین آلات و قطعات
۱۹۵	وسایل حمل و نقل زمینی (غیر ریلی)
۱۷۲	تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۱۵۱	مصنوعات فلزی از آهن یا فولاد
۱۳۲	کشتی ها و شناورها
۸۱	گوشت و احشاء خوراکی
۶۲	دستگاه عکاسی و دقت سنجی
۶۰	محصولات دارویی
۶۰	غلات
۴۶	اشیاء و مواد پلاستیکی

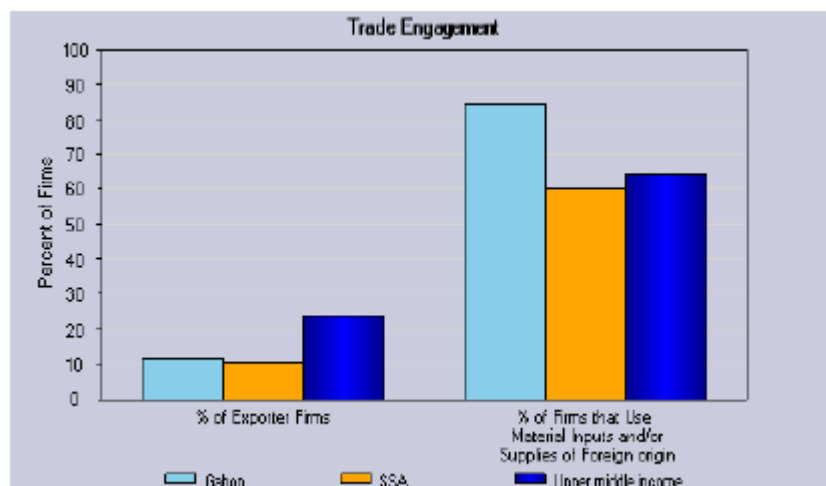
ماخذ: ITC

شرکتهای صادراتی گابن و ویژگیهای آن

بازارهای آزاد، به توسعه شرکتهای، بالا بردن استانداردهای لازم جهت صادرات و واردات تجهیزات با هزینه کم کمک می کند. تجارت، شرکتهای را وادار به تطبیق با نیازهای مشتریان و قوانین تجارت و اخذ مجوزهای لازم جهت صادرات و واردات می کند.

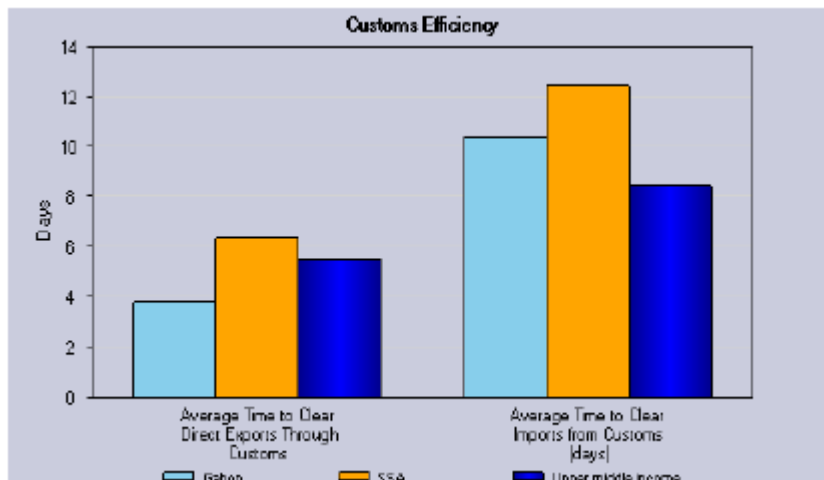
نمودار زیر تجارت خارجی توسط بخش خصوصی را نشان می دهد. بخش اول نمودار درصد شرکتهایی که به صورت مستقیم و غیر مستقیم با استفاده از واسطه ها در این کشور مشغول فعالیت اند را نشان می دهد. بخش دوم نمودار نیز درصد شرکتهای تولیدی را که مواد اولیه با منشاء خارجی استفاده می کنند را به تصویر کشیده است:

نمودار شماره (۲۱) شرکتهای صادراتی گابن

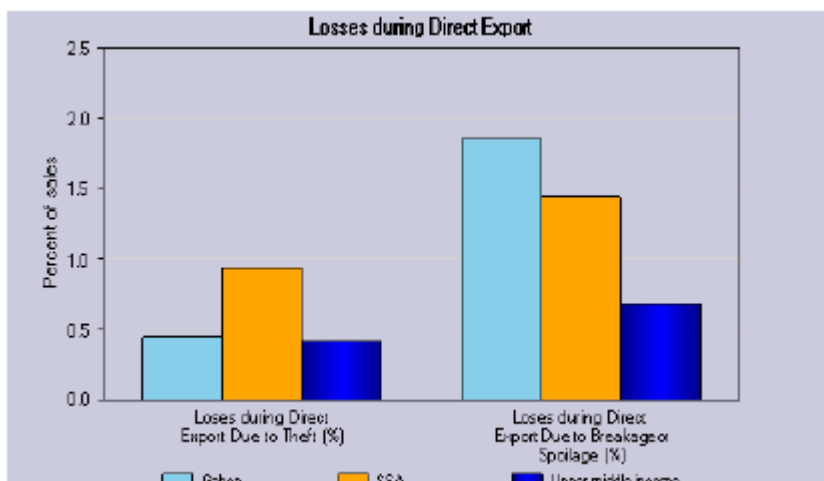
نمودار زیر نیز نشان می دهد که تاخیر کالا در گمرک برای واردات و صادرات، هزینه های اضافی برای شرکتهای به ارمغان آورده و منجر به مختل شدن تولید و فروش و در برخی موارد منجر به از بین رفتن کالاها شود.

نمودار شماره (۲۲) اثربخشی گمرک در گابن

نمدار زیر نیز درصد ارزش صادرات از دست رفته در طول حمل و نقل کالا به علت سرقت و یا شکستگی و فساد را منعکس می کند که در واقع همان ریسک حمل و نقل شرکتها در طول فرایند صادرات می باشد.

نمودار شماره (۲۳) میزان ضایعات در طول صادرات شرکتها در گابن

سرمایه گذاری خارجی در گابن

سرمایه گذاری خارجی در این کشور به طور آهسته در حال افزایش است. پتانسیل محدود بازار، دیوانسالاری (تشریفات اداری)، هزینه های سربار پروژه ها به عنوان مانعی برای جریان سرمایه گذاری خارجی است. از طرف دیگر، نقاط قوت گابن در جذب سرمایه گذاری خارجی، دسترسی آسان به مواد خام، ثبات سیاسی و قدرت خرید بالا در مقایسه با سایر کشورهای آفریقای صحرای جنوب می باشد. تولیدات نفتی مقصد اصلی برای مستقیم خارجی در کشور است.

شاخص امنیت سرمایه گذاری در این کشور ۳/۳ درصد بوده که در مقایسه با آفریقای صحرای جنوب (۴/۳ درصد)، آمریکا (۸/۳ درصد) و آلمان (۵ درصد) پائین می باشد^۱.

جدول زیر وضعیت سرمایه گذاری مستقیم خارجی را در سالهای اخیر نشان می دهد:

جدول شماره (۱۳) وضعیت سرمایه گذاری مستقیم خارجی در گابن

شاخص	۲۰۰۷	۲۰۰۶	۲۰۰۵
سرمایه گذاری مستقیم خارجی ورودی	۲۶۹	۲۶۸	۶۰
رسوب سرمایه گذاری مستقیم خارجی	۷۱۷/۲	۴۴۷/۸	۱۸۰
شاخص عملکرد سرمایه گذاری مستقیم خارجی (بین ۱۴۱ کشور جهان)	۱۰۱	۶۷	۵۷
شاخص پتانسیل جذب سرمایه گذاری مستقیم خارجی (بین ۱۴۱ کشور جهان)	-	۹۹	۱۰۲
رسوب سرمایه گذاری مستقیم خارجی به عنوان درصدی از GDP	۶/۳	۴/۷	۲/۱

منبع: UNCTAD

^۱ - برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه در سایت World Bank به قسمت Doing Business 2008 مراجعه نمایید.

رتبه بندی وضعیت سرمایه گذاری و فعالیت های اقتصادی (کسب و کار) در

گابن و برخی کشورهای جهان

طبق اندازه گیری های بانک جهانی، کشورهای دارای رتبه ۱ تا ۵۹ (مانند سنگاپور) دارای شرایط کسب و کار آسان تر، کشورهای دارای رتبه های ۶۰ تا ۱۱۷ (مانند کویت) دارای شرایط کسب و کار معتدل و از رتبه های ۱۱۸ به پایین (مانند آرژانتین، ایران، گابن و ونزوئلا) دارای وضعیت کسب و کار دشوار هستند. همانطور که ملاحظه می شود، کشور گابن نیز در گروه بندی اقتصاد های با وضعیت سرمایه گذاری و فعالیت اقتصادی دشوار و با رتبه ۱۵۸ (۲۱ رتبه پس از ایران) قرار دارد.

جدول شماره (۱۴) رتبه بندی وضعیت سرمایه گذاری و فعالیت های اقتصادی (کسب و کار) کشورهای

جهان در سال ۲۰۰۶

کشور	رتبه سهولت انجام کسب و کار	ثبت شرکت و شروع کار	اخذ مجوزهای گوناگون	استخدام کارگران	ثبت املاک شرکت	اخذ اعتبارات
اقتصاد های با وضعیت سرمایه گذاری و فعالیت اقتصادی آسان تر						
سنگاپور	۱	۴	۲	۱	۱۶	۴
نیوزیلند	۲	۱	۵	۱۵	۳	۴
هنگ کنگ	۳	۱۸	۱	۶	۷۵	۴
امریکا	۴	۸	۲۵	۱	۱۲	۴
...
اقتصاد های با وضعیت سرمایه گذاری و فعالیت اقتصادی معتدل						
کویت	۶۰	۱۳۷	۸۱	۲۴	۸۹	۸۷
اسپانیا	۶۱	۱۴۶	۵۳	۱۵۷	۴۸	۴۳
قزاقستان	۶۲	۸۲	۱۴۳	۳۸	۳۱	۴۳
لوکزامبورگ	۶۳	۷۲	۴۳	۱۷۰	۱۳۱	۱۱۳
...
اقتصاد های با وضعیت سرمایه گذاری و فعالیت اقتصادی دشوار						
آرژانتین	۱۱۸	۱۳۸	۱۶۸	۱۰۱	۱۱۵	۶۱
ایران	۱۳۷	۴۸	۱۴۱	۱۳۷	۱۵۳	۱۱۳
گابن	۱۵۸	۱۵۲	۶۳	۱۶۵	۱۳۰	۱۳۵
...
کنگو	۱۸۲	۱۵۴	۱۴۶	۱۷۴	۱۵۷	۱۶۷

World Bank: www.doingbusiness.org/EconomyRankings,2009

نرخ مالیات در گابن

در گابن نرخ مالیات بر ارزش افزوده برابر ۱۸ درصد می باشد. نرخهای ۱۰ درصد و ۲۵ درصد نیز بسته به نوع تولید تعریف شده است. نرخ مالیات بر صادرات نیز صفر می باشد.

مالیات شرکتها در این کشور ۳۵ درصد بوده و مالیات کسر شده از حقوق افراد از بابت سود سهام ۲۰ درصد و از حقوق کارمندان ۱۰ درصد می باشد. (منبع: Private Investment Promotion Agency)

نیروی انسانی

در تعاریف، منابع انسانی به نیروی انسانی توانمند و آموزش دیده گفته می شود. منابع انسانی در برگیرنده کلیه افراد و نیروهای انسانی است که به صورت بالقوه یا بالفعل در شمار جمعیت فعال هر جامعه ای وجود دارد. این منابع عامل اصلی و ضروری رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی هر نظام و جامعه ای محسوب می شود.

توسعه انسانی

چند سالی است که تئوریسین های جهان انسان را مبدا توسعه معرفی می کنند. به این معنا که سرمایه گذاری روی ابعاد فکری، جسمی و حقوق شهروندی او را معتبرترین شرط حرکت به سمت توسعه بهینه اقتصادی می دانند. در دنیای امروز این نظریه که آزادی انسانها و میزان مشارکت آنها در فرایند توسعه نقش مستقیمی در رشد شاخص های اقتصادی - صنعتی دارد، یک تئوری اثبات شده است که می توان به جرات گفت همواره زیر بنای اصلی رشد و توسعه اقتصادی کشورهای صنعتی بعد از جنگ جهانی دوم بوده است. بر همین اساس سازمانهای بین المللی وابسته

به سازمان ملل متحد " شاخص توسعه انسانی " را در کشورها اندازه گیری و بر اساس این شاخص کشورها را رتبه بندی می کنند.

شاخص توسعه انسانی (HDI)

شاخص توسعه انسانی در سال ۱۹۹۰ م توسط آمارتیا سن برنده جایزه نوبل اقتصاد، محبوبه الحق اقتصاددان شهیر پاکستانی و با همکاری گوستاورانیس ازدانشگاه ییل و دسای استاد مدرسه اقتصاد لندن تهیه شده و از همان زمان توسط برنامه توسعه سازمان ملل (UNDP) مورد استفاده قرار گرفت و از سال ۱۹۹۱ به مرحله اجرا گذاشته شد.

HDI نام جدولی تناسبی است که در آن کشورهای جهان براساس فاکتورهایی از جمله درآمد سرانه واقعی - نرخ باسوادی - آموزش - بهداشت - تغذیه و امید به زندگی (دربدو تولد) مورد مقایسه قرار می گیرند.

این شاخص یکی از نمودارهایی است که توسعه اقتصادی در کشورها را نشان می دهد و به معنی رتبه بندی کشورها از نظر توسعه انسانی و متوسطه آسودگی های زندگی است.

مطابق گزارش (UNPD)، کشورها از نظر شاخص توسعه انسانی به سه سطح طبقه بندی شده اند:

الف - سطح توسعه انسانی بالا

کشورهای که از سطح سواد، امید به زندگی و قدرت خرید پایه بالاتری برخوردارند، در این گروه واقع شده اند. در واقع، ارزش عددی شاخص توسعه انسانی کشورهایی که بیش از ۰/۸ است، جزء گروه کشورهای دارای سطح توسعه انسانی بالا هستند.

ب- سطح توسعه انسانی پایین

مطابق طبقه بندی گزارش توسعه انسانی، کشورهایی که ارزش رقم شاخص توسعه انسانی آنها کمتر از ۰/۵ است، در گروه سطح توسعه انسانی پایین قرار دارند.

ج- سطح توسعه انسانی میانه

طبق گزارش توسعه انسانی، کشورهایی که ارزش عددی شاخص توسعه انسانی آنها در دامنه ۰/۸ و ۰/۵ قرار دارد، در گروه سطح توسعه انسانی میانه قرار دارند.

به طور خلاصه می توان گفت که این شاخص ها به منظور اندازه گیری توانمند سازی انسانی و گسترش دامنه انتخاب انسان محاسبه شده و مفهوم آن فراتر از افزایش یا کاهش درآمد ملی است. توسعه انسانی، ایجاد محیطی است که مردم را قادر می سازد استعداد های خود را به صورت کامل بارور کنند. بنابر این می توان گفت که توسعه انسانی، گسترش انتخاب انسانهاست و اساس گسترش انتخاب، ایجاد توانائی ها و یا توانمند سازی انسان است.

برخورداری از زندگی طولانی توام با سلامتی، دسترسی به آموزش و منابع لازم برای بهره مندی از سطح زندگی مناسب و توانائی مشارکت فعال در جامعه، دامنه انتخاب انسان را گسترش می دهد. در واقع می توان گفت که توسعه دیدگاه مشترکی با حقوق انسانی دارد.

شاخص توسعه انسانی از متغیرهای آموزشی، بهداشتی و اقتصادی تشکیل شده است. اهمیت آموزش به عنوان یکی از شاخص های مهم توسعه انسانی موجب شده است که نرخ با سوادی بزرگسالان بر اساس دو سوم ارزش کل و نیز میزان ثبت نام تحصیلی در تمام دوره های آموزش ابتدائی، متوسطه و عالی بر اساس یک سوم ارزش کل مورد استفاده قرار گیرد.

شاخص دیگری که در ترکیب شاخص نهائی توسعه انسانی دخالت دارد، امید به زندگی در بدو تولد است که سطح سلامت و بهداشت افراد جامعه را نشان می دهد زیرا بسط و گسترش استعدادها و نیز انتخابهای انسانی در گرو عمر طولانی و همراه با سلامت آنان است.

برای اندازه گیری شاخص توسعه انسانی به کشورها نمره ای بین صفر تا یک تعلق می گیرد که هرچه این عدد از صفر به سمت یک حرکت کند نشان دهنده وضعیت بهتر شاخص توسعه انسانی در میان کشورهاست. نتایج اندازه گیری این شاخص در کشورهای مختلف جهان در سال ۲۰۰۷ نشان می دهد که ۴۹ درصد کشورها دارای شاخص توسعه انسانی متوسط، ۳۰/۶ درصد کشورها دارای شاخص توسعه انسانی بالا و بقیه کشورها دارای شاخص توسعه انسانی پائین می باشند.

بر اساس این گزارش کشور گابن در سال ۲۰۰۷ با شاخص توسعه انسانی ۰/۷۵۵ رتبه ۱۰۳ را از بین ۱۸۲ کشور جهان به خود اختصاص داده و در گروه کشورهای دارای توسعه انسانی متوسط است. شاخص توسعه انسانی گابن در این سال نسبت به سال قبل (۲۰۰۶) هیچ تغییری نکرده است. این در حالی است که ایران در همین سال با شاخص توسعه انسانی ۰/۷۸۲ در رتبه ۸۸ بوده و در گروه کشورهای دارای توسعه انسانی متوسط (همگروه با گابن) قرار گرفته است.

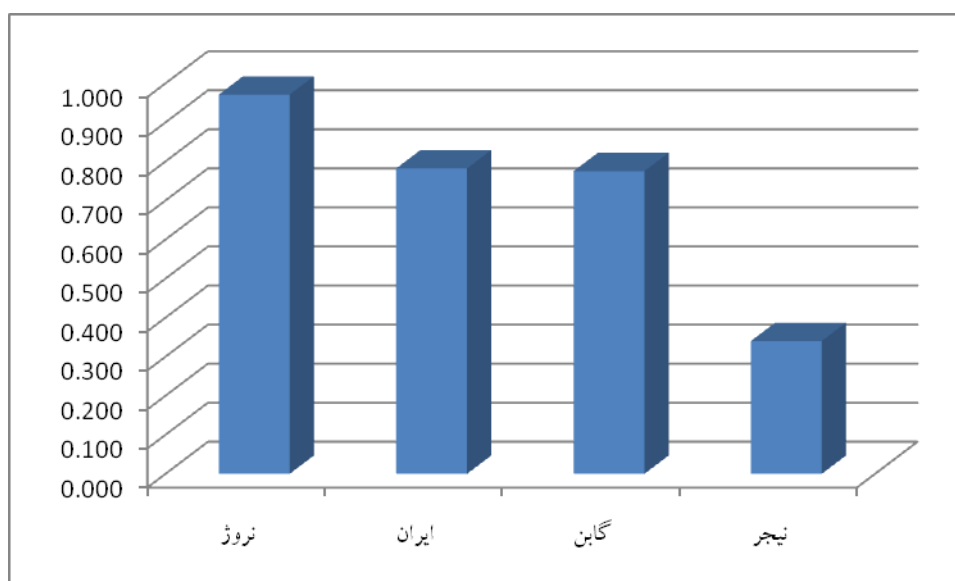
بر اساس گزارش برنامه توسعه سازمان ملل در بین ۱۸۲ کشور جهان در سال ۲۰۰۷ میلادی گابن به لحاظ شاخص توسعه انسانی رتبه ۱۰۳ جهان را داراست. جدول زیر روند این شاخص را در ۳ سال اخیر برای کشور گابن نشان داده و آن را با سه کشور منتخب مقایسه کرده است:

جدول شماره (۱۵) مقایسه شاخص HDI گابن با ۳ کشور منتخب در سالهای ۲۰۰۵-۲۰۰۷

کشور	رتبه در سال ۲۰۰۶	تغییر رتبه از ۲۰۰۶ به ۲۰۰۷	مقدار شاخص در سال ۲۰۰۷	مقدار شاخص در سال ۲۰۰۶	مقدار شاخص در سال ۲۰۰۵
نروژ	۱	۰	۰/۹۷۱	۰/۹۷۰	۰/۹۶۸
ایران	۸۷	-۱	۰/۷۸۲	۰/۷۷۷	۰/۷۷۳
گابن	۱۰۳	۰	۰/۷۵۵	۰/۷۵۰	۰/۷۴۷
نیجر	۱۸۲	۰	۰/۳۴۰	۰/۳۳۵	۰/۳۳۰

منبع: UNESCO Institute for Statistics 2009

نمودار شماره (۲۴) مقایسه شاخص HDI گابن با ۳ کشور منتخب در سال ۲۰۰۷

منبع: اطلاعات جدول فوق

براساس همین گزارش، در سال ۲۰۰۷ میلادی از نظر شاخص توسعه انسانی نروژ بالاترین کشور

جهان و نیجر پایین ترین کشور جهان بوده است. همچنین میانگین شاخص توسعه انسانی در قاره آفریقا

در سال ۲۰۰۷ معادل ۰/۵۴۷ برآورد شده که گابن در مقایسه با میانگین قاره وضعیت مطلوبی دارد.

همانگونه که ذکر شد معیار محاسبه این شاخص (HDI) میانگین سه شاخص امید به زندگی^۶ پیشرفت آموزشی^۷ و درآمد سرانه تبدیل شده براساس قدرت برابری خرید (PPP) است.

امید به زندگی

براساس گزارش برنامه توسعه سازمان ملل در سال ۲۰۰۷ میلادی امید به زندگی در گابن به طور متوسط ۶۰/۱ سال می باشد که در مقایسه با میانگین امید به زندگی در قاره آفریقا (۵۳/۹ سال) قابل قبول است. همچنین میانگین امید به زندگی از تولد در مردان ۵۸/۷ سال و در زنان ۶۱/۵ سال برآورد شده است.

پیشرفت آموزشی

براساس گزارش برنامه توسعه سازمان ملل در سال ۲۰۰۷ میلادی نرخ با سوادی افراد بالای ۱۵ سال ۸۶/۲ درصد بوده در حالی که میانگین قاره آفریقا معادل ۶۳/۳ درصد بوده است. میانگین نرخ باسوادی در مردان بالای ۱۵ سال ۹۰/۲ درصد و در زنان بالای ۱۵ سال ۸۲/۲ درصد بوده است.

فقر

گابن بر اساس شاخص فقر در جهان دارای رتبه ۷۲ دنیاست. احتمال زنده نماندن افراد تا سن ۴۰ سالگی در این کشور ۲۲/۶ درصد بوده و نرخ بی سوادی بزرگسالان بالای ۱۵ سال در فاصله سالهای ۲۰۰۷-۱۹۹۹، معادل ۱۳/۸ بوده است. بر اساس گزارش سازمان ملل متحد ۴/۸ درصد از جمعیت گابن در بین سالهای ۲۰۰۰-۲۰۰۷ زیر ۱/۲۵ دلار در روز درآمد داشته اند همچنین ۱۹/۶

درصد از جمعیت گابن در همین دوره زمانی زیر دو دلار به طور متوسط در روز درآمد داشته اند.

شاخص های مرتبط با فقر در جدول زیر آورده شده است:

جدول شماره (۱۶) شاخص فقر و موارد مرتبط با آن در کشور گابن و مقایسه آن با ایران

شاخص	گابن	ایران
شاخص فقر (رتبه در جهان در سال ۲۰۰۷)	۷۲	۵۹
احتمال زنده نماندن تا ۴۰ سالگی (۲۰۰۵-۲۰۱۰)	٪۲۲/۶	٪۶/۱
نرخ بی سواد بزرگسالان بالای ۱۵ سال (۱۹۹۹-۲۰۰۷)	٪۱۳/۸	٪۱۷/۷
جمعیتی که به منابع آب سالم دسترسی ندارند (۲۰۰۶)	٪۱۳	٪۶
کودکان ۵ سال به پایین و زیر وزن طبیعی (۲۰۰۰-۲۰۰۶)	٪۱۲	٪۱۱
جمعیت با درآمد زیر ۱/۲۵ دلار در روز (۲۰۰۰-۲۰۰۷)	٪۴/۸	کمتر از ۲ درصد
جمعیت با درآمد زیر دو دلار در روز (۲۰۰۰-۲۰۰۷)	٪۱۹/۶	کمتر از ۸ درصد

منبع: www.hdr.undp.org/en/statistics/tn1

برابری پول محلی، شرایط بانکهای فعال و جابجائی پول

نظام بانکی در قاره آفریقا

در گذشته، قاره آفریقایی در تمام ساختارهای سیاسی و اقتصادی خود، بحران زده بود، بازارهایشان غیررسمی و بسیار ناچیز بود و زیرساختارها ثباتی را از خود نشان نمی داد. در چنین شرایطی بانکداران آفریقائی اغلب درآمدی آنچنانی را در برابر کمترین کار داشتند و معمولاً با پرداختی ناچیز، با ارزش ترین اوراق بهادار را برای دولت های خود دریافت می کردند و می توانستند برخی از بهترین درآمدهای سودآور در جهان را از آن خود کنند در نتیجه، عمده مردم آفریقا به خدمات مالی دسترسی پیدا نکرده بودند.

طبق اعلام صندوق بین المللی پول، اینک قاره آفریقا پس از استقلال و در بهترین شرایط اقتصاد پایدار به سر می برد و انتظار می رود رشد ناخالص واقعی آن از ۷/۵ درصد در سال ۲۰۰۶ به ۸/۶ درصد در سال ۲۰۰۸ برسد. این عملکرد تا حد زیادی مرهون کالاهای فراوان و پول های نفتی است.

البته کمک های مالی خارجی هم کمک شایانی کرده اما نباید از نظر دور داشت که مدیریت خوب اقتصادی، صداقت قابل ملاحظه و سیاست های باثبات نیز عوامل مهمی محسوب می شوند. این گونه سیاست ها به این معنی هستند که نه تنها بانک ها با تلاش می توانند سود بیشتری را کسب کنند بلکه باعث رشد بانکی نیز می شود. آنها بعدها تشویق می شوند تا درصدد یافتن مشتریان جدیدی باشند که به آن نیاز دارند. بانک جهانی بر این باور است که حمایت و تشویق دستیابی به خدمات مالی در آفریقا

امری ضروری است چراکه این اقدام باعث رشد و کمک به کاهش شکاف درآمد بین فقیر و غنی شده است.

از طرفی، امروزه فقط ۲۰ درصد خانواده های آفریقایی دارای حساب جداگانه بانکی هستند و از جانب دیگر شرکتهای تجاری درصدد گشایش حساب اعتبارخصوصی برای ۱۸ درصد تولید ناخالص ملی در آفریقا هستند و در حال حاضر این رقم برای آنگولا، چاد، کنگو، گینه بیسائو و سیرالئون در مقایسه با ۳۰ درصد در جنوب آسیا کمتر از ۵ درصد است. اما در اتیوپی، اوگاندا و تانزانیا هریکصد هزار نفر یک شعبه بانکی را برای خود دارند. یا در کامرون گشایش حساب بانکی هزینه ای معادل ۷۰۰ دلار نیاز دارد که بیش از درآمد مردم است. یا در کشور سوازیلند برای این که زنی بتواند برای خود حساب بانکی داشته باشد باید اول از پدر، شوهر یا برادرش اجازه گرفته باشد، در کشوری که ۷۵ درصد جوانان آن آدرس دقیقی از محل زندگی خود ندارند و یاحتی در آفریقای جنوبی با تجربه مالی بالا، تقریباً نیمی از جوانان دارای حساب بانکی مشخصی نیستند.

از سوی دیگر، میلیونها آفریقایی هنوز پول خود را زیر بالش پنهان می کنند. در کشورهایی مانند آفریقای جنوبی، کنیا و اوگاندا بسیاری از مردم به ناچار در بخش خدمات غیررسمی چون باشگاه های تفریحی سرمایه گذاری می کنند. هر چند خدمات خرده نظام مالی برخی شکاف های موجود را پر کرده اما مواردی اینچنین بسیار معدود است و معمولاً بانکها می توانند در مقیاس بزرگی خدمات مالی را در دسترس مردم قرار دهند.

در بسیاری از کشورها، سیاستهای پولی پیش بینی شده فضا را برای بانکداری مهیا می سازد و خصوصی سازی بانک های دولتی نیز فرصت ها و شرایط بهتری ایجاد می کند که ارزش بالایی دارد. در سال ۲۰۰۴ بانک مرکزی نیجریه توانست حداقل امکانات سرمایه ای بانکی را از ۲ میلیون نایرا

۱۵) میلیون دلار) به ۲۵ بلیون برساند که خود باعث محدودیت در درصدی مالکیت دولت بر بانکها گردید. امروزه، تعداد بانکها از ۸۹ بانک در سال ۲۰۰۴ به ۲۵ بانک کاهش پیدا کرده اما تعداد شعب بانکی به بیش از ۶۰۰ واحد افزایش یافته است.

پیشرفت های حاصله اموراتصادی در آفریقا اینک توجه کشورهای دیگر جهان را به این قاره بیش از پیش جلب کرده است. بانک صنعتی و تجاری چین در بزرگترین سرمایه گذاری خود در آفریقا ۶/۵ بلیون دلار برای ۲۰ درصد سهام بانک استاندارد آفریقای جنوبی اختصاص داده است که اینک در ۱۸ کشور آفریقای فعال است. در سال ۲۰۰۵ بانک انگلیسی «بارکلیز» که بیش از یک قرن است برای آفریقا کار می کند، بیشتر سهام «ای بی اس ای» بانک های دیگر آفریقای جنوبی را خریداری کرده است. این بود که آمال انگلیس در سراسر قاره آفریقا وسعت یافت و گونه های استعماری در سرمایه گذاری های مالی را از آن خود نمود. یکی از کارشناسان «بارکلیز» می گوید: «قاره آفریقا در حال انتقال از نظام غیربانکی به بانکی است.» آفریقای جنوبی در این خصوص به عنوان کشوری مادر در تمام منطقه آفریقا عمل کرده است. اقتصاد این کشور از اقتصاد کشورهای همسایه خود بسیار بالاتر است که خود این قیاس، قابل مقایسه با هیچ منطقه در جهان نیست. در دوران پس از آپارتاید، دولت بانکها را تشویق کرد تا با فعالیت خود کالاها را ارزانتر و ساده تر به دست مردم برسانند. بانکها تلاش کرده اند تا آنجا که ممکن است امکانات خدماتی خود را حتی به مناطق روستایی نیز برسانند. از سوی دیگر تکنولوژی نوین هم در این باره بی تأثیر نبوده است. از آنجا که تعداد معدودی از مردم آفریقا دارای حساب بانکی هستند، برای مثال در کشورهای چاد و بوتسوانا ۱۷ درصد افرادی که با بانک سروکار ندارند صاحب یک دستگاه موبایل هستند. در آفریقای جنوبی، کنگو و کنیا خدمات مالی توسط تلفن های موبایل انجام می شود، هرچند نمی توان به آنها نام بانک را نهاد. در این راستا مشتریان از طریق تایپ تعدادی از کلید های موبایل امکان گشایش حساب بانکی، بررسی آخرین

وضعیت حساب بانکی، پرداخت قبوض و یا انتقال سپرده های خود را دارا خواهند بود. درکنیا، کشوری که در آن سه میلیون نفر دارای حساب بانکی هستند بیش از یک میلیون نفر از سیستم «پسا» یا پرداخت موبایلی استفاده می کنند.

بانکهای آفریقای جنوبی به خوبی این مسئله را در بازار داخلی یاد گرفته اند که الگوی دیگر مناطق باشند. بانک استاندارد از طریق سیستم هوایی، شعبه بانکی دورافتاده در دریاچه ویکتوریای اوگاندا را سرویس می دهد. این مهم از طریق خرید یک واحد بانکی در اوگاندا عملی شده است. بنابراین در کشوری با ۳۰ میلیون جمعیت در حال حاضر ۷۰۰ هزار نفر طی ۵ سال گذشته دارای حساب بانکی شده و ۴۰ درصد بازار بدین منوال کنترل می شود. پائین بودن قیمت ها سیاست دیگر بانکی است.

اما، رقابت هم در آفریقا قابل ملاحظه است. درغنا، بانک «بارکلی» با تمهیداتی چون جمع آوری پول از میان تجار خرد بازار امنیت مالی آنها را تأمین کرده است. اما همین بانک ادعایش این است که توانسته بازاری را به ارزش ۷۵ میلیون یورو (۱۵۴ میلیون دلار) دست و پا کند. طی دو سال گذشته این بانک با ارائه خدمات به ۲۰۰ هزار بازرگان توانسته به حائزین شرایط وام هم بدهد. لیکن برای موفقیت بیشتر کارهای زیادی باید صورت گیرد.

برای جلب مشتریان تازه بانکها باید با اتخاذ سیاستهای جدیدی چون کاهش هزینه ها و مدیریت ریسکها وارد میدان شود. اقتصاد آفریقای جنوب صحرا در حال رشد است و به استثنای مواردی محدود این اقتصاد وسعت معدود، دارد. تولید ناخالص ملی آفریقای جنوبی به تنهایی تقریباً ۴۰ درصد کل سرمایه را تشکیل می دهد. فقر نسبی روبه کاهش است اما چهار نفر از هر ده نفر آفریقایی روزانه هنوز باید با کمتر از یک دلار در روز سر کنند.

طبق اعلام بانک جهانی در ۴۰ کشور از ۴۸ کشور آفریقایی مشکل فوق به نوعی وجود دارد. در کشورهای کنگو، مالاوی، موزامبیک و سیرالئون روند بازپرداخت وام بیش از ارزش وام هزینه دربردارد. به استثنای آفریقای جنوبی کشورهای زیادی در آفریقا با اقتصاد شوک آوری روبرویند. در کشورهایمانند زیمبابوه و سودان ثبات اقتصادی در حد انتظار نیست. فقدان اعتماد به بانکهای محلی دلیلی مهم در نگهداشتن سرمایه از طرف بسیاری از مردم آفریقا در خارج مرزهای آفریقا است. بسیاری از کشورهای آفریقایی هنوز باید سیاستهایی را دنبال کنند که به بانکها اجازه بدهد که راحت تر عمل کنند. به نظر می رسد همگرایی منطقه ای در این مرحله ضروری باشد و در همین حال بسیاری از مردم آفریقا دوست دارند تا پول خود را از زیر بالش بردارند.

وضعیت برابری پول محلی

واحد پول گابون فرانک سی اف آ با واحد جز (سانتیم) نام دارد. هر یک فرانک سی اف آ برابر ۱۸ ریال است. در جدول زیر وضعیت برابری پول محلی گابن در برابر دلار آمریکا در سالهای مختلف آورده شده است:

جدول شماره (۱۷) وضعیت برابری سیافرانک در برابر دلار آمریکا

سال	میانگین سالانه
۲۰۰۵	۵۲۸/۳
۲۰۰۶	۵۲۷/۵
۲۰۰۷	۴۷۹/۳
۲۰۰۸	۴۴۷/۸
۲۰۰۵	۴۸۱/۳

Source: EIU Country Report

ساختار بازار مالی گابن

توسعه بخش مالی نیز در گابن تا قبل از سال ۲۰۰۷ ضعیف بوده است. با تاسیس ۷ بانک، از جمله بانک مسکن و چند موسسه اعتباری در گابن، با توجه به نظارت بانکی کمیسیون بانکداری آفریقای مرکزی (COBAC) سیستم مالی این کشور پیشرفته‌تری داشته است.

پیاده سازی موثر مقررات جدید بورس و پروژه مدرنیزه کردن و توسعه ابزارهای پرداخت، ایجاد و پیاده سازی سیستم خودکار درون منطقه ای (Sygma) و سیستم شفافیت آفریقای مرکزی منظور تشویق بانکداری درون منطقه ای از جمله این پیشرفت‌ها محسوب می شود.

بورس اوراق بهادار آفریقای مرکزی نیز به طور آهسته ولی موثر در حال شروع به کار می باشد.

سیاست مالی گابن در سالهای اخیر

با توجه به اینکه در سال ۲۰۰۷، بیش از ۶۰ درصد بودجه دولت از طریق درآمدهای نفتی تامین می شود، هدف سیاستهای مالی گابن در سالهای اخیر، بهبود درآمد غیر نفتی و کنترل هزینه هاست.

بهبود درآمدهای غیر نفتی از طریق دو سیاست کلی زیر پیگیری می شود:

الف: بهبود سیستم حسابداری طبقه بندی درآمدهای جدید

ب: شناسایی مالیات دهندگان با ایجاد سیستم آماری منحصر به فرد

هزینه ها نیز از طریق سیاست های زیر کنترل می گردد:

الف: محدود کردن استخدام بخش دولتی

ب: تقویت سطح نیروی انسانی

ج: کاهش جریان دانشجویان در خارج از کشور (به منظور محدود کردن کمک های مالی دولت)

جدول زیر منابع مالی عمومی را به صورت درصدی از GDP نشان می دهد:

جدول شماره (۱۸) منابع مالی عمومی را به صورت درصدی از GDP

	1999	2004	2005	2006	2007(e)	2008(p)	2009(p)
Total revenue (and grants)*	28.3	29.4	31.4	31.7	31.3	31.0	31.1
Tax revenue	11.0	11.9	10.2	10.3	10.3	10.1	10.2
Oil revenue	12.6	15.8	19.8	20.3	19.7	19.7	19.7
Total expenditure and net lending*	27.2	21.8	22.8	22.5	21.7	19.9	19.5
Current expenditure	23.0	17.6	18.4	17.7	17.0	15.5	15.1
<i>Excluding interest</i>	16.2	13.6	15.6	15.4	15.1	13.9	13.8
Wages and salaries	7.5	6.0	5.0	5.1	4.8	4.4	4.3
Interest	4.3	3.3	3.4	3.3	3.4	3.2	3.1
Capital expenditure	6.8	4.0	2.8	2.3	1.9	1.5	1.3
Primary balance	8.0	11.5	11.4	11.6	11.5	12.6	12.9
Overall balance	1.2	7.6	8.6	9.2	9.6	11.0	11.6

a. Only major items are reported.

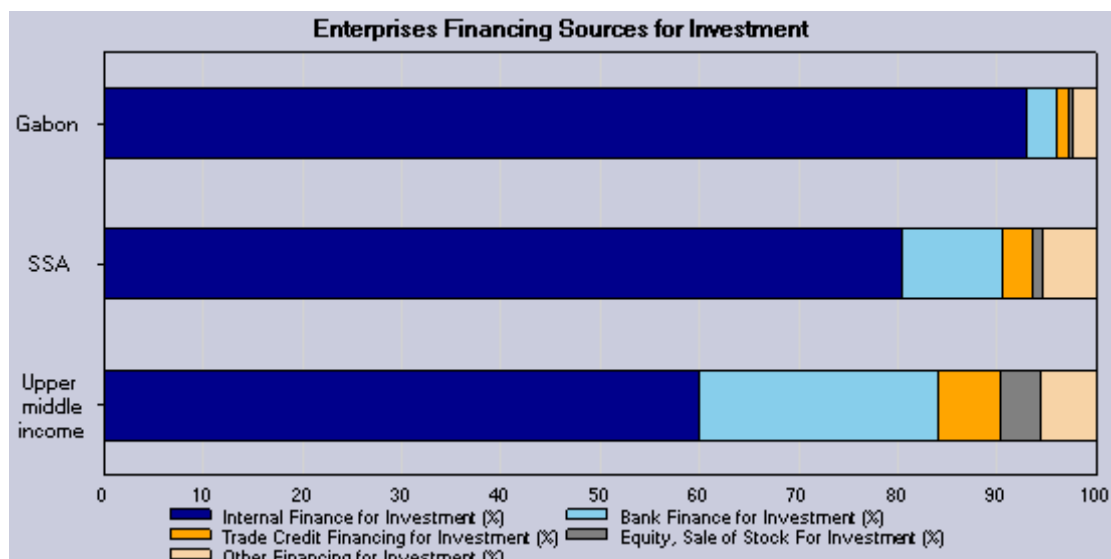
Source: IMF data; estimates (e) and projections (p) based on authors' calculations.

توسعه بازارهای مالی در گابن

توسعه بازارهای مالی در گابن منجر به ارائه خدمات بهتر، بسیج سپرده ها و سهولت تامین مالی سرمایه گذاران می شود. بازارهای مالی کارآمد، اتکا به منابع مالی داخلی و تامین پول از منابع غیر رسمی را کاهش می دهد.

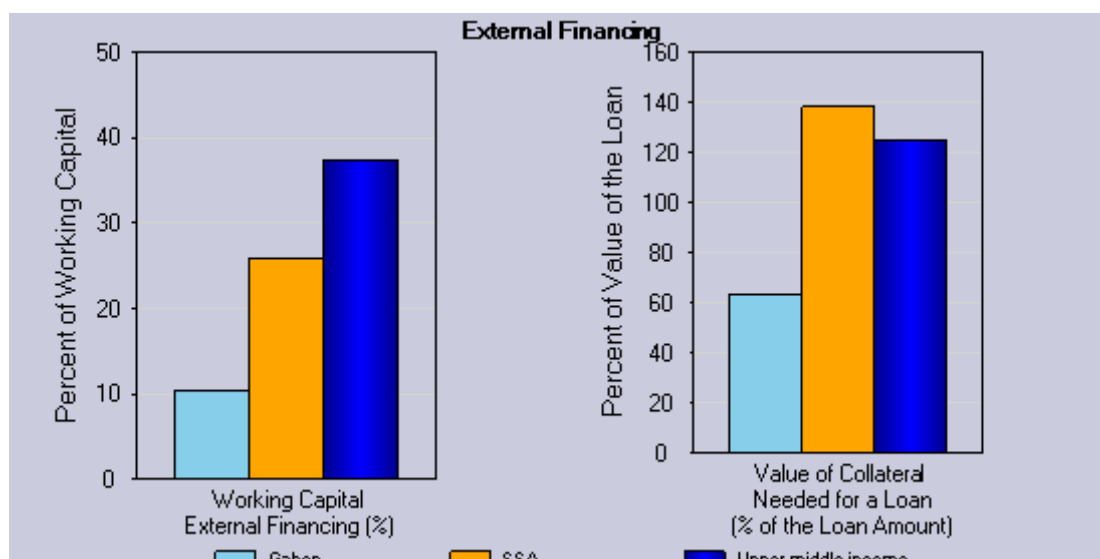
در نمودار زیر نسبت استفاده از منابع مختلف جهت سرمایه گذاری در گابن نمایش داده شده است. همانطور که ملاحظه می گردد، عمده منابع مالی پروژه ها در گابن از طریق منابع داخلی تامین شده است. اتکا بیش از اندازه به منابع مالی داخلی نشان از بازارهای مالی غیر کارا در این کشور دارد.

نمودار شماره (۲۵) نسبت استفاده از منابع مختلف جهت تامین مالی پروژه ها در گابن

همچنین درصد سرمایه کاری شرکتهای خصوصی گابن که توسط منابع خارجی تامین شده در نمودار زیر آورده شده است. در بخش دیگری از نمودار میزان فشار وارده به شرکت (برای تامین وثیقه) به خاطر نیاز به وام را نشان می دهد:

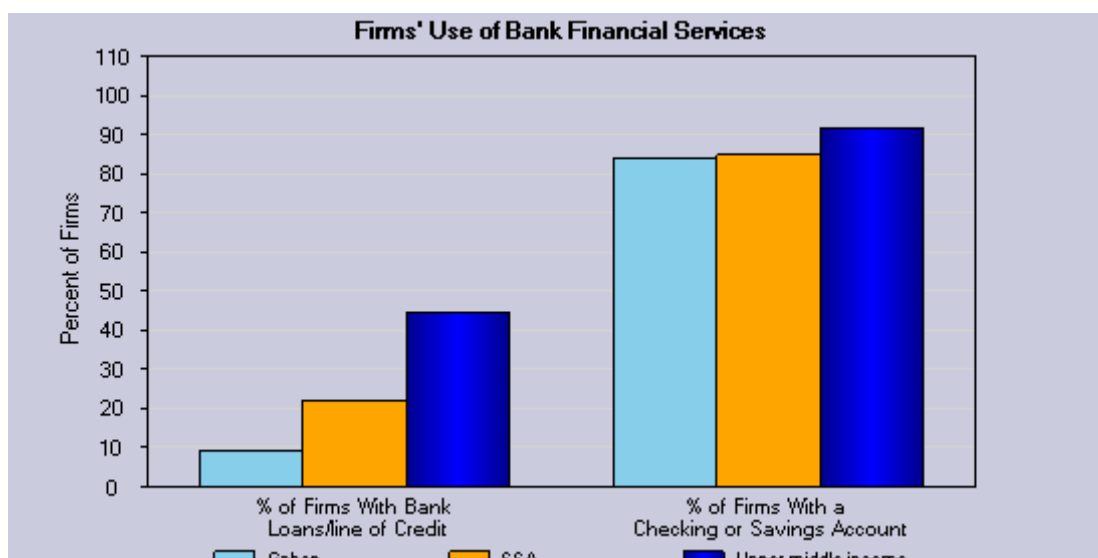
نمودار شماره (۲۶) تامین مالی خارجی در گابن

استفاده از بانکها جهت تامین مالی بوسیله شرکتهای خصوصی و همچنین درصد شرکتهائی که دارای

چک و یا حساب پس انداز در بانکهای گابن می باشند، نیز در زیر آورده شده است:

نمودار شماره (۲۷) مشکلات و محدودیت های اصلی شرکتهای در گابن

سیاست پولی گابن در سالهای اخیر

خطوط اصلی سیاست های پولی گابن توسط BEAC (بانک مرکزی آفریقا)، با شناسائی پایداری

قیمت و نرخ ارز CFA franc تعیین می شود.

BEAC به عنوان نهاد انتشار پولی برای اتحادیه اقتصادی آفریقای مرکزی (CEMAK)، جهت

همگرایی اعضا، معیارهای نظارتی چند جانبه ای در نظر گرفته که برخی از آنها عبارتند از: نرخ تورم

کمتر از ۳ درصد، پایه مالی متعادل و با ثبات، بدهی کمتر از ۷۰ درصد تولید ناخالص داخلی.

بانکهای فعال گابن

در زیر نام بانکهای تجاری گابن ذکر شده است:

1. Alios Finance
2. Banque de l'Habitat du Gabon (BHG)
3. Banque Gabonaise de Developpement (BGD)- Capital of \$23 million
4. BGFI Bank- capital of \$138 million
5. Banque **Internationale** pour le Commerce et l'Industrie au Gabon (BICIG)- Capital of \$43million
6. Citibank- Capital of \$22 million
7. ETS Finatra
8. La Financiere Africaine de Micro-Projects (FINAM)
9. Financial Bank Gabon
10. FINATRA
11. SOGACA
12. Union Gabonaise de Banque (UGB)
13. Banque Gabonaise et Française Internationale
14. Banque Internationale pour le Gabon
15. Banque Nationale de Crédit Rural
16. Banque Populaire du Gabon
17. United Bank for Africa

BGFI و BICIG دو بانک بزرگ گابن، حدود ۷۰ درصد سپرده ها و حسابهای افراد را در

گابن تحت کنترل دارند. اخیراً پس از سال ۲۰۰۷، دولت گابن خصوصی سازی بسیاری از

صنایع را در دستور کار قرار داده که صنایع مالی نیز بخشی از این صنایع اند. بر همین اساس

بانکهای خارجی در سالهای اخیر شانس خود را برای ورود به بازارهای مالی گابن امتحان

کرده اند که از آن جمله می توان به ECOBANK اشاره نمود.

بانکهای گابن در مجموع خدمات تجاری زیر را ارائه می کنند:

- خدمات پک، حساب پس انداز و کارت اعتباری

- انتقال پول

- حسابهای تجاری

- وام های تجاری برای خرید مسکن، خانه و...

- وام های ایجاد کسب و کار

- کارگزاری اوراق قرضه دولتی

گابن به عنوان یکی از سخت ترین مکانها برای کسب و کار از سوی بانک جهانی معرفی شده (رتبه

۱۱۸ از ۱۷۵) ولی علی رغم آن بهبود معنی داری در بخش بانکداری در سالهای اخیر در این کشور

اتفاق افتاده است ولی هنوز فضا رقابتی کامل نیست.

پروژه های زیرساختی انجام شده و در دست احداث گابن

گابن در حال حاضر با سه چالش عمده روبروست:

- سقوط تولید نفت با توجه به ضعیف بودن سایر بخشهای اقتصادی
- سطح بالای بدهی خارجی
- افزایش فقر در جامعه

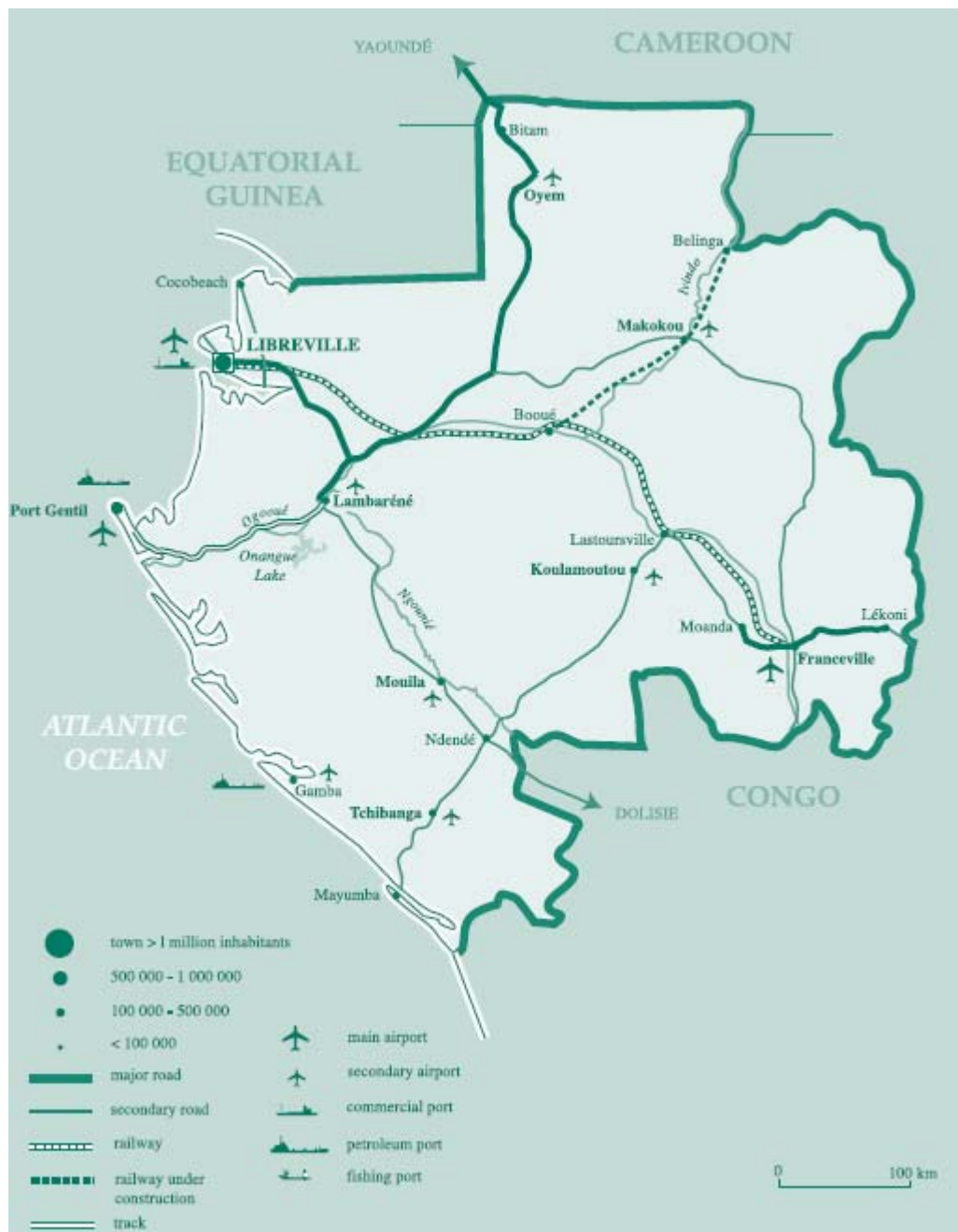
در تلاش برای غلبه بر این چالشها، دولت استراتژی جدیدی برای رشد اقتصادی و کاهش فقر تحت عنوان GPRSP تدوین نمود که در ژانویه سال ۲۰۰۶ به تصویب رسید.

این استراتژی، دستورات سیاستی جدیدی برای تنوع بخشیدن به تولیدات پایه ارائه نموده است. برنامه حمایت از خصوصی سازی در این استراتژی در مجموع مثبت می باشد. بهبود زیرساختهای حمل و نقل (بوئزه زیرساختها)، بهداشت و آب و برق به منزله ستونهای اصلی استراتژی دولت به منظور دسترسی به تولیدات مناطق مختلف می باشد.

ساختار حمل و نقل گابن

شبکه جاده ها همانطور که در بخش قبلی به آن اشاره گردید، نشان از فقر کیفی و کمی گابن در این بخش می باشد. چگالی شبکه حمل و نقل در گابن تنها ۳۰ متر در هر کیلومتر مربع می باشد. (از این لحاظ گابن یکی از فقیرترین کشورهای منطقه آفریقای مرکزی به شمار می آید).

در سال ۲۰۰۷ دولت حمایت خود را از شرکای خارجی خود (سرمایه گذاران خارجی) جهت اجرای پروژه های حمل و نقل اعلام نمود. در این برنامه اولویت به آندسته از زیر ساختهای جاده ای داده شده است که منجر به ادغام منطقه ای گردد.

نقشه مربوط به زیر ساختهای حمل و نقل در کشور گابن

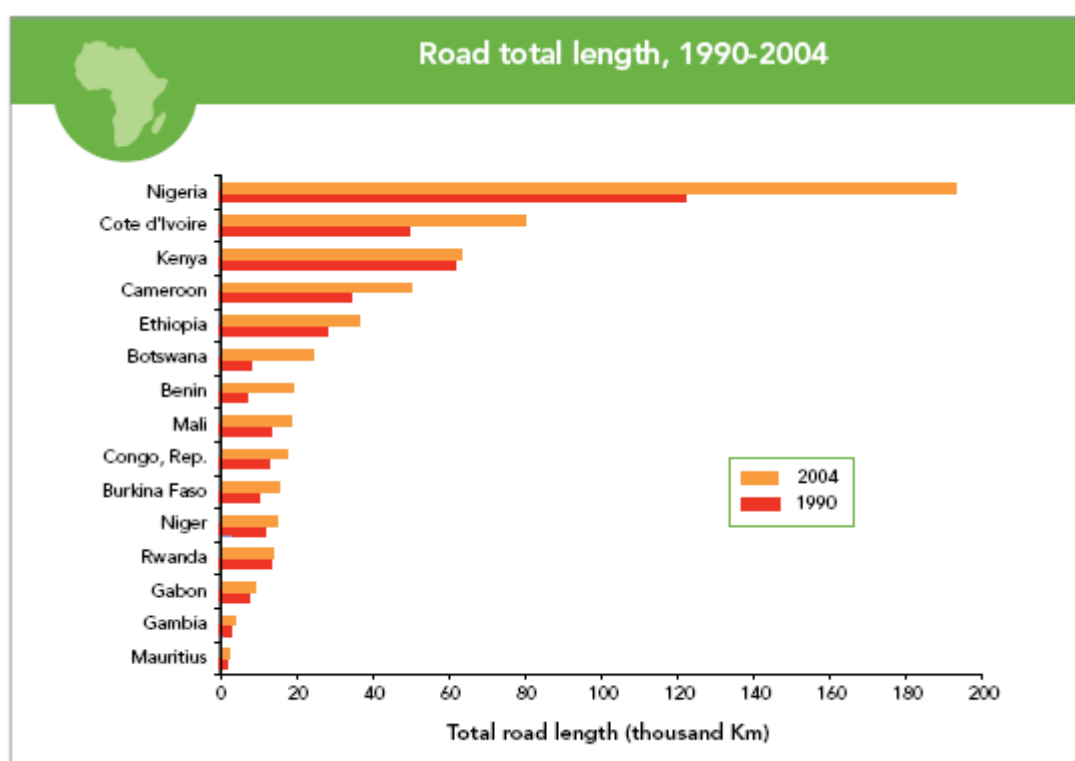
جدول شماره (۱۹) مشخصات زیر ساخت های حمل و نقل در کشور گابن

ردیف	زیر ساخت	مشخصه
۱	ریلی	۶۴۹ کیلومتر
۲	بزرگراه	۷۵۰۰ کیلومتر
۳	جاده آسفalte	۵۶۰ کیلومتر
۴	جاده غیر آسفalte	۹۶۰ کیلومتر سنگریزه
۵	جاده غیر آسفalte	۵۹۸۰ کیلومتر
۶	آبراه داخلی	۱۶۰۰ کیلومتر
۷	لوله کشی نفت خام	۲۷۰ کیلومتر
۸	لوله کشی فرآورده های نفتی	۱۴ کیلومتر
۹	تعداد فرودگاه	۶۹
۱۰	تعداد فرودگاه با باند پرواز آسفalte بالای ۳۰۴۷ متر	۱
۱۱	تعداد فرودگاه با باند پرواز آسفalte بین ۲۴۳۸ تا ۳۰۴۷ متر	۱
۱۲	تعداد فرودگاه با باند پرواز آسفalte بین ۱۵۲۴ تا ۲۴۳۷ متر	۷
۱۳	تعداد فرودگاه با باند پرواز آسفalte بین ۹۱۴ تا ۱۵۲۴ متر	۱
۱۴	تعداد فرودگاه با باند پرواز آسفalte زیر ۹۱۴ متر	۲۸
۱۵	تعداد فرودگاه با باند پرواز آسفalte نشده بین ۱۵۲۴ تا ۲۴۳۸ متر	۸
۱۶	تعداد فرودگاه با باند پرواز آسفalte بین ۹۱۴ تا ۱۵۲۳ متر	۲۳

نمودار زیر طول جاده های گابن را در مقایسه با سایر کشورهای منطقه نشان می دهد. همانطور که در شکل دیده می شود وضعیت جاده های گابن به لحاظ کمی در مقایسه با سایر کشورهای منطقه چندان مطلوب نیست:

نمودار شماره (۲۸) طول جاده های کشور گابن در مقایسه با سایر کشورهای منطقه در دوره مورد

مطالعه

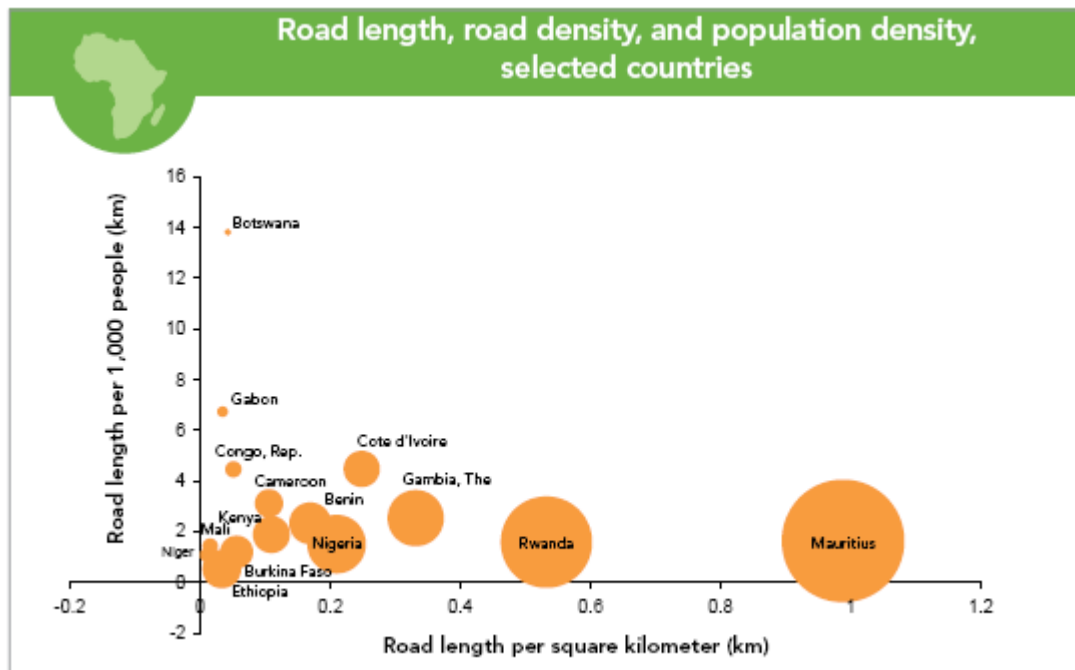

Source: World Bank, 2006.

نمودار زیر نیز طول جاده های گابن به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت، چگالی جاده ها و چگالی جمعیتی گابن را در مقایسه با سایر کشورهای منطقه نشان می دهد. در این نمودار اندازه دایره ها نشان دهنده چگالی جمعیتی کشورها می باشد. این نمودار نیز فقر جاده های گابن را در مقایسه با سایر کشورهای منطقه به تصویر کشیده است:

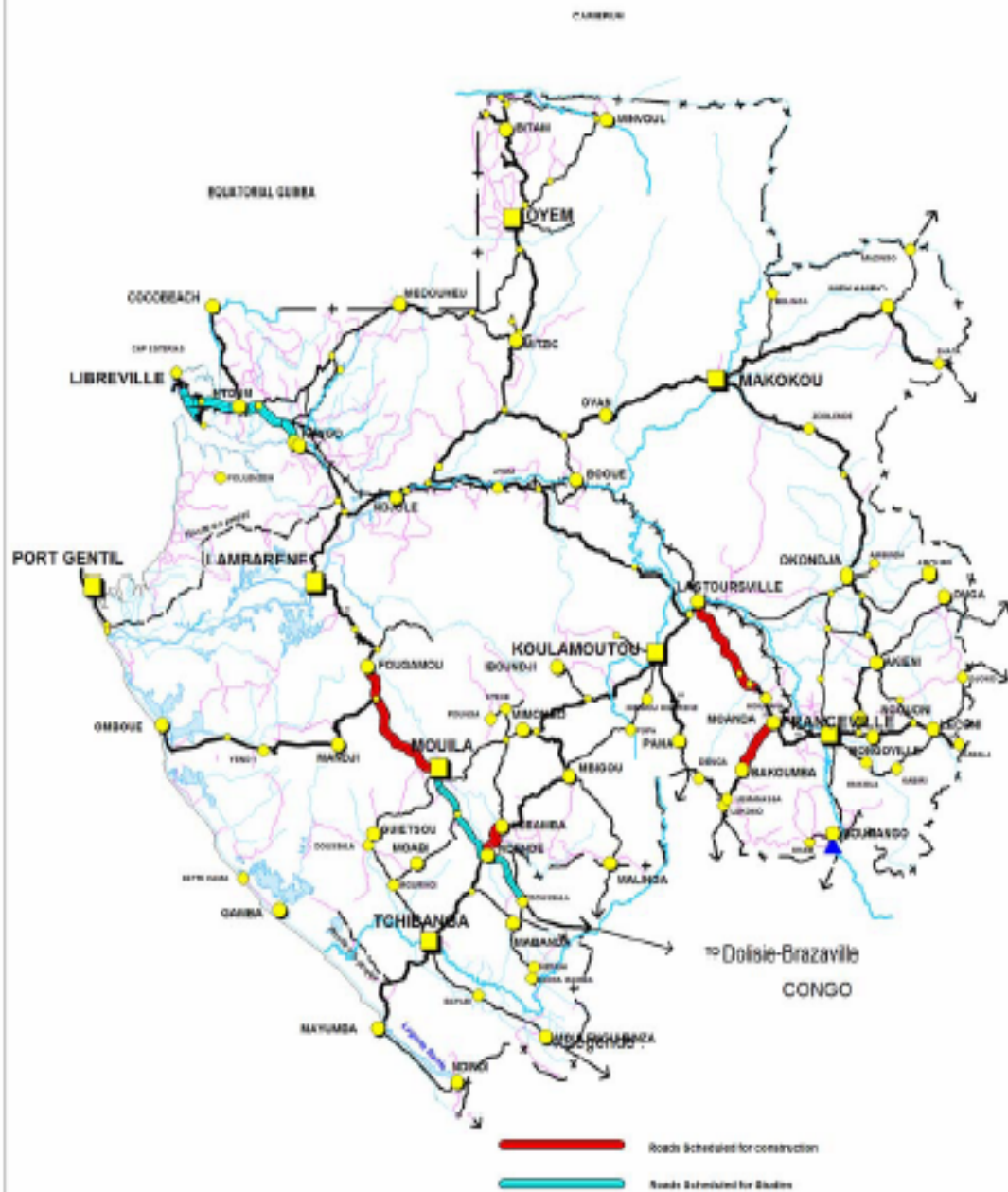
نمودار شماره (۲۹) طول جاده های گابن به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت، چگالی جاده ها و چگالی

جمعیتی گابن در مقایسه با کشورهای منطقه

Source: World Bank, 2006.

بانک توسعه آفریقا نیز برخی پروژه های مرتبط با زیر ساختهای حمل و نقل را در کشور گابن در دست مطالعه دارد. نقشه زیر این پروژه ها را به تصویر کشیده است. در این نقشه، خطوط آبی نشان دهنده طرحهای در دست مطالعه و خطوط قرمز نشان دهنده طرحهای در دست اجرای این بانک در کشور گابن می باشد:

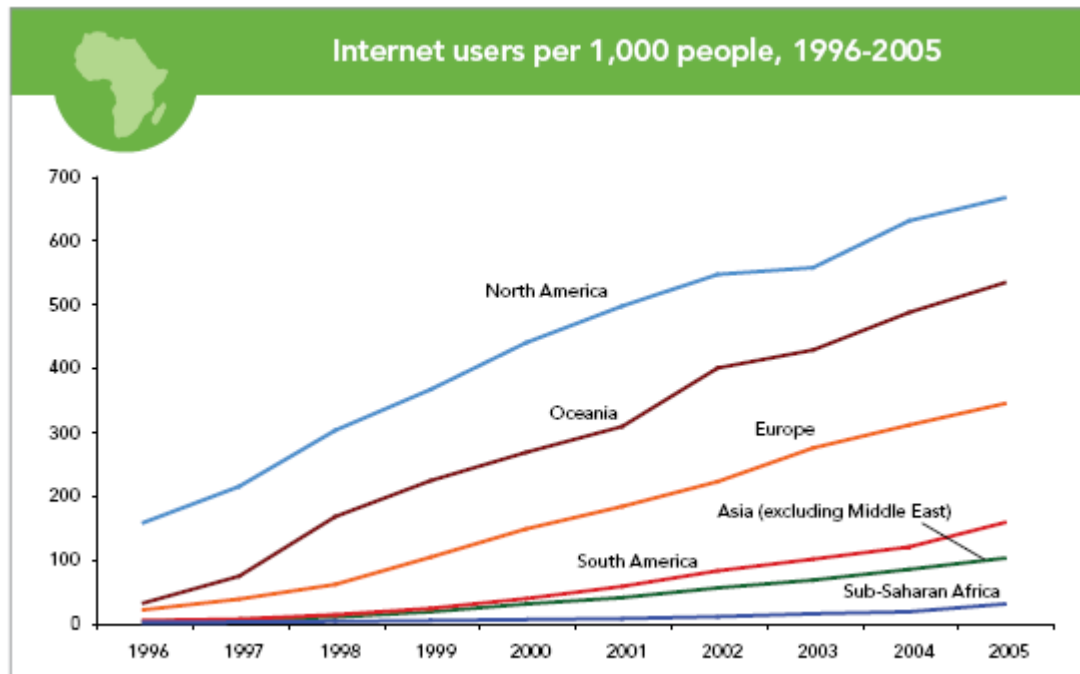
This map was provided by the African Development Bank Group exclusively for the use of readers of the report to which it is attached. The names used and the borders shown do not imply on the part of the Bank or its members any judgement concerning the legal status of territory nor any approval or acceptance of the borders.

ساختار مخابراتی گابن

در زمینه ارتباطات راه دور، هزینه بالای تلفن ثابت و طولانی بودن زمان برای ایجاد ارتباط در مقایسه با سایر کشورهای آفریقای مرکزی، محدودیت هائی را برای فعالیت بخش خصوصی در این بخش ایجاد کرده بود. در سال ۲۰۰۷ شرکت Moroc Telecom ۵۱ درصد از سرمایه شرکت مخابرات را خرید و از آن پس ثبت نام تلفن همراه در این کشور با رشد قابل قبولی ادامه داشته است.

به لحاظ دسترسی به اینترنت نیز کشورهای منطقه آفریقای مرکزی تا سال ۲۰۰۵ نسبت به سایر نقاط دنیا وضعیت نامطلوبی دارند. گرچه در سالهای اخیر روند رو به رشد این کشورها در دسترسی به اینترنت شتاب بیشتری گرفته، اما در مجموع کماکان وضعیت مطلوبی ندارد:

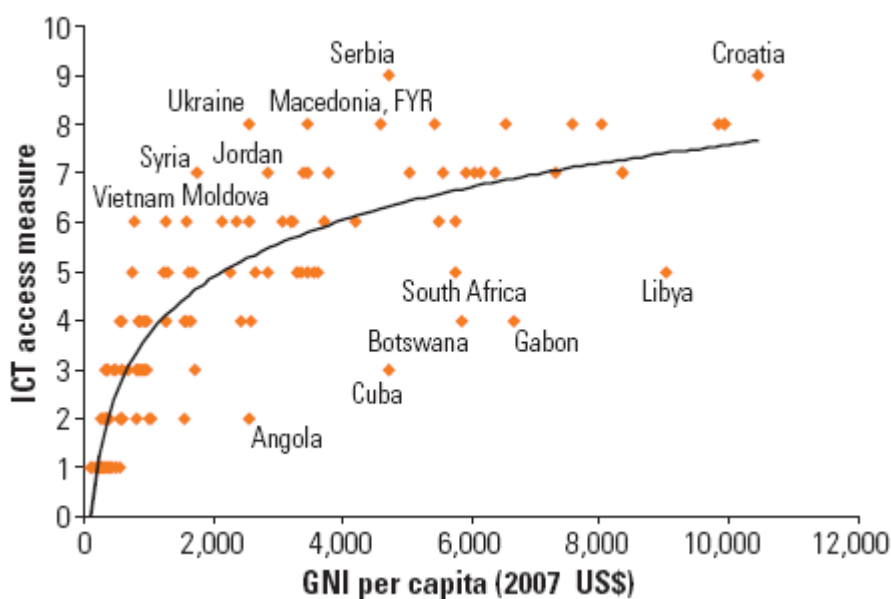
نمودار شماره (۳۰) دسترسی به اینترنت در نقاط مختلف دنیا به ازای ۱۰۰۰ نفر جمعیت

Source: ITU, 2007.

نمودار زیر نیز ارتباط بین میزان دسترسی کشورها به ICT و درآمد ملی کشورها را به تصویر کشیده است. همانطور که ملاحظه می‌گردد، کشور گابن با درآمد ملی نسبتاً خوب از وضعیت چندان مطلوبی در خصوص توسعه زیرساختهای ICT برخوردار نیست.

نمودار شماره (۳۱) ارتباط بین میزان دسترسی کشورها به ICT و درآمد ملی آنها

بر اساس گزارش بانک جهانی در زمینه پروژه های زیر ساختی در کشور گابن، بخش خصوصی سرمایه گذاری چندانی نداشته است. با این همه بیشترین سرمایه گذاری های انجام شده توسط بخش خصوصی در زیرساختهای این کشور در بخش انرژی بوده است. جدول زیر پروژه های انجام شده و در دست احداث در کشور گابن توسط بخش خصوصی را در بخشهای مختلف (شامل بخش انرژی، مخابرات، حمل و نقل و آب و فاضلاب) نمایش می دهد:

جدول شماره (۲۰) تعداد پروژه های انجام شده توسط بخش خصوصی در گابن (۱۹۹۰-۲۰۰۸)

بخش انرژی	بخش مخابرات	بخش حمل و نقل	بخش آب و فاضلاب	کل پروژه ها	سال
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۱
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۲
۱	۰	۰	۰	۱	۱۹۹۳
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۴
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۵
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۶
۱	۰	۰	۰	۱	۱۹۹۷
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۸
۰	۲	۱	۰	۳	۱۹۹۹
۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۰
۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۱
۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۲
۰	۰	۲	۰	۲	۲۰۰۳
۱	۰	۰	۰	۱	۲۰۰۴
۰	۰	۱	۰	۱	۲۰۰۵
۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۶
۱	۱	۰	۰	۲	۲۰۰۷
۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۸
۴	۳	۴	۰	۱۱	جمع کل

منبع: world bank-2009

بر همین اساس کل سرمایه گذاری انجام شده در این پروژه ها به صورت جدول زیر می باشد:

جدول شماره (۲۱) سرمایه گذاری در پروژه ها توسط بخش خصوصی در گابن (میلیون دلار)

بخش انرژی	بخش مخابرات	بخش حمل و نقل	بخش آب و فاضلاب	کل پروژه ها	سال
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۱
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۲
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۳
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۴
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۵
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۶
۲۹۴	۰	۰	۰	۲۹۴	۱۹۹۷
۰	۰	۰	۰	۰	۱۹۹۸
۰	۸	۴۷	۰	۵۵	۱۹۹۹
۰	۱۲	۰	۰	۱۲	۲۰۰۰
۰	۵	۰	۰	۵	۲۰۰۱
۰	۹	۰	۰	۹	۲۰۰۲
۰	۰	۸۶	۰	۸۶	۲۰۰۳
۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۴
۰	۰	۹۲	۰	۹۲	۲۰۰۵
۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰۶
۰	۱۳۱	۰	۰	۱۳۱	۲۰۰۷
۰	۵۶	۴	۰	۶۰	۲۰۰۸
۲۹۴	۲۲۳	۲۲۸	۰	۷۴۵	جمع کل

منبع: world bank-2009

خلاصه جدول فوق در جدول زیر قابل دسترسی می باشد:

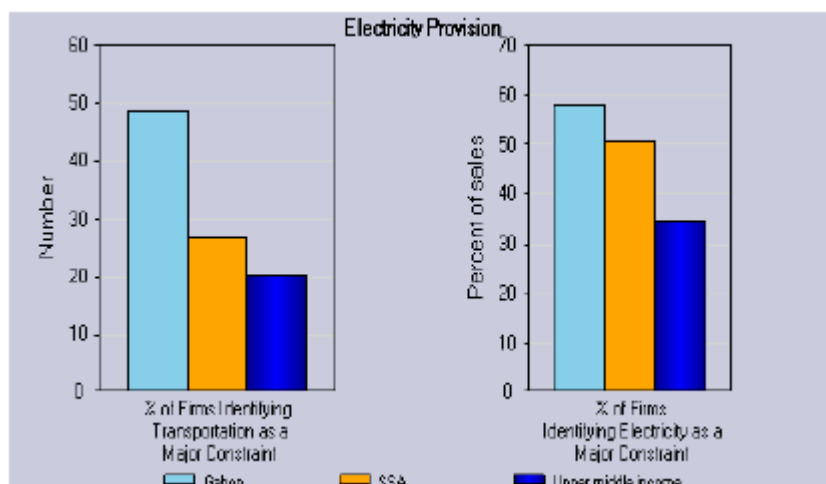
جدول شماره (۲۲) سرمایه گذاری در پروژه ها توسط بخش خصوصی در گابن (میلیون دلار)

بخش	زیر بخش	تعداد پروژه ها	کل سرمایه گذاری
انرژی	برق	۴	۲۹۴
مخابرات	مخابرات	۳	۲۲۳
حمل و نقل	مسیر ریلی	۳	۱۳۸
حمل و نقل	بندر	۱	۹۰
کل سرمایه گذاری	-	۱۱	۷۴۵

زیر ساخت قوی در هر کشوری منجر به تقویت بخشهای مختلف اقتصادی و ایجاد محیط سالم برای رشد کسب و کار و توسعه آن می شود. کمبود زیرساختها در هر شرایطی، موانعی برای تولید کننده ها محسوب شده و منجر به افزایش هزینه های شرکتها می شود.

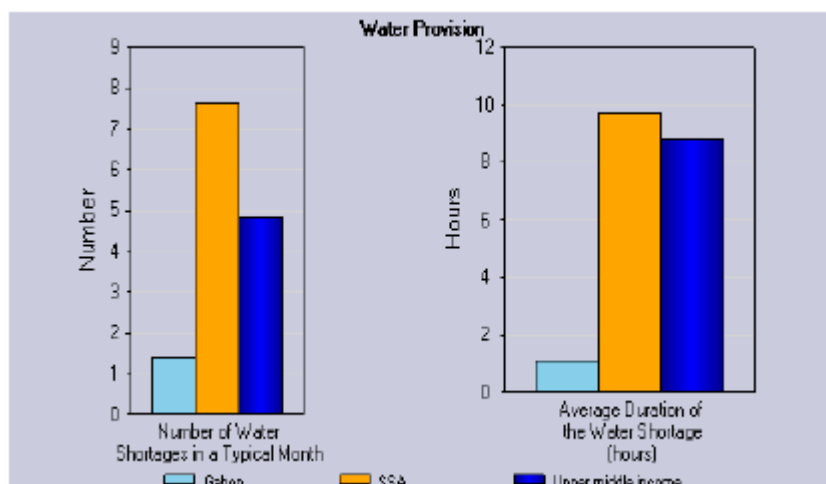
نمودار زیر نشان می دهد که شرکتها تا چه حد در تامین برق با مشکل مواجه هستند. این نمودار همچنین تاثیر عدم تامین برق را بر روی فروش نشان می دهد. بر اساس این نمودار برق ناکافی منجر به افزایش هزینه ها، مختل شدن تولید و کاهش سوددهی شرکتها شده است:

نمودار شماره (۳۲) تامین برق شرکتها در گابن

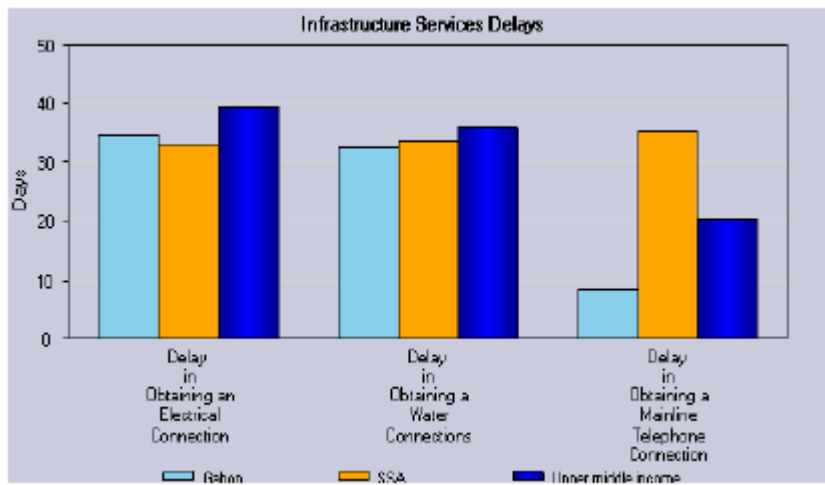
نمودار زیر نیز اثربخشی تامین آب را بر روی بخش تولید نشان می دهد. بسیاری از بخشهای تولیدی به منابع آب قابل اطمینان و کارآمد برای انجام عملیات تولید نیاز دارند.

نمودار شماره (۳۳) تامین آب شرکتها در گابن

نمودار زیر نیز میزان تاخیر در بدست آوردن برق، آب، تلفن، اتصالات و تاثیر آن را بر روی خدمات زیرساختی نشان می دهد. این تاخیرها منجر به تحمیل هزینه های اضافی به شرکتها شده و به عنوان مانعی برای سرمایه گذاری عمل کرده است.

نمودار شماره (۳۴) تاخیر در خدمات زیرساختی در گابن

ارتباطات سیاسی - اقتصادی با سایر کشورها

قاره آفریقا نیز از روند منطقه گرایی و همکاری منطقه ای دور نمانده و کشورهای این قاره در گروه بندی هایی چون اتحادیه مغرب عربی، جامعه توسعه جنوب آفریقا، جامعه کشورهای ساحل صحرایی و.... شرکت کرده اند.

گسترش مناسبات سیاسی و اقتصادی میان کشورهای آفریقایی پس از آزادی از یوغ استعمار خارجی و درک ضرورت تحقق هویت واحد سیاسی و هماهنگی در عرصه عمل و دفاع از منافع قاره ای و تحقق استقلال جمعی از عوامل تحقق این همگرایی بوده است.

در پی خاتمه دوران استعمار زدایی، کشورهای آفریقایی با درک اهمیت توسعه در شکل دهی به هویت آفریقایی، سازمان وحدت آفریقا (OAU) را به عنوان سازمانی پان آفریکن بنیاد نهادند.

سازمان وحدت آفریقا که مرحله اولیه تشکیل اتحادیه آفریقا می باشد بر اساس منشور سال ۱۹۶۳ میلادی با اهدافی چون تقویت وحدت، همبستگی، هماهنگی، همکاری و از بین بردن تمامی اشکال استعمار و تسهیل همکاری تاسیس شد. به همین منظور کشورهای عضو، اصول کلی را پذیرفتند که از جمله، عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر، احترام به تمامیت ارضی یکدیگر، اتخاذ سیاست عدم تعهد در قبال تمامی بلوک ها و وفاداری به اصل آزادی کامل سرزمین های آفریقایی که هنوز به استقلال کامل نرسیده اند را می توان ذکر کرد.

سازمان وحدت آفریقا از سه نهاد کنفرانس سران، شورای وزیران و دبیرخانه تشکیل شده بود. کنفرانس عالی سران که تصمیم گیرنده اصلی بود و در آن هر سال یکبار سران گرد هم می آمدند. شورای وزیران نیز که ارگان اجرایی سازمان به شمار می رفت، وظیفه آماده سازی تصمیمات برای

کنفرانس سران و اجرای آنها را به عهده داشت. کمیسیون های تخصصی نیز زیر نظر شورای وزیران فعالیت می کردند. بودجه سازمان نیز پس از تهیه توسط دبیر کل جهت بررسی و تصویب به شورای وزیران ارسال می شد.

دبیر کل نقش نمایندگی، هماهنگی و ارتباط بین دولت ها را عهده دار بود و دولت ها بیشتر درصدد اعمال و حفظ حاکمیت های ملی خود بودند تا انتقال به آرمان های فراملی.

در دهه ۱۹۸۰-۱۹۹۰ دولت های عضو مقرر کردند که سیاست های ملی در زمینه های پولی، اقتصادی و بازرگانی بین خود را هماهنگ کنند و در راستای تحکیم جامعه اقتصادی آفریقا حرکت کنند و همگرایی و همکاری در عرصه های کشاورزی، انرژی، حمل و نقل و ارتباطات را در راستای توسعه کارآمدی قاره آفریقا افزایش دهند.

در دهه ۲۰۰۰-۱۹۹۰ پیش بینی شد منطقه مبادله آزاد، اتحاد گمرکی، بازار آزاد (از جمله عبور و مرور آزاد، عوامل تولید از قبیل نیروی انسانی و سرمایه) که حتی منجر به ایجاد پول واحد آفریقایی شود تحقق یابد. اما از نظر حقوقی و سیاسی هیچ الزامی برای دولت های عضو پیش بینی نشده بود.

در ژوئیه سال ۲۰۰۰ سران این سازمان پس از ۲۰ سال به بازنگری و اصلاح سیاست های این سازمان پرداختند و بدین ترتیب به تصویب مقدمات طرح اتحادیه آفریقا اقدام کردند.

راه اتحادیه آفریقا در چارچوب نهاد جدیدی به نام اتحادیه آفریقا از سوی معمر قذافی، رهبر لیبی پیگیری شد.

در طرح قذافی اتحاد پولی، مالی، سیاسی و اقتصادی کشورهای قاره آفریقا در آینده ای نزدیک پیش بینی شده بود اما مخالفت تعداد زیادی از کشورهای آفریقایی با این طرح در سال ۲۰۰۰ باعث عدم موفقیت آن شد.

اعضای اتحادیه آفریقا در حال حاضر ۵۳ کشور اند شامل: الجزایر، آنگولا، بنین، بوتسوانا، بورکینافاسو، بروندي، کامرون، کیپ ورد، جمهوری آفریقای مرکزی، چاد، جمهوری فدرال کومور، جمهوری کنگو، ساحل عاج، جمهوری دموکراتیک کنگو، جیبوتی، جمهوری عربی مصر، اریتره، گینه کوناکری، گابن، گامبیا، غنا، گینه بیسائو، کنیا، لسوتو، لیبیا، ماداگاسکار، مالاوی، مالی، موریتانی، موریتوس، موزامبیک، نامیبیا، نیجریه، رواندا، جمهوری دموکراتیک عربی صحرا، سالوتوم، سنگال، سیشل، سیرالئون، سومالی، آفریقای جنوبی، سودان، سوازیلند، تانزانیا، توگو، تونس، اوگاندا، زامبیا، زیمبابوه.

بر اساس سند تاسیس اتحادیه، وجود این اتحادیه سیاسی اقتصادی زمانی قانونی دانسته شد که دو سوم کشورهای عضو، پروتکل را به تصویب مجالس قانون گذاری خود برسانند.

اتحادیه آفریقا با مبادرت به تاسیس ارگان هایی چون، مجمع سران دولت ها و حکومت ها، شورای اجرایی وزیران، پارلمان پان افریکن، کمیته های فنی تخصصی، شورای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، کمیته های دائمی نمایندگی، نهاد های مالی بویژه بانک مرکزی در راستای تحقق پول واحد، دیوان دادگستری و کمیسیون با دبیرخانه سعی دارد به تسریع روند همگرایی منطقه ای اهتمام ورزد.

مجمع سران سالی یکبار تشکیل جلسه می دهد و در صورت درخواست یک عضو و تصویب اکثریت دو سوم اعضا، می تواند جلسه فوق العاده برگزار نماید. مقرر رئیس مجمع برای مدت یک سال در اختیار رئیس دولت یا حکومتی قرار دارد که پس از مشورت بین اعضا انتخاب می شود.

تصمیمات مجمع بر اساس اجماع و در برخی موارد با اکثریت ساده تصمیم گیری می شود. جلسات مجمع با حضور دو سوم اعضا رسمی می شود.

اختیارات مجمع سران : ۱- تعیین سیاست های مشترک اتحادیه، اتخاذ تصمیمات، بررسی درخواست عضویت، تاسیس هر یک از ارگان های اتحادیه، نصب قضات دیوان دادگستری و نصب روسای کمیسیون ها. شورای اجرایی وزیران نیز حداقل دو بار در سال جلسات عادی دارد.

دیوان دادگستری نیز وظیفه رسیدگی به دعاوی شهروندان آفریقایی علیه دولت های متبوع، محاکمه جنایتکاران جنگی و تفسیر قواعد و مقررات را به عهده دارد.

مجمع سران می تواند تحریم هایی را علیه هر یک از اعضا اعمال کند از جمله محرومیت از حق صحبت در جلسات، محرومیت از حق رای، محرومیت از حق معرفی کاندیدا برای هر پست یا مقام اتحادیه یا استفاده از هر نوع فعالیت یا تعهد.

در صورتی که اعضا مجددا تصمیمات را اجرا نکنند با تحریم های دیگری چون محرومیت از تداوم حمل و نقل و ارتباطات با سایر اعضا و... مواجه می شود. مقر اتحادیه در آدیس آبابا و در جمهوری دموکراتیک فدرال اتیوپی قرار دارد.

زبان های رسمی اتحادیه نیز عبارتند از زبان های آفریقایی، عربی، انگلیسی، فرانسوی و پرتغالی.

بر اساس منشور اتحادیه، حکومت هایی که با ابزار های غیر قانونی به قدرت می رسند مجاز به شرکت در فعالیت های اتحادیه نیستند. اعضای که خواهان انصراف از عضویت می باشند پس از تسلیم درخواست بایستی یکسال صبر کنند تا عضویت شان قطع شود و در این مدت بایستی به تمام تعهدات خود عمل کنند.

اما با تمام این اوصاف و با الهام از تجربه نا موفق سازمان وحدت آفریقا در طول عمر ۳۸ ساله خود، چشم انداز مطلوبی را نمی توان برای اتحادیه آفریقا تصور کرد. این قاره همچنان درگیر منازعات مرزی و قبیله ای، افزایش فقر و سوء بهداشت و برخوردار از پایین ترین سطح تولید ناخالص ملی است. با توجه به اینکه آفریقا ضعیف ترین سطح توسعه سرمایه انسانی و زیر بناهای اقتصادی را دارا است و سیاست ها و نهاد های ملی آفریقا کمتر معطوف به سرمایه گذاری و فعالیت های منطقه ای بوده است، چنین تصور می شود که اتحادیه آفریقا جز تغییر نام از سازمان به اتحادیه چیز دیگری نداشته است. چرا که تعدد مرزها و دولت ها در این قاره در مقایسه با سایر مناطق و وجود ساختار های سنتی و واگرایی های قومی موجب شده است که کارکردهای مدرن و همگرایانه کمتر قابل اجرا باشد.

اما برخی راهکارها که جهت ارتقای جایگاه و نقش اتحادیه آفریقا به نظر می رسد شامل موارد ذیل است:

همگرایی آفریقایی باید بر پایه ای ضرورتی متفاوت از اروپا، آسیای جنوب شرقی و آمریکا مبتنی باشد. اتحادیه آفریقا مظهر نوعی همگرایی اقتصادی جنوب - جنوب با شالوده های صنعتی ضعیف، کشاورزی وابسته و سطح نسبتا پایین تجارت بین منطقه ای به شمار می آید.

به نظر می رسد برخی کشورهای قدرتمند عضو این اتحادیه چون آفریقای جنوبی، نیجریه و مصر می توانند نقش ویژه ای را در حرکت بخشی به موتور همگرایی منطقه ای ایفا کنند.

سازمان های بین المللی

گابن علاوه بر اتحادیه های منطقه ای در سازمان ها و نهاد های بین المللی متفاوتی عضو بوده که از آن جمله می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- بانک توسعه آفریقا (ADB)

بانک توسعه آفریقا یک بانک توسعه چندملیتی است که سهامداران آن شامل ۵۳ کشور آفریقایی (اعضای منطقه‌ای) و ۲۴ کشور غیرآفریقایی (اعضای غیرمنطقه‌ای) از قاره‌های آمریکا، آسیا و اروپا هستند. این بانک توسعه در سال ۱۹۶۳ تأسیس شد و در سال ۱۹۶۷ به‌طور رسمی عملیات خود را آغاز کرد. این نهاد مالی با هدف بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی و توسعه و فقرزدایی در کشورهای آفریقایی فعالیت می‌کند و این هدف را از طریق تأمین مالی پروژه‌ها و برنامه‌های توسعه به روش‌های زیر دنبال می‌کند:

✓ اعطای وام‌های بخش عمومی و خصوصی

✓ اعطای کمک‌های فنی

✓ سرمایه‌گذاری سرمایه عمومی و خصوصی

✓ کمک در زمینه هماهنگی برنامه‌ها و سیاست‌های توسعه کشورهای منطقه

✓ دادن کمک‌های بلاعوض تا مبلغ ۵۰۰ هزار دلار آمریکا در مواقع اضطرار

- جامعه اقتصادی و پولی مرکز آفریقا (CEMAC)¹

این جامعه شامل کشورهای کامرون، آفریقای مرکزی، چاد، گینه، گابن و جمهوری کنگو می‌باشد.

¹ Economic and Monetary Community of Central Africa

سایر سازمانهای بین المللی که گابن در آنها حضور دارد عبارتند از:

- سازمان ملل متحد (UN)
- کمیسیون اقتصادی آفریقا (ECA)
- سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (FAO)
- گروه ۲۴ (G-24)
- گروه ۷۷ (G-77)
- آژانس بین المللی انرژی اتمی (IAEA)
- بانک بین المللی ترمیم و توسعه (IBRD)
- سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری (ICAO)
- کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های کارگری آزاد (ICFTU)
- جامعه توسعه بین المللی (IDA)

- بانک توسعه اسلامی (IDB)
- صندوق توسعه کشاورزی (IFAD)
- صندوق بین‌المللی پول (IMF)
- سازمان بین‌المللی کار (ILO)
- سازمان بین‌المللی مهاجرت (IMO)
- سازمان بین‌المللی ارتباطات دریایی (INMARSAT)
- سازمان بین‌المللی ارتباطات دور ماهواره‌ای (INTELSAT)
- سازمان بین‌المللی پلیس جنایی (INTERPOL)
- اتحادیه ارتباطات دور (ITU)
- جنبش عدم تعهد (NAM)
- سازمان کنفرانس اسلامی (OIC)
- سازمان منع سلاح‌های شیمیایی (OPCW)
- کمیسیون سازمان ملل متحد (UNCTAD)
- سازمان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)
- سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO)
- سازمان جهانی پست (UPU)
- سازمان بهداشت جهانی (WHO)
- سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO)
- سازمان جهانی هواشناسی (WMO)
- سازمان جهانی گردشگری (WTO)
- سازمان جهانی تجارت (WTO)

برنامه کمکهای بین المللی برای توسعه زیرساختها و شرایط عمومی

کمک کننده ها برای پیمانکاران

کمک های بین المللی به گابن

در حال حاضر کمکهای بین المللی به گابن ۰/۲ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل

می دهد. و گابن صدوپانزدهمین کشور دریافت کننده کمک های بین المللی محسوب می شود.

نمودار شماره (۳۵) وضعیت کمک های بین المللی به گابن (به صورت درصدی از GDP)

Rank	Countries	Amount
# 1	Sao Tome and Principe:	75.2%
# 2	Guinea-Bissau:	37.3%
# 3	Eritrea:	29%
# 4	Sierra Leone:	28.7%
# 5	Zambia:	27.3%
# 6	Malawi:	26.2%
# 7	Solomon Islands:	24.9%
# 8	Nicaragua:	23.4%
# 9	Mozambique:	23.3%
# 10	Mauritania:	22.7%
= 110	Algeria:	0.3%
= 110	India:	0.3%
= 110	Slovenia:	0.3%
= 115	Panama:	0.2%
= 115	Colombia:	0.2%
= 115	Gabon:	0.2%
= 115	Turkey:	0.2%
= 115	China:	0.2%
= 120	Jamaica:	0.1%
= 120	Costa Rica:	0.1%
= 120	Uruguay:	0.1%
= 120	Chile:	0.1%
= 120	Bahamas, The:	0.1%
= 120	Iran:	0.1%
= 120	Belarus:	0.1%
= 120	Malaysia:	0.1%

منبع: WWW.NATIONMASTER.COM

از جمله برنامه های دیگر سازمان ملل در این زمینه می توان به برنامه توسعه هزاره اشاره نمود:

در سپتامبر سال ۲۰۰۰، ۱۸۹ تن از سران دولت ها اعلامیه هزاره (Millennium Declaration) را تصویب کردند. این اعلامیه یک تعهد جهانی بی سابقه و یکی از قابل اعتنا ترین اسناد سازمان ملل در چند سال اخیر به شمار می رود. این اعلامیه قدرت دید همگانی و مشترکی در چگونگی مقابله با برخی از چالش های بزرگی که جهان با آن روبروست عرضه می کند (www.un.org).

این اعلامیه منجر به ارائه هشت آرمان توسعه هزاره (MDGs) گردید که تاکید آن بر تلاش برای کاهش فقر، بالا بردن کیفیت زندگی مردم، تضمین پایداری محیط زیست، و بنیان گذاری مشارکتهایی به منظور تضمین جهانی شدن به نیروی مثبت تری برای توده های مردم جهان است. در این اعلامیه هدفها و راهنما یا شاخص های ویژه ای برای هر یک از این آرمان ها مقرر گردیده است که تا سال ۲۰۱۵ باید بدان دست یافت. تاکید بر روی این آرمانها و هدفها، موضوع اصلی این آرمان است.

برخی از این آرمان ها و هدفها بر شرکتهای و بخش خصوصی مستقیما اثر می گذارند و برخی دیگر به طور گسترده تری در توان بخشیدن به چارچوب و مرزبندی محیطی مربوط می شوند که شرکتهای و بخش خصوصی باید در آن عمل کنند و البته همه آنها در اقتصاد جهانی وابسته به هم امروز برای بخش خصوصی مطرح می باشند، که مسئولیت اصلی دستیابی به این آرمان ها البته به عهده دولتها می باشد. بخصوص، نیاز مبرمی به یک نظارت عالی، اصل حاکمیت قانون، رعاین موازین و حقوق بشر، تلاش پی گیرانه مبارزه با ناسازگاری و فساد و اجرای هنجارها و معیارهای بین المللی وجود دارد. همچنین، نیاز به گسترش همکاری سخاوتمندانه تر و موثرتر دولتها، معافیت بدهی ها و دسترسی آسان تر به بازارهای جهانی برای صدور کالا به چشم می خورد و بدیهی است فقط در چارچوب یک رهبری دولتی است که بخش خصوصی می تواند نقش سازنده تر و موثرتری ایفا نماید.

این "عهد نامه" یک شبکه آموزشی با مشارکت بخش های اصلی سازمان ملل متحد، شرکتها، موسسات بازرگانی، سازمان های غیر دولتی / حکومتی یا ان. جی. او و اتحادیه های صنفی، کارگری یا سندیکایی است. ن اصل آن بویژه معطوف به انجام فعالیتهای مسئولانه تحت قلمرو و موازین حقوق بشر، معیارهای کار و عملکردهای همخوان با محیط زیست است. عهد نامه جهانی از شرکتها می خواهد که در چارچوب حوزه تاثیر شرکتي خود به این نه اصل که تمامی آن مبتنی بر معاهده نامه های بین المللی بین دولتها می باشد پایبند باشند. این تعهد جزئی سرنوشت ساز از چگونگی حمایت شرکتها و بخش خصوصی از آرمان های توسعه هزاره است. شرکتها با ارتقا چنین ارزش های محوری پذیرفته شده جهانی و با کاهش تاثیر منفی فعالیت های کاری خود می توانند موفق به ایفای نقش حیاتی شوند.^۱

همزمان با این عهدنامه جهانی، شمار روزافزون سایر فعالیت های ابتکاری مشوق شرکتها در پیوستن به مشارکتهای مقطعی برای نیل به آرمانهایی گسترده تر از هشت آرمان توسعه هزاره نیز مطرح شده اند. این آرمانها گاهی از محیط فعلی کار، بازار و زنجیره تامین فراتر می روند و مناظره فزاینده ای بر سر حدود مقابله شرکتها و بنگاههای اقتصادی با این چالش ها در مقابل دولتها و سازمان های جامعه مدنی بوجود آورده اند، اما شکی نیست که بخش خصوصی می تواند نقش سازنده و مفیدی ایفا نماید. حداقل، باید تضمین کرد که فعالیت های آن ها در چارچوب قانون انجام گرفته و اثر سوئی نخواهد داشت.

آرمان های توسعه هزاره

۱۸۹ کشور از اعضای سازمان ملل متحد، متعهد گردیدند که تا سال ۲۰۱۵ به هشت آرمان زیر دست

یابند :

^۱ www.unglobalcompact.org

- ریشه کن کردن فقر شدید و گرسنگی
- دستیابی همگانی به آموزش ابتدایی
- ارتقا برابری جنسیتی و قدرت دادن به زنان
- کاهش مرگ و میر در کودکان
- بالابردن سطح سلامتی مادران
- مبارزه با اچ.آی.وی./ایدز، مالاریا و سایر بیماریها
- تضمین پایداری محیط زیست
- افزایش مشارکت جهانی برای توسعه

عهدنامه جهانی (Global Compact)

در مجمع جهانی اقتصاد (World Economic Forum) در داووس، و به تاریخ ۳۱ ژانویه ۱۹۹۹، کوفی عنان دبیر کل سازمان ملل با به چالش کشیدن رهبران تجاری جهان آنان را به "قبول و اجرای" اصول جهانی حقوق بشر، معیارهای کار و محیط زیست در هر یک در حوزه های نفوذ کاری خود فرا خواند:

اصل اول: حقوق بشر: شرکتهای، بنگاههای اقتصادی و بازرگانان باید در حوزه فعالیت و نفوذ خود از حقوق بشر حمایت کنند و به آن احترام بگذارند.

اصل دوم: تضمین نمایند که شرکتهای و بنگاههای اقتصادی او نقشی در نقض حقوق بشر ندارند.

اصل سوم: معیارهای کار: شرکتهای، بنگاهها و بطور کلی بخش خصوصی باید از آزادی انجمن و شناسایی موثر حقوق مذاکره و معامله جمعی حمایت نماید.

اصل چهارم: منع هرگونه کار اجباری و به زور.

اصل پنجم: لغو موثر کار کودکان.

اصل ششم: منع تبعیض شغلی در کار

اصل هفتم: محیط زیست: شرکتها و بنگاه های اقتصادی باید حامی رویکرد پیشگیرانه در مقابله با مشکلات محیط زیست باشند.

اصل هشتم: متعهد گردند که در ارتقاء مسئولیت بزرگتر خود یعنی محافظت از محیط زیست پیشقدم شوند.

اصل نهم: تشویق توسعه و گسترش فن آوری سازگار با محیط زیست.^۱

آرمانهای بین المللی مانند صلح، امنیت، توسعه پایدار، حقوق بشر و کاهش فقر به طور فزاینده ای به یکدیگر وابسته اند و دارای پیامدهای بسیاری برای کلیه بخشهای جامعه می باشند که دستیابی به آنها نیازمند راه حل های پیچیده و جمعی است. گرچه دولت ها دارای مسئولیت اصلی برای دستیابی به این آرمانها هستند، اما به نفع شرکتها و بنگاه های اقتصادی است که جزئی از راه حلها باشند تا معضلات.

همزمان، تقاضای بین المللی رو به رشدی برای شرکتها و بنگاه های اقتصادی دارای سیاست های شفاف و مسئول در برابر اثرات اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی در سر تا سر دنیا به وجود آمده است.

در این چارچوب، سه دلیل عمده یا ششم تجاری برای پشتیبانی از آرمانهای توسعه هزاره وجود دارد که هر یک از این دلایل پشتیبان سرنوشت سازی برای به وجود آوردن شرکتهای موفق و قابل رقابت در بخش خصوصی است. این دلایل عبارتند از:

^۱ www.unglobalcompact.org

- نخست: سرمایه گذاری در یک محیط سالم برای فعالیت بخش خصوصی،
- دوم: مدیریت مستقیم هزینه و خطر .
- سوم: فراهم آوردن فرصتهای جدید داد و ستد.

سرمایه گذاری در یک محیط سالم و نوین برای فعالیت بخش خصوصی

بدیهی است که بیشتر شرکتهای قانونی از فعالیت در جامعه ای با ثبات و امن بهره فراوانی می برند، ضمن اینکه برخوردار از نیروی کاری سالم و کارآمد و مصرف کنندگان و سرمایه گذارانی مساعد می شوند.

شرکتهای تولیدی و رقابتی از وجود نظام تجاری آزاد قانونی، قابل پیش بینی و بدون تبعیض و اقتصاد نا فاسد و قانونمند بهره بسیاری می برند. ناکامی در دستیابی به آرمانهای توسعه هزاره برخی یا کلیه ستون های موفقیت در سطح ملی و یا بین المللی را متزلزل می کند.

مدیریت مستقیم هزینه و خطر

چالشهایی نظیر نابودی محیط زیست بومی، تغییرات جوی جهانی، اچ.آی.وی. /ایدز، ناسازگاریهای قومی و نبود نظام با کفایتی برای حفظ و ارتقا سلامتی و آموزش می توانند به طور مستقیم بر هزینه ها و خطر برای بقاء شرکتها بیفزاید. این عوامل می توانند سبب افزایش هزینههای اجرایی، هزینه های خرید مواد اولیه، استخدام، آموزش و سایر هزینه های پرسنلی، ایمنی، بیمه و سرمایه گذاری شوند. این عوامل همچنین می توانند سبب بروز خطرهای مالی کوتاه و طولانی مدت، تزلزل در بازار، پیگردهای قانونی و

سلب اعتبار و شهرت گردند. شرکتهای آگاه و پیگیر مقابله با این چالشها، قادر به کاهش خطر و ریسک، مدیریت شهرت و اعتبار، کم کردن هزینه ها، اصلاح کارآیی منابع و افزایش تولید می باشند.

فراهم آوردن فرصتهای جدید داد وستد

برخی از موفق ترین و نو آورترین شرکتهای جهان برای مقابله با دشواریهای اجتماعی و محیط زیستی، اقدام به تولید کالاها، خدمات و فناوری ویژه ای نموده و در برخی موارد حتی الگوهای کار خود را تغییر می دهند. آنها درک می کنند که بسیاری از کشورهای جهان سوم بخصوص کشورهای با جمعیت زیاد و منابع طبیعی فراوان، فرصت های کاری طولانی مدتی عرضه می کنند. برای این شرکتهای کمک در دسترسی به آرمانهای توسعه هزاره فقط یک مسئولیت اجتماعی شرکتهای و تثبیت شده، به پیروی از مدیریت خطر و نوع دوستی نیست. بلکه همچنین موضوع یک فرصت اجتماعی برای نوآوری، ایجاد ارزش و رقابت پذیری است.

بیشتر شرکتهای در فرایند توسعه تاثیر می گذارند و می توانند در حوزه های نفوذ زیر مشارکت نمایند :

- در فعالیت های کاری اصلی خود، در محیط کار، در بازار و در طول زنجیره تامین،
- در سرمایه گذاری های اجتماعی و فعالیت های بشر دوستانه
- در مشارکت در مذاکرات و تعاملات برای تعیین سیاستگذاریها و خط مشیهای عمومی و فعالیت های حمایتی یا طرفدارانه،

شرکتهای تجاری و صنعتی، اطاقهای بازرگانی و سایر اتحاد های بین شرکتی می توانند نقش به ویژه مهمی در مقابله با دشواری های بر سر راه توسعه که فراتر از حیطه، ظرفیت یا اختیارات هر شرکت به

تنهایی می باشد را ایفا نمایند. یک چنین اقدام دسته جمعی قادر به افزایش نفوذ و مشروعیت بخش خصوصی در مشارکت برای پرداختن به آرمانهای توسعه هزاره است.

فعالیت های اصلی شرکتها، بنگاه های اقتصادی، بازرگانان و غیره برای هر یک از آرمانهای هشت گانه توسعه هزاره:

- تولیدات و خدمات : منابع، تولیدات، پیشرفت، توزیع، قیمت گذاری یا مصرف نهایی تولیدات و خدمات شرکت شما چگونه می تواند مانع یا حامی آرمانهای توسعه هزاره شود؟
- سیاست ها و فعالیت ها : چگونه سیاست ها و فعالیت های شرکت شما در زمینه هایی مانند اصول اخلاقی، محیط زیست، سلامتی و ایمنی، حقوق بشر، مناسبات کار و مدیریت منابع انسانی می تواند مانع یا حامی آرمانهای توسعه هزاره باشد؟ خطرها و فرصت های کاری کدامند؟

سرمایه گذاری اجتماعی و فعالیت های بشر دوستانه برای هر یک از آرمان های هشت گانه توسعه هزاره :

شرکت شما از راه های زیر چه کمک هایی می تواند به جمعیت ها ارائه کند:

- مردم (کارکنانی که وقت، مهارت و عشق و علاقه خود را داوطلبانه عرضه می کنند)
- سود (حمایت مالی از سازمان های جمعی و غیر دولتی جامعه)
- تولیدات (اهداء کالاهای تولیدی)
- ساختمان (عرضه فضای اداری، کامپیوتر و سایر تجهیزات)
- خرید (خرید از شرکتهای داخلی و کارآفرینان اجتماعی)

- قدرت (دعوت از تصمیم گیرندگان و یا تاثیر گذار)
- ارتقاء (تعهد به فعالیت های بازاریابی مسئولانه که همچنین از یک آرمان اجتماعی یا سازمانی حمایت کند)

سهم شرکتها در توسعه

بسیج مزیت‌های اصلی و منابعی مانند پول، تولیدات، مهارت‌ها و مردم به منظور حمایت یا تقویت جمعیت‌های محلی از راه:

۱- حمایت از طرح‌های آموزشی، تربیت یا کارآموزی، پیشرفت جوانان، شناخت محیط زیست و

طرح‌های مربوط به سلامتی و تغذیه در جمعیت‌های محلی.

۲- ظرفیت‌دهی به رهبران جمعیت‌ها و کارآفرینان اجتماعی

۳- تربیت کارشناسان فنی داخلی در مورد مدیریت محیط زیست

۴- ظرفیت‌سازی نظارتی یا کنترلی و حق ابراز عقیده گروه‌های جامعه مدنی داخلی یا محلی و

رسانه‌های جمعی

۵- حمایت از برنامه‌های آموزشی چندفرهنگی

۶- حمایت از ابتکارات آموزشی برای رای‌دهندگان

۷- تاسیس و حمایت از برنامه‌های اعتباری خرد و همچنین شرکت‌های کوچک.

فعالیت های اصلی شرکت ها

- ۱- پیروی از قانون، مدیریت خطر، به حداقل رساندن تاثیرهای منفی اجتماعی و محیط زیستی و کسب اعتبار و ارزش برای کشورها و جمعیت های میزبان به وسیله:
- ۲- تولید محصولات و خدمات سالم و با صرفه
- ۳- ایجاد و سرمایه از راه پرداخت مزد محلی، مالیات، سهام و حق امتیاز، پرداخت به موقع به فروشنده محلی/بومی، کسب ارزش خارجی و غیره.
- ۴- ایجاد کار- استخدام نیروی عمومی، هم برای شرکت و هم برای کل زنجیره تامین و فراهم آوردن روابط کاری مثبت و سازمان یافته.
- ۵- توسعه منابع انسانی- سرمایه گذاری در امر آموزش و تربیت، توسعه مهارت، سلامتی و ایمنی در محیط کار و در سر تا سر زنجیره تامین.
- ۶- ایجاد کسب و کار محلی - از راه شبکه تهیه و توزیع به ویژه با کمک شرکتهای متوسط، کوچک و بزرگ.
- ۷- گستردن معیارهای کسب و کار بین المللی پاسخگو یا مسئول - در حوزه هایی مانند: محیط زیست، مدیریت بهداشت و ایمنی، حقوق بشر، اخلاق، کیفیت و غیره.
- ۸- حمایت از توسعه و انتقال فن آوری - سرمایه گذاری در بخش تحقیق و توسعه داخلی و معرفی فن آوریها و روش هایی برای تولید پاکتر و سالمتر
- ۹- ایجاد ساختارهای زیربنایی و عمران - مانند سرمایه گذاری در بخشهای صنعتی و ماشین آلات، ارتباطات و نظام های حمل و نقل، نظام ها نهاد های قانونی

گفتمان های سیاسی و ترویجی

متوسل شدن به اقدام های فردی و جمعی به منظور تاثیر بر محیطهای توانمندساز (enabling environment) و حمایت از تغییرات نظام مند در سطح داخلی، ملی و بین المللی به وسیله:

۱- همکاری با دولت ها به منظور بهبود زیر بنای اجتماعی از راه حمایت از بهبود و اصلاح کیفیت نظام مراقبت از سلامت و آموزش.

۲- پیگیری اهمیت نظارت های محیط زیستی و سیاست های مالی با دولت و جامعه مدنی

- شرکت در مذاکرات جهانی درباره مسائلی مانند تغییرات جوی و تنوع زیستی.
- پشتیبانی از دولت های محلی و ملی به منظور: از میان بردن رشوه و فساد، مدیریت عمومی موثر و ارائه خدمات، مقررات عادلانه و شفاف و احترام به حقوق بشر.
- کمک به افزایش توانایی جذب و نگهداری سرمایه های داخلی و خارجی
- پشتیبانی از بهبود سیستم دسترسی صادرات کشورهای جهان سوم به بازارهای سازمان توسعه و همکاری اقتصادی
- پشتیبانی از افزایش سطح کمک های دولت به کشورهای جهان سوم .

کشورهای کمتر توسعه یافته جهان سوم و کشورهای محصور در خشکی و کوچک و جزیره ای باید از معافیت های بیشتری در پرداخت دیون خود بهره مند شوند .

اساسی ترین حمایتی که شرکت ها برای رسیدن به چنین آرمان هایی می توانند ارائه دهند از راه گفتمان های سیاسی و ترویجی است که با همکاری یا باتحت فشار قرارداد دولت برای ایجاد محیط توانمند ساز، ایجاد می شود. در بسیاری موارد این فعالیت ها از راه اقدام جمعی، به ویژه از

راه نمایندگان گروه های تجاری مانند اطاق های بازرگانی و انجمن های تجاری به صورت موثر تر و قانونمندتری انجام می گیرد .

تشویق به سرمایه گذاری در کشورهای با حداقل توسعه یافتگی به ویژه در

آفریقا

- انجمن های تجاری مانند اطاق های بازرگانی بین المللی و شورای شرکتها برای آفریقا واقع در ایالت متحده با عضویت بیش از ۱۷۰ سرمایه گذار بزرگ در آفریقا، در حال ایفای نقش حمایتی فزاینده ای در این منطقه می باشند. این شرکتها همچنین به برقراری ارتباطات بین المللی و ظرفیت دهی و قدرت دادن به انجمن های تجاری داخلی در سر تا سر آفریقا کمک می کنند.
- شرکتها می توانند در اقدامات ابتکاری به رهبری برنامه توسعه سازمان ملل بنام شرکت های پایدار رو به رشد در کشورهای کمتر توسعه یافته که برآمده از عهدنامه جهانی است و افزایش سرمایه گذاری شرکتها و بخش خصوصی در کشورهای کمتر توسعه یافته را تسهیل و تشویق کنند، که تاثیر مستقیم و مثبتی بر روی پایداری داخلی و توسعه اقتصادی دارد.

پشتیبانی از کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه بخاطر افزایش

دسترسی به بازار، همکاری رسمی برای توسعه، و معافیت بدهی ها

یکی از حوزه هایی که بخش خصوصی در حال حاضر دارای نقش اندک یاناچیزی در آن می باشد، حوزه حمایت و طرفداری از اقتصاد بین المللی واقع بینانه تر و عادلانه تر است. بسیاری از سازمانهای غیر دولتی و دولتهای کشورهای جهان سوم چنین اظهار نظر خواهند کرد که شرکتهای بزرگ و انجمن

های تجاری آنها اگر سخنی درباره اقتصاد جهانی بیان کنند مطمئناً علیه آن خواهد بود نه له آن. این به ویژه در حوزه تجارت برخی اوقات مسئله اصلی است.

اگرچه اخیراً نمونه هایی از شرکتها با مشارکت با سازمانهای غیر دولتی و نمایندگی های سازمان ملل جهت پشتیبانی از اصلاحات در سیاست های کشاورزی سازمان همکاری اقتصادی و توسعه و اصلاح دستیابی بهینه به بازار، برای کشورهای با حداقل توسعه یافتگی بوجود آمده است. برخی شرکتها همچنین از فعالیت های حمایت جویانه جامعه مدنی بخاطر معافیت در پرداخت بدهی ها مانند مبارزات Jubilee 2000 حمایت کرده اند.

کار مناسب و سازنده برای جوانان

شبکه کاریابی جوانان سازمان ملل چهار اصل زیر را اولویت بندی کرده است: داشتن شرایط استخدام، فرصت برابر، کارآفرینی و ایجاد کار. بخش خصوصی می تواند در تمامی این موارد یا از راه فعالیت های اصلی شرکتی با استخدام افراد جوان، یا اجرای برنامه های آموزشی، و سایر تلاش ها برای افزایش اشتغال جوانان، یا با برقراری ارتباط با شرکتهای کوچک، بزرگ و متوسط که توسط جوانان اداره می شوند، ایفای نقش نماید. همچنین شرکتها از راه برنامه های بشر دوستانه و سرمایه گذاری اجتماعی، می توانند از سازمانهای غیر دولتی که روی استخدام جوانان تمرکز دارند پشتیبانی کنند که این امر از راه فراهم آوردن رایزنی و توصیه های شغلی به جوانان و صرف هزینه انجام می گیرد. همچنین به صورت بالقوه این امکان هم برای انجمن های کاری وجود دارد که با طرفداری از دولت، آنرا در جهت توجه بیشتر به مسایل جوانان و حتی تلاش برای تشکیل وزارت خانه هایی برای پیشرفت جوانان در برخی کشورها سوق دهند.

دسترسی به فن آوری به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات

"شکاف دیجیتال" در میان کشورهای فقیر و برای قریب به ۳ میلیارد انسان که با کمتر از روزی ۲ دلار زندگی می کنند و طبقات فقیر در کشورهای ثروتمند، به سرعت در حال افزایش است. در صورت وجود حمایت های مناسب، کمک فنی و دسترسی به کامپیوتر، اینترنت راه موثری برای اصلاح آموزش، تامین مهارت های حیاتی، تامین سلامتی، پیشرفت اجتماعی و توسعه کار و کسب در کشورهای فقیر فراهم می آورد. همچنین، دسترسی به اطلاعات و جامعه های آزاد، که اساس پاسخ گویی به مردم و حکومت مداری خوب را تشکیل می دهد و فرصت برای فساد را کاهش می دهد.

پر کردن شکاف دیجیتال مستلزم ادغام پنج عامل اصلی است: دستیابی به تجهیزات و نرم افزارهای مناسب، ارتباطات از راه اینترنت، کمک و کار آموزی های فنی، دسترسی به مسایل محتوایی مربوطه و دسترسی به تجهیزات ارزان قیمت. فقدان پیشرفت در زمینه آزادی در بخش ارتباطات و بازارهای فناوری اطلاعات در بسیاری موارد مانع اصلی بر سر راه رشد است. در کشورهای با حداقل توسعه یافتگی، به غیر از کمتر از ۲ درصد مردم، بقیه به علت نداشتن کامپیوتر، اتصال اینترنتی، کمک های فنی لازم و برق و تلفن از چنین فرصت هایی محرومند. این امر فقط از راه مشارکت های عمومی - خصوصی به رهبری شرکت ها و در چارچوب یک سیاست عمومی میسر است.

اگر چه بند فوق بر روی فناوری اطلاعات و ارتباطات تکیه دارد، سایر انواع فناوری های جدید نیز گنجایش های فراوانی عرضه می کنند اما این امر مستلزم چالش های فراوانی برای کشورهای جهان سوم است. یکی از بحث انگیزترین مسایل در این خصوص، تکنولوژی زیستی و اندام های اصلاح شده سازمان های ژنتیکی (GMO) هستند که امید کمک به فراهم آوری طیف گسترده امنیت غذایی، بهداشت، چالش های محیط زیستی و صنعتی را در کشورهای جهان سوم عرضه می کنند اما به علت

اثراتشان مورد عدم اطمینان و اعتماد عموم قرار دارند. برای شرکتهای فعال در این بخش، بیشترین چالش متوجه افزایش مشارکت سهامداران و مذاکرات عمومی در باب فرایندهای تحقیقات و توسعه آنها می باشد.

فن آوری دیگری که پتانسیل های زیادی برای کشورهای جهان سوم فراهم می آورد فن آوری احیاء انرژی است که تولید سالم تر و روند مصرف تمیز تری ارائه می نماید. مثال های زیر، البته بر فناوری اطلاعات و ارتباطات تاکید دارد.

نمونه شرکتهایی که در مشارکت با نظام سازمان ملل، سازمانهای غیر دولتی (NGO) و سایرین درباره راه حل های آی سی تی همکاری می کنند عبارتند از : ست لایف، که از فناوریهای ارتباطاتی و اطلاعاتی (ICT)، برای دسترسی به راهنمایی های پزشکی اصلاح شده بهره برداری می کند : سیسکونت 'ورکینگ آکادمی، که با همکاری برنامه توسعه سازمان ملل و دیگران در سراسر جهان از دسترسی و آموزش به کمک فناوریهای ارتباطاتی و اطلاعاتی (ICT) حمایت می کند، و برنامه مشارکت دیجیتال، که با همکاری بانک جهانی، شرکتهای فناوریهای ارتباطاتی و اطلاعاتی (ICT)، مسئولان دولتی و سایر شرکتهای برای ارتقاء کامپیوترهای قدیمی و قابل استفاده کردن آنها در مدارس همکاری می نماید.

منابع و مراجع

- International Monetary Fund, World Economic Outlook Database, October 2009
- World Investment Report 2009
- world development indicators,2007
- Human development report 2009-UN
- UNESCO Institute for Statistics 2009
- <http://earthtrends.wri.org>
- www.hdr.undp.org/en/statistics/tn1
- IMF Information Notice System-2008
- WWW.NATIONMASTER.COM
- <http://www.afdb.org/>
- <http://www.isdb.org/>
- <http://www.uneca.org/>
- <http://www.unctad.org/>
- World Trade Organization, Annual report,2009.
- <http://www.un.org/Depts/ptd/>
- UNCTAD Handbook of statistics,2008.
- <http://www.humanrightswatch.com>.
- <http://www.eiu.com/>
- <http://www.economist.com>
- <http://www.atkearney.com>
- International Monetary Fund, Selected Issues and Statistical Appendix,
- <http://www.beac.int>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Gabon>
- http://www.cima-afrique.org/hc.php?hcl_id=1401
- <http://www.confederation-patronale-gabonaise.org/Htm/assurances.htm>
- <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2826.htm>
- <http://www.heritage.org/Index/Country/Gabon>
- <http://www.imf.org/external/country/GAB/index.htm>
- http://www.worldbank.org/ifa/rosc_aml_cemas.pdf

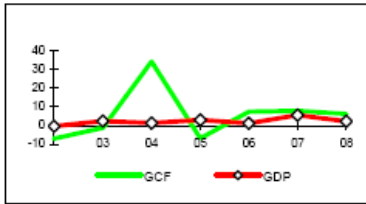
پیوست – گابن در یک نگاه

POVERTY and SOCIAL	Gabon	Sub-Saharan Africa	Upper-middle-income
2008			
Population, mid-year (millions)	1.4	818	949
GNI per capita (Atlas method, US\$)	7,320	1,082	7,878
GNI (Atlas method, US\$ billions)	10.6	885	7,472
Average annual growth, 2002-08			
Population (%)	1.9	2.5	0.8
Labor force (%)	2.6	2.8	1.7
Most recent estimate (latest year available, 2002-08)			
Poverty (% of population below national poverty line)
Urban population (% of total population)	84	36	75
Life expectancy at birth (years)	60	52	71
Infant mortality (per 1,000 live births)	57	89	21
Child malnutrition (% of children under 5)	..	27	..
Access to an improved water source (% of population)	87	58	94
Literacy (% of population age 15+)	86	62	94
Gross primary enrollment (% of school-age population)	134	98	110
Male	135	103	112
Female	134	93	108

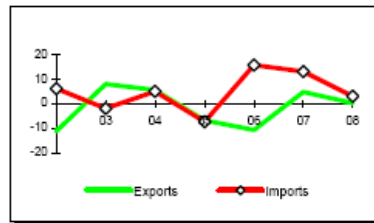
KEY ECONOMIC RATIOS and LONG-TERM TRENDS	1988	1998	2007	2008	
GDP (US\$ billions)	3.8	4.5	11.6	14.5	
Gross capital formation/GDP	37.5	39.6	25.9	24.4	
Exports of goods and services/GDP	36.7	47.4	62.2	66.6	
Gross domestic savings/GDP	32.4	38.4	55.3	58.9	
Gross national savings/GDP	21.4	25.7	39.6	41.2	
Current account balance/GDP	-16.1	-13.8	13.7	17.1	
Interest payments/GDP	2.6	3.8	3.3	1.1	
Total debt/GDP	74.2	98.8	24.6	16.3	
Total debt service/exports	9.4	14.0	35.4	4.9	
Present value of debt/GDP	55.4	15.8	
Present value of debt/exports	84.9	19.3	
	1988-98	1998-08	2007	2008	2008-12
(average annual growth)					
GDP	3.7	1.2	5.6	2.3	2.1
GDP per capita	0.6	-0.9	3.6	0.5	-1.0
Exports of goods and services	6.4	-3.2	4.8	0.3	-0.1

STRUCTURE of the ECONOMY

	1988	1998	2007	2008
(% of GDP)				
Agriculture	10.1	7.0	4.8	4.1
Industry	35.9	43.1	60.3	64.3
Manufacturing	7.6	5.6	4.1	3.5
Services	54.0	49.8	34.9	31.7
Household final consumption expenditure	47.8	46.1	35.9	32.9
General gov't final consumption expenditure	19.8	15.5	8.9	8.2
Imports of goods and services	41.8	48.6	32.9	32.0

	1988-98	1998-08	2007	2008
(average annual growth)				
Agriculture	1.5	1.6	5.3	-0.2
Industry	5.0	-0.4	4.2	0.4
Manufacturing	2.5	2.8	5.2	2.6
Services	3.0	2.6	6.6	4.2
Household final consumption expenditure	-1.1	5.0	6.5	2.6
General gov't final consumption expenditure	3.2	-0.3	13.6	0.2
Gross capital formation	3.4	1.9	7.8	6.2
Imports of goods and services	0.8	0.3	13.1	3.1

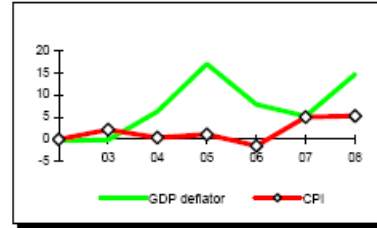
Note: 2008 data are preliminary estimates.

This table was produced from the Development Economics LDB database.

* The diamonds show four key indicators in the country (in bold) compared with its income-group average. If data are missing, the diamond will be incomplete.

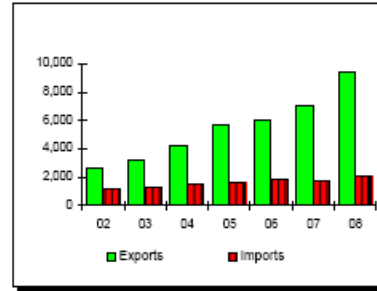
PRICES and GOVERNMENT FINANCE

	1988	1998	2007	2008
Domestic prices				
<i>(% change)</i>				
Consumer prices	-8.8	1.4	5.0	5.3
Implicit GDP deflator	2.6	-17.8	5.3	14.7
Government finance				
<i>(% of GDP, includes current grants)</i>				
Current revenue	21.5	34.5	29.5	31.9
Current budget balance	-2.6	-0.2	14.4	18.0
Overall surplus/deficit	-9.4	-14.0	8.5	11.4

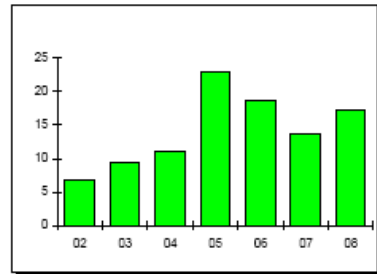
TRADE

	1988	1998	2007	2008
<i>(US\$ millions)</i>				
Total exports (fob)	1,196	1,929	6,985	9,380
Oil	747	1,413
Timber	162	235
Manufactures
Total imports (cif)	791	1,406	1,774	2,094
Food	137
Fuel and energy	7
Capital goods	371
Export price index (2000=100)	..	42	181	243
Import price index (2000=100)	..	70	115	136
Terms of trade (2000=100)	..	61	158	178

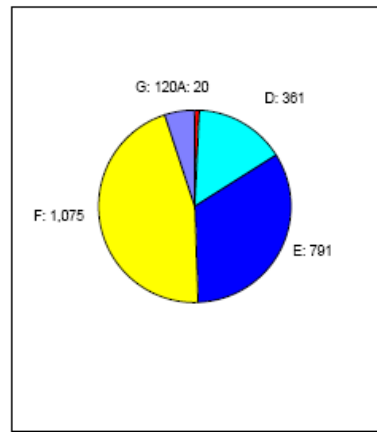
BALANCE of PAYMENTS

	1988	1998	2007	2008
<i>(US\$ millions)</i>				
Exports of goods and services	1,408	2,125	7,203	9,675
Imports of goods and services	1,603	2,178	3,805	4,652
Resource balance	-194	-52	3,398	5,023
Net income	-278	-515	-1,527	-2,171
Net current transfers	-144	-53	-287	-362
Current account balance	-616	-621	1,584	2,490
Financing items (net)	957	645	-1,505	-1,619
Changes in net reserves	-340	-24	-79	-871
Memo:				
Reserves including gold (US\$ millions)
Conversion rate (DEC, local/US\$)	297.8	590.0	479.3	447.8

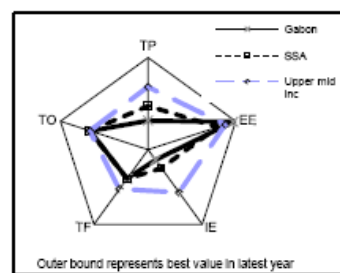
EXTERNAL DEBT and RESOURCE FLOWS

	1988	1998	2007	2008
<i>(US\$ millions)</i>				
Total debt outstanding and disbursed	2,845	4,428	2,846	2,367
IBRD	20	75	12	20
IDA	0	0	0	0
Total debt service	133	307	2,666	583
IBRD	2	12	9	3
IDA	0	0	0	0
Composition of net resource flows				
Official grants	23	52	29	26
Official creditors	123	-58	-2,166	-231
Private creditors	118	-7	1,009	-53
Foreign direct investment (net inflows)	133	147	269	20
Portfolio equity (net inflows)	0	0	0	0
World Bank program				
Commitments	50	5	0	0
Disbursements	9	6	0	12
Principal repayments	1	9	8	3
Net flows	8	-3	-8	9
Interest payments	1	3	1	1
Net transfers	7	-6	-9	8

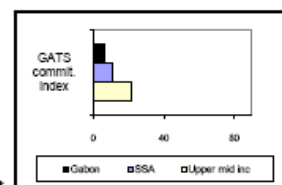
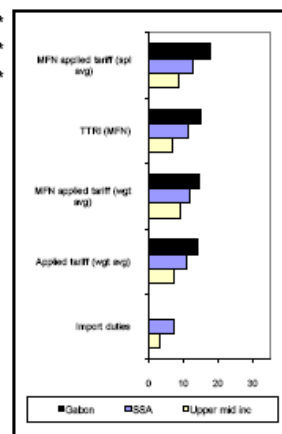
TRADE PERFORMANCE^z

	Ranking	Decile
TRADE POLICY (TP) (out of 125)	118	10
EXTERNAL ENVIRONMENT (EE) (out of 125)	10	1
INSTITUTIONAL ENVIRONMENT (IE) (out of 183)	158	9
TRADE FACILITATION (TF) (out of 155)	122	8
TRADE OUTCOME (TO) (out of 157)	78	5

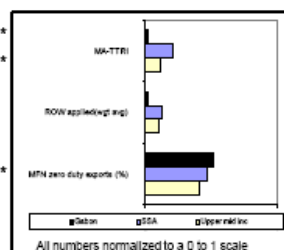

^z Rankings are based on the representative indicators (in bold) in each group below for the latest year

TRADE POLICY (TP)	1995-99 ^a	2000-04 ^a	2005-08 ^a	Latest
Tariff Trade Restrictiveness Index TTRI (MFN applied tariff)		15.9	15.6	14.9 *
TTRI (applied tariff including preferences)		..	15.2	14.3 *
OTRI (Overall TRI, applied tariff incl. prefs.+NTMs)		..	15.3	14.3 *
MFN applied tariff - simple avg (%)	18.2	18.0	17.9	17.8
Dispersion (coefficient of variation)	0.5	0.5	0.5	0.5
Maximum rate (excl. alcohol and tobacco)	30.0	30.0
Agriculture - simple avg (%)	22.1	22.0	21.9	21.8
Nonagriculture - simple avg (%)	17.6	17.5	17.3	17.1
MFN applied tariff - trade weighted avg (%)	15.9	15.4	15.3	14.8
Applied tariff (incl. prefs.) - trade weighted avg (%)	15.9	15.4	14.5	14.0
Agriculture	21.8	21.6	15.5	13.9
Nonagriculture	14.8	14.2	14.3	14.0
Applied tariff (incl. prefs.) - production weighted avg (%)
MFN applied tariff escalation (finished % minus raw %)	1.6	1.3
Agriculture	1.8	1.2
Nonagriculture	3.8	3.4
Import duties (% of imports)
Tariff overhang (MFN bound minus MFN applied rate, %)	3.4	3.3	3.4	3.6
Bound tariff frequency ratio (% of total lines)	..	100.0	100.0	100.0
Non-ad valorem tariff frequency ratio (%)	0.2	0.1	0.0	0.0
Non-tariff measures frequency ratio (%)
Anti-dumping initiations	0.0	0.0	0.0	0.0
Overall GATS commitment index (0-100, best)	6.25	6.25 *

EXTERNAL ENVIRONMENT (EE)	1995-99 ^a	2000-04 ^a	2005-08 ^a	Latest
Market Access-TTRI (MA-TTRI, applied tariff incl. prefs.)			0.9	0.7 *
MA-OTRI (applied tariff incl. prefs. and NTMs)			1.7	1.3 *
ROW applied tariff (incl. prefs.) - trade weighted avg (%)	15.6	0.7	0.5	0.6
Agriculture	2.6	11.3	10.7	8.7
Nonagriculture	15.7	0.6	0.4	0.6
MFN zero-duty exports (% of total exports)	20.0	21.1	66.2	52.6 *
Exports to FTA / CU partners (% of total exports)	0.5	1.2	0.5	0.1
Anti-dumping initiations faced	0.0	0.0	0.0	0.0
Real effective exchange rate (% change, + =apprec.)	0.1	-0.3	1.0	3.9

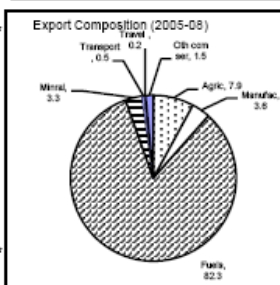
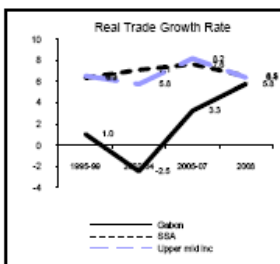
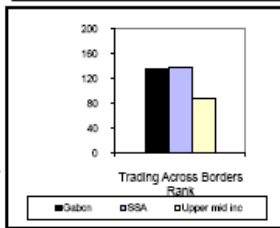
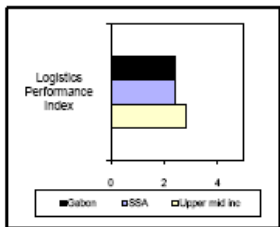
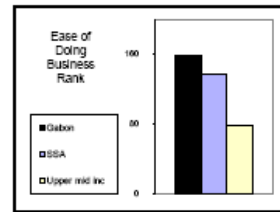

All data are as of January 2010 and are drawn from the World Trade Indicators 2009/10 Database. The database, Trade-at-a-Glance Tables, Country Trade Briefs and User Guide, are available at <http://www.worldbank.org/wti>.

^a Indicators shown are period averages. "Latest" indicates 2008, when not available, 2009 or 2007 (noted by *).

EAP: East Asia and Pacific; ECA: Europe and Central Asia; LAC: Latin America and the Caribbean; MNA: Middle East and North Africa; SAS: South Asia; SSA: Sub-Saharan Africa; GATT: General Agreement on Tariffs and Trade; WTO: World Trade Organization; FTA: free trade agreement; EIA: economic integration arrangement; NTM: nontariff measures; ROW: rest of the world; CU: customs union; ..: * indicates missing value.

INSTITUTIONAL ENVIRONMENT (IE)				
	2006	2007	2008	2009
Ease of Doing Business (rank out of 183)	..	143	151	158
Starting a business (rank)	..	138	147	152
Enforcing contracts (rank)	..	147	147	150
Closing a business (rank)	..	133	136	137
World Governance Indicators (WGI)	2005	2006	2007	2008
Regulatory Quality (-2.5 to +2.5, best)	-0.34	-0.49	-0.49	-0.65
Rule of Law (-2.5 to +2.5, best)	-0.56	-0.68	-0.60	-0.62
Control of Corruption (-2.5 to +2.5, best)	-0.66	-0.91	-0.88	-1.07
TRADE FACILITATION (TF)				
	1995-99[^]	2000-04[^]	2005-08[^]	Latest
Logistics Performance Index (LPI, 1 to 5 best)	2.1	2.4
Efficiency of customs and other border procedures	2.3	2.2
Quality of transport and IT infrastructure	2.4	2.1
Ease of arranging competitively-priced shipments	1.7	2.3
Logistics competence	2.0	2.3
Ability to track and trace shipments	2.0	2.7
Timeliness of shipments	2.3	2.9
Trading Across Borders (Doing Business, rank out of 183)			131	135
No. of documents required for export	6	7
No. of days required for export	19	20
Cost to export (US\$ per container)	1,655	1,945
No. of documents required for import	7	8
No. of days required to import	22	22
Cost to import (US\$ per container)	1,718	1,955
Telephones (fixed + mobile) per 100 people	3.8	23.4	69.2	84.1 *
Internet users per 100 people	0.1	2.0	5.6	6.2
Export credit insured exposures - short term (% of goods export)	16.2	18.7
TRADE OUTCOME (TO)*				
	1995-99[^]	2000-04[^]	2005-08[^]	Latest
Real growth in trade of goods and services (%) **	1.0	-2.5	3.3	5.8
Exports	0.1	-2.9	-2.3	-0.2
Imports	4.0	-1.3	11.8	13.2
Goods	0.7	-3.8	2.5	2.0
Services	3.8	-1.5	7.6	5.1
Nominal growth in trade of goods and services (%)	2.5	8.0	17.3	19.1
Exports	4.5	10.7	18.6	20.9
Imports	2.6	4.3	15.1	15.3
Trade integration (trade as % of GDP)	96.3	91.4	91.6	88.5
Goods balance (% GDP)	33.4	39.0	44.2	42.3
Food balance (% GDP)	-3.3	-2.6	-2.5	-2.5 *
Services balance (% GDP)	-13.6	-12.1	-10.1	-9.4
Goods share of total exports (%)	91.7	95.4	97.2	97.6
Services share of total exports (%)	8.3	4.6	2.8	2.4
Goods exports as a share of world goods exports (rank)**	80	84	90	89
Services exports as share of world services exports (rank)**	118	145	155	149
Foreign Direct Investment (FDI) inflows (% of GDP)	-4.2	1.0	2.8	..
Total remittances inflows (% GDP)	0.1	0.1	0.1	0.1
Export product concentration index (0-100, most)	79.2	78.2	82.7	83.7 *
Export market concentration index (0-100, most)	64.8	53.3	47.4	28.9
Top 5 export markets (shares)	USA (25%), China, People's Rep. of (18%), Japan (10%), Malaysia (5%), France (5%)			
Top 5 import markets (shares)	France (32%), USA (11%), China, People's Rep. of (5%), Belgium (5%), Cameroon (4%)			
Top 5 export products (SITC 3 digit-shares)	..			
Top 5 import products (SITC 3 digit-shares)	..			

* Indicators shown are period averages (except for Trading Across Borders rank: 2005-08 reflects 2008). "Latest" indicates 2008 (for Doing Business, LPI 2009), when not available, 2008 or 2007 (noted by *).

• Outcome indicators are from the World Bank Development Data Group, Prospects Group, UNCTAD and COMTRADE.

•• In constant 2000 US dollars. ** Rank is based on average annual world share for each period. The sample sizes are 173, 170, 180 and 173 countries, respectively.

Foreign direct investment (FDI) overview, selected years

(Millions of dollars and percentages)

FDI flows	1990-2000	2005	2006	2007	2008	as a percentage of gross fixed capital formation			
	(Annual average)					1990-2000 (Annual average)	2006	2007	2008
Gabon									
Inward	- 124	242	268	269	20	- 10.0	12.2	10.2	0.6
Outward	13	65	106	59	96	1.0	4.8	2.2	2.9
<i>Memorandum</i>									
Angola									
Inward	602	6 794	9 064	9 796	15 548	29.1	161.3	156.4	178.4
Outward	-	221	194	912	2 570	-	3.5	14.6	29.2
Cameroon									
Inward	40	225	309	284	260	2.2	10.3	9.2	6.7
Outward	11	- 9	- 1	- 2	2	0.6	- 0.0	- 0.1	0.1
Central Africa									
Inward	183	2 741	4 788	5 094	6 282	3.2	32.2	31.0	27.7
Outward	35	70	123	72	119	0.7	2.1	1.0	1.5
Africa									
Inward	6 890	38 222	57 058	69 170	87 647	7.3	27.3	24.5	24.8
Outward	1 913	2 316	7 171	10 614	9 309	2.2	3.8	4.6	3.6
Developing economies									
Inward	130 778	329 328	433 764	529 344	620 733	9.9	13.0	12.9	12.5
Outward	52 929	122 707	215 282	285 486	292 710	4.1	6.5	7.1	6.1
World									
Inward	492 674	973 329	1 461 074	1 978 838	1 697 353	8.2	13.5	16.6	12.8
Outward	492 528	878 968	1 396 916	2 146 522	1 857 734	8.3	13.0	18.0	14.6
FDI stocks						as a percentage of gross domestic product			
	1990	1995	2000	2007	2008	1990	2000	2007	2008
Gabon									
Inward	1 208	751	- 227	1 026	1 046	22.0	- 4.5	9.1	7.2
Outward	167	249	280	399	495	3.0	5.5	3.5	3.4
<i>Memorandum</i>									
Angola									
Inward	1 024	2 922	7 978	11 202	26 760	10.0	87.4	21.4	32.1
Outward	1	-	2	1 127	3 696	-	-	2.2	4.4
Cameroon									
Inward	1 044	1 062	1 600	3 796	4 055	7.3	17.2	18.4	17.4
Outward	150	227	254	250	252	1.0	2.7	1.2	1.1
Central Africa									
Inward	3 808	4 045	5 804	28 789	36 052	10.1	20.1	39.5	38.4
Outward	372	590	648	768	866	1.6	3.5	1.5	1.3
Africa									
Inward	60 835	89 269	154 244	424 316	510 511	12.5	26.2	32.2	31.9
Outward	19 826	31 501	44 155	89 139	97 958	4.8	8.3	7.7	7.2
Developing economies									
Inward	529 593	852 489	1 736 167	4 393 354	4 275 982	13.8	25.1	29.7	24.7
Outward	145 179	329 927	862 358	2 360 772	2 356 649	4.1	12.9	16.5	14.0
World									
Inward	1 942 207	2 915 311	5 757 360	15 660 498	14 909 289	9.1	18.1	29.1	25.0
Outward	1 785 584	2 941 724	6 069 882	16 226 586	16 205 663	8.5	19.3	29.8	27.3

Source: UNCTAD, *World Investment Report 2009*; www.unctad.org/wir or www.unctad.org/fdistatistics

Cross-border merger and acquisition overview, 1990-2008

(Millions of dollars)

Region/economy	Sales(net)				Purchases(net)			
	1990-2000 (Annual average)	2006	2007	2008	1990-2000 (Annual average)	2006	2007	2008
Gabon	46	-	82	-	21	-	- 16	-
<i>Memorandum</i>								
Angola	-	1	-	- 475	-	-	- 60	-
Cameroon	-	-	-	1	-	-	-	-
Central Africa	53	20	82	- 1 758	21	-	- 61	-
Africa	480	11 181	7 906	20 901	557	15 871	9 914	8 214
Developing economies	25 860	89 028	96 998	100 862	13 900	114 119	139 677	99 805
World	257 070	635 940	1 031 100	673 214	257 070	635 940	1 031 100	673 214

Source: UNCTAD, *World Investment Report 2009*; www.unctad.org/wir or www.unctad.org/fdistatistics

For details, see "definitions and sources" in annex B and annex tables B.4 and B.6 in *WIR09*.